

Ondersteuningsplan 2024-2028

Goed onderwijs maak je samen

Primair onderwijs

Samenwerkingsverband 2704

passend onderwijs

Zuid-Kennemerland

Juni 2024

Voorwoord

Voor u ligt het ondersteuningsplan passend onderwijs van het samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland voor schooljaar '24-25' tot en met '27-28'. In het ondersteuningsplan staat beschreven hoe wij passend onderwijs organiseren in het basisonderwijs voor alle leerlingen in Zuid-Kennemerland. Samen met de reguliere basisscholen, het gespecialiseerd onderwijs en de ketenpartners in jeugdhulp en gemeente, zorgt het samenwerkingsverband ervoor dat iedere leerling zo thuisnabij mogelijk naar school kan. De scholen binnen ons samenwerkingsverband werken met elkaar samen om het onderwijs steeds beter aan te laten sluiten bij de grote diversiteit aan onderwijsbehoeftes van onze leerlingen. Om onze opdracht te vervullen, werken we op alle niveaus samen. Er is een gezonde cultuur, waarin we elkaar aanspreken en doorzettingsmacht organiseren. Door tegenspraak structureel te organiseren, houden we onszelf en elkaar scherp. De directeur-bestuurder draagt zorg voor de aansturing. De algemene vergadering (alle leden) met drie commissies en een onafhankelijk voorzitter vormen het toezichthoudend orgaan.

Op 18 juni 2024 heeft de Ondersteuningsplanraad van het samenwerkingsverband goedkeuring gegeven aan dit ondersteuningsplan. Op 19 juni 2024 heeft de Algemene vergadering van het samenwerkingsverband ingestemd met het ondersteuningsplan en het hieruit afgeleide activiteitenplan voor het schooljaar '24-25'. Het OOGO wordt gevoerd in oktober 2024, eventuele aanpassingen worden opgenomen in het ondersteuningsplan dat in juni 2025 wordt vastgesteld in de algemene vergadering. Het deel dat betrekking heeft op de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp is in 2021 vastgesteld in een gezamenlijk 'Jeugdondersteuningsplan'. Minimaal tweemaal per jaar voeren de samenwerkingsverbanden PO en VO overleg met de wethouders van onze gemeenten over de voortgang op dit plan. Op 1 juli 2024 is het ondersteuningsplan '24-28' aangeboden aan de Onderwijsinspectie.

Het ondersteuningsplan is zo ingedeeld dat het ook als handboek te gebruiken is. Het moet voor iedereen duidelijk zijn hoe we in onze regio passend onderwijs organiseren en wie daarbij betrokken zijn. Aanvullende informatie en werkdocumenten vindt u op onze website, zodat u altijd bent voorzien van de actuele informatie. Daarnaast gebruiken we in dit document afkortingen, deze worden op de laatste pagina uitgelegd. Onze manier van werken zorgt voor meer maatwerk op de scholen. Zij ondersteunt de ambitie dat steeds meer leerlingen de basisschool af kunnen maken binnen het regulier onderwijs. Tegelijkertijd voorzien we in de behoeften van leerlingen die meer op hun plek zijn binnen het gespecialiseerd onderwijs. Het samenwerkingsverband speelt hierin een ondersteunende rol en stimuleert het lerende netwerk.

Goed onderwijs maak je samen!

Maroes Albers

Directeur-bestuurder Samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO Zuid-Kennemerland

Inhoud

1. Inleiding	5
1.2. Het Samenwerkingsverband passend onderwijs Zuid-Kennemerland	5
1.3. Het ondersteuningsplan	5
1.4. Leeswijzer	6
2. Onze visie op passend onderwijs	7
2.1. Goed onderwijs vormt de basis.....	7
2.2. Passend onderwijs in verbinding met zorg voor jeugd	7
2.3. Een dekkend netwerk voor alle leerlingen.....	11
2.4. Passend arrangeren.....	19
2.5. Ouders en leerlingen in positie	20
2.6. Verdeling van de ondersteuningsmiddelen	21
2.7. Samenwerkingsverband passend onderwijs Zuid-Kennemerland	22
2.8. Onze doelstellingen	23
3. Goed onderwijs vormt de basis	25
3.1. Bouwstenen	25
3.1.1. Het schoolondersteuningsprofiel	25
3.1.2. Expertise, advies en coaching vanuit het samenwerkingsverband	26
3.1.3. Inzet expertise gespecialiseerd onderwijs	28
3.1.4. Professionaliseringsaanbod vanuit het samenwerkingsverband	30
3.2. Portefeuilles en projecten	32
3.2.1. Portefeuille versterken lees- en rekenonderwijs	32
4. Passend onderwijs in verbinding met zorg voor jeugd	35
4.1. Bouwstenen	35
4.1.1. Samenwerking onderwijs en jeugdhulp	35
4.1.2. Sociale kaart	37
4.1.3. Overlegstructuur met gemeenten en zorgpartners	37
4.1.4. De Verwijsindex.....	39
4.1.5. Scholing aandachtfunctionarissen Huiselijk Geweld en Kindermishandeling	40
4.1.6. Trainingen vanuit het CJG op school	40
4.1.7. Routeboek kernteam	40
4.2. Portefeuilles en projecten	41
4.2.1. Portefeuille verbinding onderwijs-jeugdhulp	41
5. Een dekkend netwerk voor alle leerlingen	43
5.1. Bouwstenen	43
5.1.1. Onze scholen	44
5.1.2. Voorzieningen bekostigd door het samenwerkingsverband	49
5.1.3. Aanpak aanwezigheid leerlingen.....	50
5.1.4. Doorbraakaanpak onderwijs en jeugdhulp	51
5.2. Portefeuilles en projecten	52
5.2.1. Portefeuille Gespecialiseerd Onderwijs	52
5.2.2. Portefeuille Meer- en hoogbegaafdheid	52
5.2.3. Portefeuille Gedrag	53
5.2.4. Portefeuille Onderwijs nieuwkomers	53
5.2.5. Portefeuille Zorgplicht/OPP	54

6. Passend arrangeren	55
6.1. Bouwstenen	55
6.1.1. Zorgplicht	
6.1.2. Aanmelding op de basisschool	55
6.1.3. Procedure Toelaatbaarheidsverklaring	57
6.1.4. Afspraken overgang naar het voortgezet onderwijs	62
6.2. Portefeuilles en projecten	65
6.1.1. Portefeuille PO-VO	65
7. Ouders en leerlingen in positie	67
7.1 Bouwstenen	67
7.1.1 Ouder en jeugdsteunpunt samenwerkingsverband	67
7.1.2 Scholing op gebied van communicatie tussen ouders en school.....	67
7.1.3 Omgaan met geschillen over passend onderwijs	68
7.2 Portefeuilles en projecten	70
7.2.1. Portefeuille Ouder- en jeugdsteunpunt	70
8. Verdeling van de ondersteuningsmiddelen	71
8.1. Bouwstenen.....	71
8.1.1. De inkomsten	71
8.1.2. TOP-initiatief.....	71
8.1.3. Bao-bao verwijzing	73
8.1.4. Betaling TLV's op de Bao	74
8.1.5. Uitkering instroombudget en terugplaatsingsbudget	74
8.1.6. Volumebesteding IKC Zuid-Kennemerland	74
8.1.7. De vangnetbepaling	75
8.1.8. Besteding Opmaat klas SO molenduin	75
8.2. Portefeuilles en projecten	75
9. Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zuid-Kennemerland	76
9.1. Bouwstenen	76
9.1.1. Inrichting samenwerkingsverband	76
9.1.2. Werknemers	78
9.1.3. Ondersteuningsplanraad	79
9.1.4. Adviesgroep.....	79
9.1.5. Informatieveiligheid en privacy.....	79
9.1.6. Externe communicatie	80
9.2. Portefeuilles en projecten	81
9.2.1. Project Samenwerken in kerngebieden	81
10. Samenvatting.....	82
11. Kwaliteitszorg.....	84
11.1 Plannen: ondersteuningsplan, activiteitenplan, projectplannen	84
11.2 Doen	84
11.3 Evalueren en kwaliteit beoordelen	84
11.4 Reflectievragen en toetsingsvragen	87
12. Begroting en meerjarenraming.....	92

1. Inleiding

1.1. Passend onderwijs

De Wet passend onderwijs (2014) heeft als doel dat alle kinderen een plek krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Scholen die in dezelfde regio staan werken samen in een samenwerkingsverband. Zij zijn verplicht een 'ondersteuningsplan' op te stellen waar het gezamenlijke beleid met betrekking tot passend onderwijs in staat beschreven. Alle scholen voor primair onderwijs in de regio Zuid-Kennemerland maken deel uit van het samenwerkingsverband (behoudens scholen voor cluster 1 en 2 en particulier onderwijs) waar dit ondersteuningsplan betrekking op heeft. De regiogrens van het samenwerkingsverband is via een ministeriële regeling vastgesteld op basis van postcodes. Het betreft de gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort en het postcodegebied Haarlemmerliede en Spaarnwoude van de gemeente Haarlemmermeer.

Het Ministerie van OCW heeft in 2020 de beleidsnota 'Evaluatie en verbeteraanpak passend onderwijs' opgesteld. In de beleidsnota staan 25 maatregelen die het passend onderwijs moeten verstevigen op de korte termijn en wordt uitgesproken dat het onderwijs in de toekomst zo inclusief mogelijk moet zijn. De beleidsnota is besproken in de verschillende overleggen binnen en buiten het samenwerkingsverband en de voortgang op de maatregelen wordt gemonitord. Onze doelstellingen en ambities, uiteengezet in het tweede hoofdstuk, passen bij de landelijke ambitie om inclusiever onderwijs te realiseren. We zien ook dat voor het daadwerkelijk realiseren van volledig inclusief onderwijs de randvoorwaarden vanuit het Rijk nog niet gecreëerd zijn.

1.2. Het Samenwerkingsverband passend onderwijs Zuid-Kennemerland

Het samenwerkingsverband met nummer 2704 heeft de volledige naam 'Samenwerkingsverband passend onderwijs Zuid-Kennemerland' (hierna: samenwerkingsverband). Het samenwerkingsverband beschikt over alle financiële middelen voor lichte ondersteuning en zware ondersteuning voor leerlingen op onze scholen. Het algemene doel en de definitie van passend onderwijs vormt onze maatschappelijke opgave:

"Passend onderwijs betekent voor ons samenwerkingsverband dat wij onderwijs bieden aan iedere leerling passend bij zijn of haar onderwijsbehoeften en mogelijkheden. Het is onze ambitie om binnen het regulier basisonderwijs, en waar nodig in het gespecialiseerd onderwijs, een zodanig gedifferentieerd onderwijsaanbod te creëren dat iedere leerling zich optimaal kan ontwikkelen."

Het samenwerkingsverband is een netwerkorganisatie. Zij helpt het netwerk van schoolbesturen, scholen en ketenpartners te versterken, maakt verbindingen en helpt daar waar het netwerk niet tot een oplossing komt.

1.3. Het ondersteuningsplan

Het ondersteuningsplan beschrijft de wijze waarop het samenwerkingsverband een inhoudelijk sterk onderwijsaanbod faciliteert, voor een snelle schakeling tussen voorzieningen, weinig bureaucratie (deregulering) en een transparante verdeling van middelen in een organisatorisch en financieel

systeem dat het geven van passend onderwijs voor scholen beloont. In het ondersteuningsplan staan de afspraken die scholen in onze regio hebben gemaakt in afstemming met de gemeenten, zorgpartners en het voortgezet onderwijs. Het ondersteuningsplan geeft grotendeels de regels en mogelijkheden in onze regio weer en laat zien aan welke ontwikkelingen de regio op dit moment verder werkt. Het ondersteuningsplan beschrijft volgens de wet;

- a. de wijze waarop een samenhangend geheel van voorzieningen voor extra ondersteuning wordt georganiseerd met als doel dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen;
- b. de procedure en de criteria voor de verdeling, besteding en toewijzing van ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen, inclusief een meerjarenbegroting;
- c. de procedure en criteria voor de toelaatbaarheid en plaatsing van leerlingen op speciale scholen voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband en op scholen voor speciaal onderwijs, met inbegrip van de advisering daaromtrent;
- d. de procedure en het beleid met betrekking tot de terugplaatsing en overplaatsing naar het basisonderwijs van leerlingen van scholen voor speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs;
- e. de beoogde en bereikte kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van het onderwijs aan leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de daarmee samenhangende bekostiging;
- f. de wijze waarop is voorzien in informatieverstrekking aan ouders, met inbegrip van informatie over ondersteuningsvoorzieningen, de wijze waarop persoonsgegevens mogen worden gebruikt en worden verwerkt en beschermd;
- g. de wijze van bekostiging van het speciaal onderwijs en het speciaal basisonderwijs.

Volgens het wettelijk kader wordt tenminste iedere vier jaar het ondersteuningsplan vastgesteld. Het samenwerkingsverband herziet en bespreekt het ondersteuningsplan ieder jaar met betrokkenen. Het ondersteuningsplan wordt uitgewerkt in een activiteitenplan per schooljaar waarin de doelstellingen concreet worden gemaakt. Onze kwaliteitszorg (evaluaties, verantwoording en toezicht) zorgt voor feedback op ons functioneren op verschillende niveaus en van alle betrokken partijen. De opbrengsten hiervan worden jaarlijks verwerkt in het ondersteuningsplan en vanuit deze actuele stand van zaken wordt steeds opnieuw vier jaar vooruitgekeken. Zo geven wij vorm aan een lerende organisatie die bereid is zichzelf voortdurend te evalueren en aan te passen aan de veranderende praktijk.

1.4. Leeswijzer

In het ondersteuningsplan staat eerst de visie (hoofdstuk 2) van het samenwerkingsverband beschreven. De visie geeft sturing aan de organisatie en inrichting van zowel de inhoudelijke als de financiële kant van passend onderwijs. De visie leidt tot zeven ambities en doelstellingen, aan de hand waarvan dit ondersteuningsplan is ingericht (hoofdstuk 3 t/m 10). Het ondersteuningsplan eindigt met een beschrijving van hoe de kwaliteitszorg is ingericht (hoofdstuk 11) en de financiën (hoofdstuk 12).

2. Onze visie op passend onderwijs

Passend onderwijs gaat over aansluiten bij de onderwijsbehoeften van leerlingen en de wijze waarop dit is georganiseerd en gefinancierd. Goed onderwijs voor alle leerlingen is ons uitgangspunt. Als samenwerkingsverband hebben we de opdracht om voor ieder kind/iedere leerling een vorm van onderwijs te organiseren, passend bij zijn of haar onderwijsbehoeften en vanuit zijn of haar mogelijkheden. Ieder kind heeft recht om zich te ontwikkelen naar eigen vermogen. Onze visie op passend onderwijs wordt in dit hoofdstuk aan de hand van zeven ambities uiteengezet. Aan het einde van het hoofdstuk vertalen wij de ambities naar zeven doelstellingen.

2.1. Goed onderwijs vormt de basis

Leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte zijn sterk afhankelijk van de kwaliteit van het onderwijs. De mate waarin hun onderwijsbehoeften een belemmering vormen hangt af van de basiskwaliteit en basisondersteuning van het onderwijs. De leerkracht speelt een grote rol in het aanbieden van een passend onderwijsaanbod. Passend onderwijs vraagt daarom een continue investering in didactische en pedagogische vaardigheden van leerkrachten, hoge verwachtingen en een schoolcultuur waarin resultaten op alle niveaus zichtbaar zijn. Het samenwerkingsverband speelt een ondersteunende en stimulerende rol bij het continu optimaliseren van het onderwijs. Het samenwerkingsverband stemt zijn professionaliseringsaanbod af met de academies van de schoolbesturen. De wens hierbij is het breed beschikbaar maken van scholingsmogelijkheden, het uitwisselen van kennis en ervaringen tussen de besturen en het efficiënter organiseren van die uitwisseling.

2.2. Passend onderwijs in verbinding met zorg voor jeugd

Het realiseren van een goed onderwijsaanbod vraagt in sommige gevallen om de expertise van externe (zorg)partners. De meeste leerlingen doorlopen hun onderwijstijd in het primair en voortgezet onderwijs zonder problemen en met plezier. Een klein deel van de leerlingen heeft extra ondersteuning nodig op de reguliere school, als gevolg van milde leer- en/of gedragsproblemen. Een nog kleiner deel van de leerlingen kan alleen profiteren van het aangeboden onderwijs als andere zorg daarop aanvullend is. Het gaat om leerlingen met zeer intensieve onderwijsbehoeften als het gaat om gedrag, sociaal-emotionele of cognitieve ontwikkeling; zodanig dat hier zonder extra ondersteuning niet aan tegemoet kan worden gekomen. Het geven van passend onderwijs moet in nauwe samenwerking met de expertise rondom de scholen georganiseerd worden. Wat is er voor deze leerling nodig om in de klas goed te kunnen functioneren? Het gaat soms om ondersteuning in de klassensituatie zelf en soms om ondersteuning van de individuele leerling of zijn gezin (systeem).

De gezamenlijke opgave van de gemeenten en de samenwerkingsverbanden PO en VO is om leerlingen zo goed mogelijk te begeleiden zodat ze later zo zelfstandig mogelijk kunnen participeren in de samenleving. Samen bieden zij voor alle kinderen in onze regio een dekkend 'ontwikkelcontinuüm'. Wanneer onderwijs en zorg beiden nodig zijn is afstemming tussen beide domeinen op het gebied van regie, organisatie en financiën nodig. Hoe we daar gezamenlijk naar kijken en hoe we dat doen is verwoord in het 'Jeugdondersteuningsplan'; een document waar het

gemeentelijke beleid rondom jeugd en de ondersteuningsplannen PO en VO samenkomen. Zie op de website: [Jeugdondersteuningsplan \(passendonderwijs-zk.nl\)](http://Jeugdondersteuningsplan (passendonderwijs-zk.nl)).

Jeugdondersteuningsplan

Visie op de ontwikkeling van kinderen

In de regio Zuid-Kennemerland wensen we een goede basis voor elk kind¹. Voor de meeste kinderen is die basis op orde, maar een kleine groep kinderen heeft baat bij meer ondersteuning². Waar de ondersteuning vanuit onderwijs en jeugdhulp voor deze groep kinderen samenkomen willen we een dekkend netwerk van onderwijs-jeugdhulp in onze regio. Een continuüm van volledige zorg naar volledig onderwijs, waarin er voor ieder kind passende ondersteuning is.

We kijken naar kinderen vanuit de bril van de 'kansencirkel'. Het gaat hierbij om gehoord worden, erbij horen, verantwoordelijkheid nemen, actief zijn, zich kunnen ontwikkelen, gezond zijn, een thuis hebben en veilig zijn.

Wie doet wat?

Het onderwijs heeft hierin de opdracht om onderwijs te bieden aan iedere leerling passend bij zijn of haar onderwijsbehoeften en mogelijkheden. Naast de reguliere middelen vanuit de Rijksoverheid ontvangen scholen hiervoor vanuit de samenwerkingsverbanden aanvullende middelen. De gemeente is verantwoordelijk voor het versterken van de sociale basis (preventie) en het bieden van jeugdhulp aan kinderen die dat nodig hebben om zich te kunnen ontwikkelen. De gemeente is opdrachtgever voor verschillende aanbieders van jeugdhulp. De gemeente heeft ook een signalerende en handhavende taak voor kinderen/ouders op basis van de Leerplichtwet. Hierbij wordt het uitgangspunt gehanteerd dat elk kind/jongere van 5 tot 27 jaar recht heeft op ontwikkeling en passend leer(werk)aanbod.

Daar waar onderwijs en jeugdhulp samenkomen, vraagt het van beiden partijen inzet en middelen om ervoor te zorgen dat kinderen de kans krijgen zich te ontwikkelen. Ook ouders en kinderen zelf hebben een belangrijke rol in het vormgeven van de ondersteuning. Het 'kunnen ontwikkelen' staat niet op zichzelf maar moet altijd gezien worden in samenhang en in afstemming met de andere elementen van de kansencirkel. We willen sturen op normaliseren en vraaggericht werken, hiervoor de juiste prikkels in het systeem bouwen met grip op de uitgaven, om duurzaamheid te borgen. Door in gesprek te gaan met ouders willen we de maatschappelijke druk op presteren, het geloof in maakbaarheid en de individualisering een tegenwicht bieden. Wat vinden we eigenlijk nog normaal? En hoe zorgen we voor elkaar?

¹ In het Jeugdondersteuningsplan wordt de term kind of jeugdige gebruikt, in het Ondersteuningsplan de term leerling.

² Het begrip ondersteuning wordt in het Jeugdondersteuningsplan in bredere zin gebruikt dan wanneer we in het onderwijs over ondersteuning spreken. Ondersteuning is mogelijk in allerlei vormen van lichte begeleiding tot specialistische hulp vanuit verschillende domeinen.

We streven naar inclusie voor alle kinderen. In woorden van de kansencirkel willen we dat alle kinderen erbij horen en gehoord worden. De term inclusie heeft voor ons twee betekenissen. We willen dat zoveel mogelijk kinderen binnen het regulier onderwijs hun plek vinden, met waar nodig ondersteuning en expertise vanuit het gespecialiseerd onderwijs. Daarnaast betekent inclusie ook het vergroten van kansengelijkheid en het tegengaan van verdere segregatie op basis van sociaaleconomische ongelijkheid.

Visie op samenwerking

Uitgangspunt in de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp is de 'verantwoordelijkheidsketen'. Er is gezamenlijke planvorming rondom kinderen, waarbij iedere partij zijn verantwoordelijkheid neemt. We organiseren samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp in verschillende vormen:

- Netwerksamenwerking: in het regulier onderwijs in een netwerksamenwerking waarbij verschillende organisaties zelfstandig zijn, maar afstemming vinden in het 'kernteam' (school, CJG, Leerplicht, GGD/JGZ-team, samenwerkingsverband).
- Geïntegreerde samenwerking: in het gespecialiseerd onderwijs werken jeugdhulp en onderwijsprofessionals binnen dezelfde voorziening geïntegreerd samen. Daarnaast hebben deze scholen korte lijnen met het CJG, samenwerkingsverband, de GGD en leerplicht/Leerplein middels het kernteam.

We willen vanuit vertrouwen in vakmanschap en duidelijke kaders professionals de ruimte bieden om dat te doen wat nodig is. Door administratie te beperken willen we dat de beschikbare budgetten zoveel mogelijk ten goede komen van de kinderen. We sturen strak op het resultaat, maar laten professionals vrij in de weg daarnaartoe. Daar waar de verantwoordelijkheidsketen vastloopt, zorgen we voor een gezamenlijke structuur voor opschaling. Deze invulling van de 'doorbraakaanpak' moet leiden tot oplossingen op casuïstiek niveau en een lerend vermogen systeem breed.

Gewenste bewegingen

Om de vertaling van visie naar praktijk te maken hebben we een uitvoeringsagenda opgesteld, die aansluit op de uitvoeringsagenda van het regionale Thuiszitterspact en Convenant Schoolverzuim en de uitvoeringsagenda's van de Jeugdnota's. We zetten daarbij in op de volgende bewegingen:

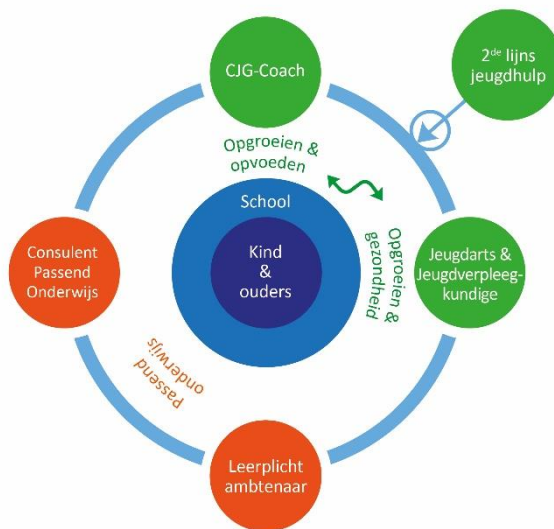
1. Er is voor iedere jeugdige een passende plek of manier om zich te ontwikkelen, zo thuisnabij als mogelijk.
2. Verantwoordelijke partijen zorgen ervoor dat elke jeugdige in de regio die (dreigend) thuiszit in beeld is en in principe binnen drie maanden een passend aanbod krijgt.
3. We willen dat leden van het kernteam van de school een gezamenlijke afweging maken of, en welke ondersteuning er nodig is voor het kind. Daarbij wordt gekeken naar alle elementen van de kansencirkel en is ondersteuning complementair. Normale hobbels in het opvoeden- en opgroeien worden daarbij niet gemedicaliseerd.
4. We willen professionals de ruimte geven binnen duidelijke kaders om te doen wat nodig is en te laten wat niet hoeft.
5. We willen dat meer kinderen binnen het regulier onderwijs een passende plek vinden en een hoogstaand integraal aanbod vanuit het gespecialiseerd onderwijs voor die kinderen die dat nodig hebben.
6. We willen de kansengelijkheid van kinderen vergroten door gezamenlijk te besluiten over en bij te dragen aan interventies die hieraan bijdragen.

Kernteam onderwijs-jeugdhulp

Veel vragen rondom het opvoeden en opgroeien worden met de school gedeeld of worden zichtbaar in het onderwijs, waar de eisen die aan de leerlingen worden gesteld toenemen naarmate ze ouder worden. De onderwijskundige aanpassingen bespreekt de school met de onderwijsconsulent of met de consulent gedrag. Indien er daarnaast ook vragen zijn over opvoeden en opgroeien werken school en ouders in eerste instantie samen met hun CJG-coach³, POH jeugd bij de huisarts of jeugdarts. Indien er meer hulp nodig is kan de CJG-coach of jeugdarts ook intensievere jeugdhulp organiseren.

Kernteam onderwijs-jeugdhulp

Samen met

1. De CJG-coach ondersteunt bij de opgroei- en opvoedvragen en de jeugdarts ondersteunt bij medisch gerelateerde vragen. Beide kunnen waar nodig extra jeugdhulp inzetten.
2. Het samenwerkingsverband en leerplicht ondersteunen bij onderwijs gerelateerde vragen.

regionale partners gelooft het samenwerkingsverband in het versterken van de samenwerking op schoolniveau, middels het vormen van interprofessionele kernteams (elkaar zien, ervaren, kennen en weten te vinden). Dit sluit aan op de adviezen in het rapport 'Met Andere Ogen', opgesteld in opdracht van het Ministerie OCW door o.a. kwartiermaker René Peeters, november 2018. Een goede verbinding tussen ouders, scholen (intern begeleiders), de jeugdgezondheidszorg (GGD) en het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG-Coaches) is nodig om met elkaar vroegtijdige signalen bij kinderen en jongeren aan te pakken die kunnen duiden op onderliggende ondersteuningsbehoeften of hulpvragen. Als de ondersteuning op school, thuis en in de wijk wordt afgestemd, kunnen kinderen en jongeren en de gezinnen waar zij deel van uitmaken sneller en beter geholpen worden. Nabijheid, beschikbaarheid en samen professionaliseren maken deze samenwerking krachtig, zo blijkt ook uit een verkenning van het Nederlands Jeugdinstituut. Er is niet één model dat het beste werkt. Het gaat niet om de vorm, maar om de kwaliteit van de samenwerking.

Met een Rijkssubsidie kunnen scholen vanaf schooljaar 24-25 een 'brugfunctionaris' aanstellen. Het samenwerkingsverband heeft met de CJG's in de regio afgestemd hoe deze functie binnen de school

³ Wij werken samen met het CJG Kennemerland, het CJG Heemstede en de Meer teams in Haarlemmermeer. Op de scholen in de gemeente Haarlemmermeer zijn 'schoolcoaches' verbonden aan de scholen. In het vervolg van het Ondersteuningsplan kan daar waar CJG Coach staat ook gelezen worden als de schoolcoach.

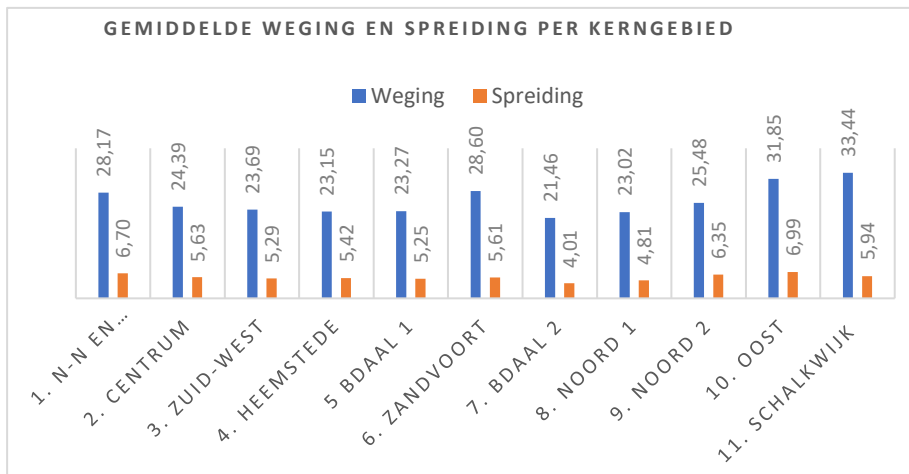
zich verhoudt tot de CJG/school Coach. Voor de scholen die de subsidie krijgen toegekend is een aangepaste illustratie van het kernteam beschikbaar. Daarnaast organiseert het samenwerkingsverband een kenniskring voor de brugfunctionarissen in onze regio.

2.3. Een dekkend netwerk voor alle leerlingen

Het is de opdracht voor scholen en schoolbesturen in het samenwerkingsverband om een dekkend aanbod voor alle leerlingen te realiseren. De scholen vormen dit netwerk samen, met elkaar geven ze vorm aan passend onderwijs voor iedere leerling. De ondersteuning die een school biedt, bestaat uit basiskwaliteit, basisondersteuning, extra ondersteuning op school of extra ondersteuning in het gespecialiseerd onderwijs. De populatie van de school is het uitgangspunt voor de inrichting van de ondersteuning.

Ons samenwerkingsverband kenmerkt zich doordat we relatief veel scholen hebben met een lage schoolweging. Ook het samenwerkingsverband stemt haar aanbod (professionalisering en projecten) af op de scholenpopulatie.

Regulier onderwijs; basiskwaliteit, basisondersteuning en extra ondersteuning

De *basiskwaliteit* vormt het fundament van de ondersteuningsstructuur van een school. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de basiskwaliteit en deze wordt gewaarborgd door de Onderwijsinspectie. De eisen voor de basiskwaliteit zijn de wettelijke minimeisen waaraan elke school moet voldoen. De school beschrijft deze in het schoolplan en het schoolondersteuningsprofiel.

De *basisondersteuning* geeft aan welk aanbod de school biedt voor groepen leerlingen die iets meer nodig hebben. Iedere school moet zijn basisondersteuning beschrijven, maar het samenwerkingsverband definieert, in tegenstelling tot landelijke richtlijnen, bewust geen minimum eisen voor die basisondersteuning. De verwachting is dat er een landelijke norm wordt vastgelegd als gevolg van de 'Evaluatie en verbeteraanpak passend onderwijs'. Het samenwerkingsverband vindt dit geen stimulerende maatregel en beschouwt het voldoen aan deze norm niet als voldoende. Ondersteuningsbehoeften van leerlingen zijn er namelijk velerlei, in aard en gradatie en zij verschillen per school en per populatie leerlingen. Het is om die reden niet goed voorstelbaar dat een opgelegde norm aan minimum eisen passend zou zijn voor alle scholen⁴. Bovendien, als er bovenschols een niveau wordt gedefinieerd waaraan alle scholen voldoen, is dit per definitie het minimumniveau waar een groot deel van de scholen waarschijnlijk onvoldoende door wordt uitgedaagd. Elke school beschrijft daarom passend bij de eigen populatie en de eigen organisatie het niveau van basisondersteuning in het schoolondersteuningsprofiel van de school. Het schoolbestuur en de directeur van de school zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit hiervan. De medezeggenschapsraad heeft adviesbevoegdheid voor het schoolondersteuningsprofiel.

De basisscholen zijn ook verantwoordelijk voor de ondersteuning van leerlingen op het terrein van Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE), dat onderwijs aan leerlingen met een VVE-indicatie geeft. VVE is onderwijs voor leerlingen met een (taal)achterstand in de leeftijd van 2,5 tot 6 jaar (groep 2). In overleg met de gemeenten en de voorschoolse instellingen worden VVE-middelen ook op school ingezet om de achterstand in taal- en sociaal-emotionele ontwikkeling te verminderen, dan wel weg te werken. Dit valt onder de basisondersteuning van een school.

Extra ondersteuning voor een individuele leerling kan zowel *op de basisschool* gegeven worden als *binnen het gespecialiseerd onderwijs* middels een tijdelijke plaatsing. *Extra ondersteuning op de school* wordt door (sommige) scholen geboden bovenop de basisondersteuning. Een plek op de Day a Week School of een TLV op de basisschool vallen ook onder extra ondersteuning op de school. Voor de specifieke leerlingen die deze extra ondersteuning krijgen, wordt een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld. In dit OPP beschrijft de school de onderwijsdoelen voor de leerling, op basis van belemmerende en beschermende factoren en de daaruit voortvloeiende ondersteuningsbehoeften. Welk niveau wordt nagestreefd? Welke extra begeleiding biedt de school? De school overlegt met de ouders over de invulling van dit groeidocument. Als er ondersteuningsmiddelen specifiek op leerlingniveau zijn ingezet, dient de beschrijving hiervan in het OPP te worden opgenomen.

De school kan er ook voor kiezen om de ondersteuningsmiddelen te gebruiken voor het inkopen van een tijdelijke plaatsing op het gespecialiseerd onderwijs, dit is *extra ondersteuning in het gespecialiseerd onderwijs*. Dan worden de middelen ingezet voor extra ondersteuning die de school zelf niet kan organiseren. De schoolbesturen hebben afgesproken dat leerlingen met een eigen leerlijn (vanwege leerachterstanden) zonder (ernstig) externaliserend gedrag een passend aanbod krijgen in het regulier onderwijs. Dit draagt bij aan de opdracht tot inclusiever onderwijs.

⁴ Gebaseerd op het fragment uit de evaluatie van Passend Onderwijs uit juni 2019, naar aanleiding van de vraag of een landelijke norm voor de basisondersteuning wenselijk zou zijn.

De doelstelling van passend onderwijs is niet het aantonen van extra onderwijsbehoeften en daar middelen aan te koppelen, maar het onderwijs zodanig aan te passen dat een extra onderwijsbehoefte geen belemmering vormt. De basisscholen kunnen dus geen extra middelen aanvragen door het aantonen van extra onderwijsbehoeften. Het samenwerkingsverband geeft scholen direct de beschikking over de ondersteuningsmiddelen waarmee zij de basisondersteuning en extra ondersteuning (op school of in het gespecialiseerd onderwijs) op maat en tijdig kunnen inzetten. Het bedrag wordt bepaald door het aantal leerlingen van de school (lumpsum financiering). Een school kan deze ondersteuningsmiddelen op school inzetten om de basisondersteuning verder te verbreden. Dit kan met expertise vanuit de school of met expertise van buitenaf. Daarnaast kan de school er voor kiezen extra aandacht te besteden aan één leerling.

In het *schoolondersteuningsprofiel (SOP)* beschrijft elke school hoe ze vormgeeft aan de basiskwaliteit, basisondersteuning en de extra ondersteuning (op school of in het gespecialiseerd onderwijs). Dit geeft inzicht in welke bekwaamheidseisen aan het personeel gesteld worden en wat de mogelijkheden van de school zijn. Een verbreding van interventies in de onderwijsstructuur binnen de school heeft immers consequenties voor het handelen van leerkrachten. Iedere school is wettelijk verplicht deze bekwaamheidseisen te beschrijven in het schoolondersteuningsprofiel van de school. Dit schoolondersteuningsprofiel dient iedere vier jaar te worden bijgesteld. Het SWV adviseert echter om de ontwikkeling in de school jaarlijks te actualiseren in het schoolondersteuningsprofiel. Het samenwerkingsverband stimuleert scholen om continue te blijven kijken naar hun populatie; verandert die en wat betekent dit voor ons aanbod? In 23-24 hebben we hier extra aandacht aan gegeven door de landelijke handreiking OPP onder de aandacht te brengen, waarbij de optelsom van de OPP's op de school als 'spiegel' van het aanbod wordt gezien. We vervolgen dit komend schooljaar door kennis te delen over het gebruik van het landelijke format en het betrekken van ouders en leerling bij het opstellen van een OPP.

Het gespecialiseerd onderwijs

Het gespecialiseerd onderwijs biedt een aanbod voor leerlingen die op dat moment onvoldoende vaardigheden hebben om binnen het regulier onderwijs optimaal te leren. Wanneer wij kijken naar de leerlingen die behoefte hebben aan extra ondersteuning binnen het samenwerkingsverband herkennen wij verschillende groepen:

- a) leerlingen met een medische beperking
- b) leerlingen met een cognitieve beperking
- c) leerlingen met gedragsproblemen
- d) leerlingen die meer- of hoogbegaafd zijn
- e) leerlingen die anderstalig zijn en niet langer dan één jaar in Nederland verblijven

Uiteraard kunnen leerlingen vallen binnen meerdere groepen, de scheidslijnen tussen het bijbehorende aanbod worden steeds minder scherp. Dit past bij het geven van onderwijs op maat en thuisnabij. De voorliggende ondersteuningsbehoefte is leidend voor het bieden van de meest passende plek op dat moment. Dat kan zijn op een reguliere school of op een gespecialiseerde school.

Binnen het samenwerkingsverband bieden wij de volgende gespecialiseerde onderwijsvormen aan: speciaal basisonderwijs (SBO⁵), speciaal onderwijs cluster 3 en 4 (SO), onderwijs voor anderstalige leerlingen niet langer dan een jaar in Nederland en een voorziening aanvullend op het regulier onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen vanaf groep 5. Binnen de gespecialiseerd onderwijs scholen zijn er verschillende varianten van onderwijs-zorgarrangementen waar onderwijs en jeugdhulp een geïntegreerd aanbod vormen. Daarnaast is er 'De Gentiaan' voor leerlingen die ook binnen het gespecialiseerd onderwijs niet vooruitkomen. Dit betreft een zeer klein aantal leerlingen die individuele ondersteuning vraagt. Deze leerlingen krijgen middels deze voorziening onderwijs op maat. Als samenwerkingsverband streven we naar zoveel mogelijk inclusief onderwijs en zo min mogelijk aparte instellingen. Er wordt toegewerkt naar geïntegreerde onderwijs-jeugdhulp-zorg voorzieningen voor leerlingen uit het huidige SBO en cluster 4 en leerlingen uit het huidige cluster 3.

Aanbod binnen de regio buiten ons samenwerkingsverband

Naast het aanbod binnen het samenwerkingsverband is er gespecialiseerd onderwijs voor leerlingen die slechtziend/blind zijn (cluster 1 onderwijs) en leerlingen die slechthorend/doof zijn of een taalontwikkelingsstoornis hebben (cluster 2 onderwijs). Deze beide vormen van gespecialiseerd onderwijs behoren niet tot ons samenwerkingsverband en zijn landelijk georganiseerd. Het samenwerkingsverband onderhoudt een samenwerkingsrelatie met hen, om leerlingen die doorstromen naar onderwijs binnen ons samenwerkingsverband, of deskundige begeleiding op een van onze scholen krijgen, goed te begeleiden.

Particulier onderwijs

Op dit moment zijn er drie particuliere basisscholen in onze regio: Florencius, Sanyu en de 21st Century global school. Florencius is in schooljaar 2018-2019 gestart en richt zich op alle doelgroepen met een zelfontwikkeld onderwijsconcept. Sanyu is gespecialiseerd in vol- en deeltijds onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen. Met deze twee scholen heeft het samenwerkingsverband contact, al ligt er op grond van de particuliere status geen actieve samenwerkingsstructuur zoals bij de andere scholen. De 21st Century Global school biedt onderwijs aan leerlingen van 4 tot 18 jaar op basis van de wereldwijde IES 4D methode. Met deze school is contact gezocht, maar niet tot stand gekomen.

Als samenwerkingsverband streven wij naar kansengelijkheid en zien wij de opkomst van particulier onderwijs en 'schaduw-onderwijs' in onze regio niet als positief. Deze vormen van onderwijs brengen extra kosten met zich mee die niet voor alle ouders/verzorgers te dragen zijn. Particuliere scholen hebben geen formele zorgplicht, wat de samenwerking soms belemmert. Tegelijkertijd geeft het bestaan van deze scholen en hetgeen zij bieden voor ons aanleiding om goed na te denken over de behoefte waarin het particulier onderwijs voorziet en wat we hiervan kunnen leren.

Aanbod voor kinderen in zorginstellingen

Er zijn ook kinderen bij wie de zorg voorliggend is, deze kinderen verblijven in een zorginstelling. Sommige van hen kunnen ondanks de grote zorgbehoeften toch leren. Het gaat daarbij om zeer

⁵ De IKC Zuid-Kennemerland locaties zijn formeel SBO scholen, maar bieden een geïntegreerd aanbod voor leerlingen in het SBO en SO cluster 4 onderwijs in combinatie met jeugdhulp.

korte momenten waarop onderwijs succesvol kan worden aangeboden. Het gaat altijd om individueel aanbod, waarbij het onderwijs-ontwikkelingsperspectief onderdeel uitmaakt van het zorgplan. Deze kinderen hebben vrijstelling van onderwijs en komen niet in aanmerking voor een toelaatbaarheidsverklaring, zij gaan tenslotte niet naar school. Desondanks zijn wij op zoek naar een passend aanbod voor deze kinderen, vanuit de visie dat ieder kind recht heeft om zich te ontwikkelen naar eigen vermogen. Wij werken hiervoor samen met de gemeenten, zorgpartners en naburige samenwerkingsverbanden (zie Jeugdondersteuningsplan).

Ontwikkeling aantal leerlingen in gespecialiseerd onderwijs

Het gespecialiseerd onderwijs is volop in ontwikkeling. Vóór de invoering van passend onderwijs lagen de deelnamepercentages van SBO en SO aanzienlijk hoger dan nu. De ondersteuningsbehoeften van leerlingen binnen het gespecialiseerd onderwijs is hierdoor verzaamd. Dit heeft geleid tot de ontwikkeling van het IKC Zuid-Kennemerland. In het IKC Zuid-Kennemerland zijn SBO, SO cluster 4 en jeugdhulp geïntegreerd tot één school.

Het deelnemerspercentage van het gespecialiseerd onderwijs stijgt licht in onze regio, maar blijft onder het landelijke gemiddelde en de percentages van voor de invoering van passend onderwijs. We zien dat het aantal leerlingen in het gespecialiseerd onderwijs het afgelopen jaar sterker is gegroeid dan verwacht. Enerzijds is dit een effect van Covid-19, anderzijds zien we dat door de enorme druk op de jeugdhulpbudgetten het gespecialiseerd onderwijs groeit. Met name de toename in de onder instroom van het SO onderwijs is opvallend.

In de komende jaren gaat het samenwerkingsverband uit van een jaarlijkse groei van 2% van het aantal leerlingen op onze IKC locaties en een groei van 4% op onze SO scholen. Daarbij is aandacht voor de ontwikkeling van het aantal kinderen dat vanuit een ander samenwerkingsverband bij ons op school zit. Momenteel is dit aantal groot, wat zorgt voor druk op de capaciteit binnen ons samenwerkingsverband. We zijn ervan overtuigd dat blijvend investeren in goed onderwijs de basis is voor het beperken van het aantal verwijzingen naar het gespecialiseerd onderwijs.

Naast de deelnemerspercentages wordt gekeken naar de gemiddelde verblijfsduur van leerlingen in het SBO en SO. Het samenwerkingsverband streeft naar het vergroten van het aantal leerlingen dat vanuit het gespecialiseerd onderwijs doorstroomt naar het regulier onderwijs. Dit kan binnen de basisschoolperiode of bij de overstap naar het voortgezet onderwijs. Het samenwerkingsverband stimuleert terugplaatsingen door middel van financiële ondersteuning en de inrichting van volumebekostiging van het IKC Zuid-Kennemerland.

IKC Zuid-Kennemerland

Het IKC Zuid-Kennemerland (IKC: Integraal Kind Centrum) speelt een cruciale rol in een toekomstbestendig gespecialiseerd onderwijs. Het IKC Zuid-Kennemerland is een combinatie van het speciaal basisonderwijs, het speciaal onderwijs cluster 4 en jeugdhulppartners. Deze samenwerking zorgt ervoor dat het IKC leerlingen beter en meer in samenhang kan ondersteunen. Het IKC kan een mix maken van onderwijs, begeleiding, behandeling, ondersteuning en opvang. Ouders, leerkrachten, jeugdhulp en overige betrokkenen uit het netwerk rondom de leerling trekken gezamenlijk op; de inzet is gericht op zowel kind als gezin. Formeel zijn de drie locaties SBO scholen.

IKC Zuid-Kennemerland is een samenwerking van het samenwerkingsverband, stichting Spaarnesant, TWijs, Aloysius stichting, Kenter Jeugdhulp en Levvel jeugdhulp. Per locatie is één schoolbestuur verantwoordelijk voor de inhoud (kwaliteit van het onderwijs), het personeel, de financiën en de voorzieningen. De schoolbesturen hebben in 2021 een bestuurlijke samenwerkingsovereenkomst gesloten. Gezamenlijk hebben zij een kwartiermaker aangesteld. Vanuit het samenwerkingsverband ondersteunen verschillende consultants het ontwikkelproces.

Het IKC Zuid-Kennemerland heeft drie locaties; IKC Focus, IKC Schalkwijk en IKC Het Schoterbos. Zo ontstaat er een geografisch gespreid aanbod. Met ondersteuning van de kwartiermaker werken zij aan een intensief afgestemd aanbod, met één gezamenlijke intake van leerlingen. Differentiatie in aanbod/specialisme per locatie is mogelijk, met name als dat op drie locaties niet haalbaar is. Zij bieden gezamenlijk een dekkend aanbod voor leerlingen die geen passend onderwijs kunnen krijgen op de reguliere basisscholen of scholen binnen cluster 1, 2 of 3. Zij beperken zich niet tot bepaalde doelgroepen, maar kijken per situatie wat de leerling nodig heeft en creëren daarvoor een (individueel) aanbod op maat. Twee van de locaties hebben een aanbod voor meer- en hoogbegaafde leerlingen, dat de komende periode wordt doorontwikkeld. IKC Zuid-Kennemerland vervult daarnaast een expertisefunctie voor het regulier onderwijs.

Samenwerking binnen SO scholen (voormalig cluster 3)

Er zijn vier scholen voor SO cluster 3 onderwijs binnen ons samenwerkingsverband, verdeeld over drie besturen. Zij blijven zelfstandig bestaan, maar het samenwerkingsverband stimuleert de inhoudelijke uitwisseling. Het samenwerkingsverband draagt hieraan bij door gesprekken te voeren met de scholen over hun aandeel in het regionale aanbod en de financiering van onderwijs, jeugdhulp en zorg op de scholen. Gezien het bovenregionale karakter van deze scholen trekken wij hierin samen op met samenwerkingsverbanden PO en VO uit de regio IJmond en Haarlemmermeer. Deze samenwerkingsverbanden hebben afgesproken voor kinderen op het ZML onderwijs altijd een TLV I af te geven. Scholen zijn uitgenodigd om met een gezamenlijk plan te komen voor aanvullende financiering van intensiever groepsaanbod. Daarnaast is de inrichting van het onderwijs-zorgcontinuüm op deze scholen en de financiering hiervan onderdeel van het project collectieve financiering van de jeugdhulp op gespecialiseerd onderwijs.

Ontwikkeling anderstalige leerlingen

Het aantal leerlingen dat geen Nederlands spreekt en in onze regio op school is sterk toegenomen in de afgelopen jaren. Er zijn kinderen uit oorlogsgebieden, met name kinderen uit Syrië en Eritrea en Oekraïne. Ook zijn er leerlingen van ouders die in Nederland komen werken of voor een relatie naar Nederland komen. De verschillen tussen al deze leerlingen zijn groot, niet alleen omdat ze uit een ander land komen maar ook vanwege ieders individuele schoolhistorie. De nieuwkomersschool in onze regio, de Internationale Taal Klas (ITK), biedt expertise op leerlingniveau, geeft scholing en biedt materialen aan. Het samenwerkingsverband wil de scholen die deze leerlingen in de klas krijgen goed ondersteunen en investeert in het vergroten van de expertise van reguliere basisscholen. Naast de ITK is er in de regio de International School Haarlem (ISH), voor leerlingen uit het primair en voortgezet onderwijs.

Onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen

Het samenwerkingsverband kiest vanuit de inclusiegedachte gezien het grote aantal scholen met een lage schoolweging bewust voor het versterken van het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen op de basisscholen zelf en niet voor het inrichten van een aparte voltijds HB voorziening. In schooljaar 2018-2019 heeft het samenwerkingsverband onderzoek gedaan naar de stand van zaken met betrekking tot het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen op onze scholen. Er is in beeld gebracht welke (extra) inzet gepleegd kan worden om de expertise op de scholen hierover te vergroten. In 2019-2023 heeft het samenwerkingsverband fors geïnvesteerd in het versterken van het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen, middels een subsidie vanuit het Ministerie OC&W. Op basis van een tweede onderzoek in 2023 zijn de effecten van deze inzet gemeten en is het borgingsplan aangescherpt. In de periode 2023-2025 zetten we opnieuw in op het onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen, waarbij we de resultaten van de eerste projectperiode verdiepen. Hiervoor is een tweede projectsubsidie vanuit het Ministerie van OCW toegekend aan het samenwerkingsverband.

Wij beschrijven de hoogbegaafde leerling als volgt: “De hoogbegaafde leerling kenmerkt zich door een snel denkvermogen, door zijn complex en creatief kunnen denken. De hoogbegaafde leerling is autonoom, gedreven en intens levend. De hoogbegaafde leerling schept plezier in creëren en kan dit het beste in contact met ontwikkelingsgelijken en als hem voldoende intellectuele uitdagingen geboden wordt. De hoogbegaafde leerling leert niet alleen meer en sneller, maar ook kwalitatief anders.”

Goed onderwijs voor HB leerlingen op onze scholen betekent dat scholen acties ondernemen op de “Schijf van 5 voor HB onderwijs”. De basisscholen zijn

verantwoordelijk voor het signaleren van deze leerlingen en het in kaart brengen van hun specifieke onderwijsbehoeften. Het creëren van een passend onderwijsaanbod is een logisch vervolg hierop. Het *ondersteuningsbudget* vanuit het samenwerkingsverband kan ingezet worden om de basisondersteuning voor deze leerlingen te versterken. Daarnaast is er de mogelijkheid om leerlingen aan te melden voor de Day a Week School, een bovenschoolse voorziening voor hoogbegaafde leerlingen georganiseerd door het samenwerkingsverband (waarbij extra ondersteuning wordt ingekocht vanuit het ondersteuningsbudget door reguliere scholen).

Wat vinden wij nu goed onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen op onze scholen?

Het is belangrijk dat de scholen werken vanuit een *visie* op de hoogbegaafde leerling: hoe definiëren wij de hoogbegaafde leerling en hoe kijken wij aan tegen de onderwijsbehoeften die deze leerling heeft? De visie wordt beschreven in een beleidsplan (onderdeel schoolondersteuningsprofiel) waarin de richting en de middelen worden aangegeven waarmee de school de gestelde doelen (goed onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen) wil bereiken. Dit mondt uit in een protocol, een

gedragsovereenkomst in de vorm van een aantal uit te voeren stappen en te maken keuzes waarmee de leerkrachten in de groep aan het werk kunnen.

De eerste stap zal moeten zijn het *signaleren* van de hoogbegaafde leerling. Dit is structureel nodig in de groepen 1 t/m 8, waarbij de informatie van ouders een belangrijke rol speelt. Op basis van een theoretisch kader in de vorm van een screeningsinstrument leren leerkrachten meer te zien en een “zintuig” te ontwikkelen om deze leerling beter te begeleiden. Het is belangrijk dat leerkrachten op de hoogte zijn van de verschillen profielen van hoogbegaafde leerlingen omdat dit richting geeft aan het herkennen en adequaat handelen. Het signaleringsinstrument is ook belangrijk om eventuele misdiagnoses te voorkomen en bij te dragen aan de bewustwording van signalen van onderpresteren.

Vervolgens kan de leerkracht de hoogbegaafde leerling een zo passend mogelijk onderwijsaanbod bieden waarin bijvoorbeeld het stellen van hogere orde denkvragen (taxonomie van Bloom) een plaats krijgt. De leerkracht biedt de hoogbegaafde leerling minimaal de basisondersteuning door een doorgaande *compacte* en *verdiepende* leerlijn aan te bieden van groep 1 t/m 8. Afhankelijk van het intelligentieniveau is er een 1^e leerlijn (40% schrappen), 2^e leerlijn (60% schrappen) of 3^e leerlijn (70-80% schrappen) beschikbaar. Dit alles vraagt speciale competenties van de leerkracht op pedagogisch, didactisch en interpersoonlijk vlak.

Om het bovenstaande te kunnen realiseren en in stand te kunnen houden is het belangrijk dat iedere school een *professionaliseringsplan* (onderdeel schoolondersteuningsprofiel) opstelt waarin zowel een introductie op het onderwerp en het leggen van een goede basis van benodigde leerkrachtvaardigheden als een borging op langere termijn wordt beschreven. Het goed kennen van de eigen schoolpopulatie en hierop optimaal kunnen afstemmen in de basis – in het verlengde van het nieuwe schoolwegingskader van de Onderwijsinspectie – is hiertoe de eerste en belangrijkste aanzet, of zelfs een voorwaarde. Op deze manier krijgt goed onderwijs voor de hoogbegaafde leerling op de basisschool verder vorm vanuit de basis en wordt steeds duidelijker welke leerlingen, buiten deze optimale afstemming om, een aanvullend passend aanbod behoeven.

Inzet expertise gespecialiseerd onderwijs op reguliere basisscholen

Het is van belang dat scholen elkaar goed kennen, onderling goed samenwerken en weten waar, hoe en bij wie ze hulp kunnen inroepen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. En dat daarbij de expertise die aanwezig is binnen ons samenwerkingsverband goed en efficiënt wordt ingezet. Als samenwerkingsverband zorgen wij ervoor dat de ‘Expertisepool’ bekend, beschikbaar en vindbaar is.

Het samenwerkingsverband wil de Expertisepool, waaronder het gespecialiseerd onderwijs, (financieel) in staat stellen hun expertise in te zetten voor de reguliere basisscholen. De financiering van de expertise vanuit het cluster 1 en 2 onderwijs is landelijk geregeld middels een inspanningsverplichting. Reguliere scholen kunnen vanuit de middelen die zij ontvangen van het samenwerkingsverband zelf aanvullende externe expertise inhuren. Tenslotte valt de expertise vanuit de zorgpartners onder de verantwoordelijkheid van gemeenten en zorgverzekeraars. Scholen binnen ons samenwerkingsverband kunnen samenvattend gebruik maken van de volgende expertises (zie afbeelding):

Samen zorgen voor de leerling

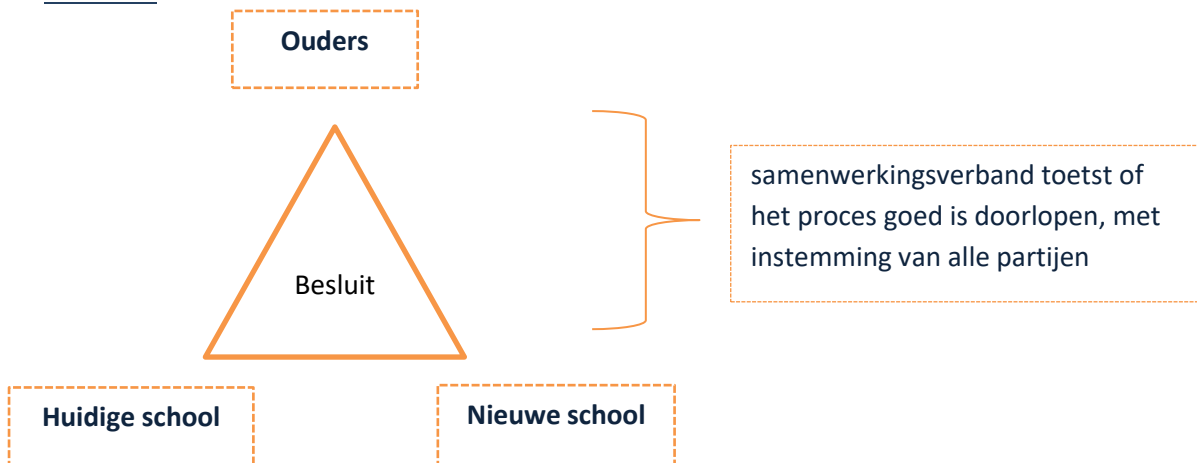
2.4. Passend arrangeren

Er zijn leerlingen waarbij een vorm van speciaal onderwijs (tijdelijk) beter aansluit op hun onderwijsbehoeften. School en ouders⁶ kunnen advies vragen aan allerlei organisaties om hen heen. De zeggenschap over wat de beste onderwijsplek is, moet echter op maat door school, ouders en de nieuwe school zelf geregeld kunnen worden. Deze driehoek, de *'triade'*, kent de leerling het beste of gaat straks daadwerkelijk met de leerling werken. Zij bezitten en organiseren zelf de benodigde expertise en beslissen gezamenlijk over een passende onderwijsplek. Het samenwerkingsverband toetst op procedureel niveau en zorgt voor korte doorlooptijden en zo min mogelijk bureaucratie.

Het samenwerkingsverband gaat altijd uit van tijdelijke plaatsingen in het gespecialiseerd onderwijs. Het is belangrijk dat voorafgaand aan de plaatsing direct over de mogelijkheden en wensen van terugplaatsing wordt gesproken. Wanneer het scholen lukt om de problematiek eerder te signaleren (bij jonge leerlingen) is de kans op terugplaatsing het grootst. Kortom; regulier waar het kan, gespecialiseerd als het nodig is.

⁶ Overall waarin dit ondersteuningsplan over 'ouders' wordt gesproken, wordt bedoeld ouder(s) en/of verzorger(s) met gezag. De verantwoordelijkheid om de gezaghebbende ouder(s) te informeren ligt bij de school.

De triade

Doorlopende leerlijn

Als samenwerkingsverband hebben wij een verantwoordelijkheid voor leerlingen in het primair onderwijs. Gekeken vanuit de leerling is dit slechts een fase in zijn doorlopende leerlijn. Daarom dragen wij actief bij aan de 'overgangsmomenten' tussen het primair onderwijs en de voorschoolse voorzieningen en primair onderwijs en het voortgezet onderwijs. Het samenwerkingsverband PO en VO zoeken de samenwerking op waar het gaat om de visie op inclusie, de overgang van PO naar VO en de samenwerking met gemeenten en zorgpartners.

2.5. Ouders en leerlingen in positie

Scholen en ouders hebben elkaar nodig bij het vormgeven van passend onderwijs. De betrokkenheid thuis levert een bijdrage aan het succes op de school. Het samenwerkingsverband ziet ouders als partners die een stem hebben in het kiezen van een passend onderwijsaanbod. Scholen en ouders komen sneller tot een passende oplossing als zij zich beiden een gelijkwaardige partner voelen. Dit laatste is alleen mogelijk wanneer ouders actief betrokken zijn bij de totstandkoming van oplossingen. Dit realiseert het samenwerkingsverband middels de 'triade'.

De invoering van passend onderwijs en de daarbij behorende zorgplicht maakt scholen nadrukkelijk verantwoordelijk om zelf onderwijs te bieden aan iedere aangemelde leerling of om ouders een alternatief te bieden. De schoolondersteuningsprofielen zijn een belangrijk middel in het zichtbaar maken van en het bepalen of een school het juiste aanbod voor een leerling heeft. Dit geldt juist voor de leerlingen met specifieke begeleidingsvragen. De kwaliteit van de dialoog tussen ouders en school is bepalend voor de kansen van de leerling. Het samenwerkingsverband draagt hieraan bij door trainingen op het gebied van oudercommunicatie te organiseren.

Het samenwerkingsverband wil de positie van ouders én leerlingen versterken. Alleen ouders die volledig op de hoogte zijn van hun rechten en plichten kunnen een gelijkwaardige partner en een goede gesprekspartner van de school zijn. Het Ouder- en jeugdsteunpunt van het samenwerkingsverband zorgt dat ouders goed op de hoogte zijn van alle regels, mogelijkheden en

procedures. Ook is toegankelijke informatie op onze website een voorwaarde. Het samenwerkingsverband speelt daarnaast een bemiddelende rol bij meningsverschillen en conflicten.

Het samenwerkingsverband stimuleert scholen tot het betrekken van leerlingen, waar mogelijk, bij hun eigen ondersteuningstraject door professionalisering en zorgt voor kennisdeling. De informatie voor leerlingen op onze website willen we het komende jaar verbeteren. Onze consultants die betrokken zijn bij casuïstiek stellen de school altijd de checkvraag of de leerling is bevraagd en zo niet, of dit zorgvuldig is afgewogen. Scholen kunnen gebruik maken van het kinddeel in het OPP dat op onze website staat. Voor de leerlingen die een MDO-O krijgt heeft het samenwerkingsverband een formulier ontwikkeld waarmee de leerling zichzelf goed kan voorbereiden op het gesprek. Daarnaast werken alle scholen in groep 8 met de Eigen Wijzer. Dit formulier is een middel voor álle leerlingen waarop zij zelf hun eigen ondersteuning kunnen opschrijven die zij denken nodig te hebben in het voortgezet onderwijs.

Om het beleid van het samenwerkingsverband te versterken wil het ouders én leerlingen bevragen op hun ervaringen en ideeën. Ouders hebben een rol in de OPR en hun ervaringen maken structureel onderdeel uit van de kwaliteitscyclus. Voor het betrekken van leerlingen wil het samenwerkingsverband samen optrekken met de gemeenten en bestaande leerlingenraden van de scholen vragen mee te denken.

2.6. Verdeling van de ondersteuningsmiddelen

Het realiseren van kwalitatief goed onderwijs en het efficiënt arrangeren naar speciale voorzieningen wordt zoveel mogelijk op schoolniveau georganiseerd. Dit betekent dat de bijbehorende middelen ook zoveel mogelijk op schoolniveau inzetbaar zijn. De bekostigingsstructuur is zodanig ingericht dat het basisscholen bevordert hun onderwijs kwalitatief goed te organiseren en minder beroep te doen op dure speciale onderwijsvoorzieningen. Van directeuren vraagt deze aanpak het vermogen om 'out of the box' te denken en de bereidheid om zich intensief bezig te houden met het primaire proces. Zij behoren onderwijs en zorg als één te gaan zien, leeropbrengsten én welbevinden centraal te stellen en een datagestuurd kwaliteitsbeleid na te streven. Het samenwerkingsverband zorgt dat er genoeg middelen op schoolniveau beschikbaar komen, waarmee de directeuren onderwijs, passend op de school kunnen organiseren.

Voor de gespecialiseerd onderwijs scholen streeft het samenwerkingsverband naar een financieel systeem dat de inhoudelijke ontwikkeling stimuleert. Dat ruimte geeft aan professionals met minder bureaucratie. We willen op termijn voor alle gespecialiseerd onderwijs scholen de overstap maken van leerlinggebonden financiering naar financiering op basis van volume/populatie voor zowel het onderwijs- als zorggedeelte.

Het samenwerkingsverband streeft een rentabiliteit na van 0%, zodat de beschikbare middelen worden geïnvesteerd in de scholen. Het samenwerkingsverband wil het huidige expertiseniveau in stand houden, gebaseerd op bovenbestuurlijke projecten, kennisdeling via netwerken, management, schoolnabije ondersteuning door onderwijsconsultanten, consultants gedrag en een Ouder en jeugdsteunpunt voor ouders. Daarnaast moet het samenwerkingsverband in staat zijn alle wettelijke

taken uit te voeren. Deze kosten worden op voorhand aan het ondersteuningsbudget onttrokken (± 6%). Ieder jaar wordt gekeken naar (de afbouw van) het eigen vermogen van het samenwerkingsverband. Bij een teveel aan eigen vermogen worden extra investeringsvoorstellen voorgelegd aan de Algemene Vergadering. Eind 2022 is er een herijkt Bestedingsplan vastgesteld voor de besteding van de reserves boven het weerstandsvermogen.

Wij maken een duidelijk onderscheid in de verantwoordelijkheid van schoolbesturen en de verantwoordelijkheid van het adviesrecht op de besteding van het ondersteuningsbudget van de school. De scholen verantwoorden de inzet van hun ondersteuningsbudget aan hun bestuur, als onderdeel van de reguliere verantwoording en op basis van het toezichts-/kwaliteitskader. De Raad van Toezicht van het schoolbestuur houdt toezicht op de invulling van passend onderwijs en de besteding van de middelen hiervoor binnen de scholengroep. Het bestuur verantwoordt het ondersteuningsbudget achteraf aan het samenwerkingsverband volgens het principe 'pas toe en leg uit'. Het samenwerkingsverband organiseert gebiedsgesprekken tussen scholen over de kwaliteit van ons passend onderwijs. De scholen wisselen daarin uit hoe zij het ondersteuningsbudget inzetten om leren van elkaar mogelijk te maken. Het delen van good practice maakt nadrukkelijk deel uit van dit wederzijds leren.

Via de medezeggenschapsraad kunnen ouders, leraren en leerlingen meedenken over het beleid van de school. De medezeggenschapsraad heeft daarmee een belangrijke rol in de school als kritische partner. De ministerraad heeft besloten dat de medezeggenschapsraden van scholen per 1-1-2021 instemmingsrecht krijgen op hoofdlijnen van de begroting, waarvan de ontvangen passend onderwijsmiddelen onderdeel zijn.

2.7. Samenwerkingsverband passend onderwijs Zuid-Kennemerland

Het samenwerkingsverband wil een transparante organisatie zijn. Dat wil zeggen dat de organisatie helder en toegankelijk is voor alle interne en externe betrokkenen. Het samenwerkingsverband organiseert de inbreng van alle partijen, zoals het eigen personeel, teams op de scholen, ouders en leerlingen, gemeenten en zorgpartners. Daarnaast zijn er communicatiemiddelen die het functioneren van het samenwerkingsverband verhelderen. Er is een filmpje op de homepage van de website te vinden waarin de belangrijkste uitgangspunten van het samenwerkingsverband worden toegelicht. Voor schoolteams en andere stakeholders kunnen de consulenten en directeur van het samenwerkingsverband gebruik maken van een standaard presentatie.

Visie op kwaliteit

Om de lerende organisatie vorm te geven hanteren wij het plan – do – review principe. Wat willen we waarom bereiken? Wat doen we daarvoor? Werkt het? In de beantwoording van deze vragen betrekken we verschillende partners binnen en buiten ons samenwerkingsverband. Hierdoor ontstaat een lerende organisatie en kunnen wij onze praktijk aanpassen aan actuele ontwikkelingen.

Visie op samenwerken en organiseren

Het samenwerkingsverband hanteert een aantal principes, onze kernwaarden. Deze zijn leidend in de manier waarop het samenwerkingsverband georganiseerd is, de wijze van leidinggeven en de samenwerking met partners.

- Vertrouwen in vakmanschap
- Partners in de school versterken
- Faciliterend, coachend, verbindend
- Leren van en met elkaar
- Denken vanuit wat nodig is voor een passende oplossing
- Snel en soepel regelen wat nodig is, geen onnodige bureaucratie

Kerngebieden

Het samenwerkingsverband heeft in afstemming met bestaande indelingen van samenwerkingspartners de regio Zuid-Kennemerland opgedeeld in 'kerngebieden'. Binnen een kerngebied staan meerdere scholen van verschillende besturen. We willen de scholen binnen een kerngebied stimuleren om samen te leren, elkaars oplossingen te benutten, goede onderlinge afspraken te maken en preventief in te zetten op het welbevinden van leerlingen.

2.8. Onze doelstellingen

De visie en de ambities die dit met zich meebrengt leiden voor ons samenwerkingsverband tot zeven doelstellingen:

	Ambitie	Doelstelling
1	Goed onderwijs vormt de basis	Het ondersteunen en faciliteren van goed onderwijs op de scholen
2	Passend onderwijs in verbinding met zorg voor jeugd	Goede samenwerking met de zorgpartners realiseren
3	Een dekkend netwerk	Voor iedere leerling in onze regio een plek die past bij zijn of haar onderwijsbehoeften
4	Passend arrangeren	Betrokkenen zelf passend laten arrangeren naar specifieke onderwijsvoorzieningen
5	Ouders en leerlingen in positie	De ondersteuning van ouders realiseren zodat zij een gelijkwaardige stem hebben. Leerlingen betrekken bij hun eigen ontwikkeling.
6	Verdeling van de ondersteuningsmiddelen	De financiële beheersbaarheid en transparantie bewaken
7	Samenwerkingsverband passend onderwijs Zuid-Kennemerland	Een transparante en lerende organisatie zijn

Per doelstelling stelt het samenwerkingsverband zichzelf reflectievragen en stelt de intern toezichthouder toetsingsvragen (zie hoofdstuk 11). Deze richten zich met name op de procesinrichting; doen we de dingen die naar verwachting leiden tot het gewenste resultaat? We verzamelen en analyseren data en voeren kwalitatieve evaluatiegesprekken om de antwoorden op

deze vragen te vinden. De antwoorden moeten zicht geven op hoe succesvol het samenwerkingsverband is in het behalen van de doelstellingen.

In de volgende hoofdstukken wordt per doelstelling toegelicht wat wij in de regio aan activiteiten inzetten om deze doelstellingen te behalen. De opbouw van ieder hoofdstuk is gelijk:

- bouwstenen (voorzieningen, afspraken, procedures)
- projecten (innovaties die in projectvorm zijn gestart)

In hoofdstuk 10 volgt een schematisch overzicht van de ambities, doelstellingen, bouwstenen en projecten binnen de zeven doelstellingen van het samenwerkingsverband. In hoofdstuk 11 wordt toegelicht hoe de voortgang op de doelstellingen wordt gemonitord en beoordeeld.

3. Goed onderwijs vormt de basis

Het ondersteunen en faciliteren van goed onderwijs op de scholen

3.1. Bouwstenen

Het samenwerkingsverband ondersteunt en faciliteert scholen bij het geven van goed onderwijs d.m.v.:

- richtlijnen voor het schoolondersteuningsprofiel (SOP)
- expertise, advies en coaching vanuit het samenwerkingsverband
- expertise vanuit het gespecialiseerd onderwijs
- professionaliseringsaanbod vanuit samenwerkingsverband

3.1.1. Het schoolondersteuningsprofiel

Het schoolondersteuningsprofiel bestaat uit drie delen. Onderstaand schema illustreert de systematiek die we hierbij gebruiken:

In het schoolondersteuningsprofiel van de school wordt de populatie in kaart gebracht door middel van de schoolweging en de ambitieniveaus met betrekking tot de verwachte referentieniveaus voor Taal en Rekenen. Dit kan verder gespecificeerd worden met de resultaten voor de verschillende vakgebieden en jaargroepen. Ook andere school specifieke data over bijvoorbeeld de populatie van de school kunnen hier worden opgenomen.

Aan de hand van de analyse van de populatie maakt de school keuzes op het gebied van het aanbod en het handelen in de plus-, de basis- en de breedtegroepen van de school. Het gedifferentieerde aanbod van de school en de te verwachten vaardigheden van het team staan voor iedere school beschreven voor de volgende onderdelen:

- planmatig werken en de leerresultaten
- het onderwijsaanbod beschreven in methodieken

- de gestelde leertijd
- het didactisch handelen & pedagogisch handelen
- het klassenmanagement.

De onderdelen sluiten aan bij de begrippen in het waarderingskader van de inspectie en bij veel gebruikte kwaliteitsinstrumenten. Het schoolondersteuningsprofiel hangt op deze wijze sterk samen met het onderwijskundig deel van het schoolplan en de onderdelen uit het kwaliteitssysteem van de school. De vaste onderdelen van het schoolondersteuningsprofiel zijn voor al onze scholen gelijk. De onderdelen worden beschreven in concreet waarneembaar gedrag. Het gedrag is meetbaar en beschreven in termen van 'wat zie ik'. Iedere school is zelf verantwoordelijk om het schoolondersteuningsprofiel inhoudelijk vorm te geven en een eigen ambitie te formuleren. De onderwijsconsulenten van het samenwerkingsverband kunnen de scholen hierbij ondersteunen. Het betekent dat de schoolondersteuningsprofielen qua vorm vergelijkbaar zijn, maar qua inhoud per school en per bestuur verschillen om tot een dekkend netwerk te komen.

In het laatste deel van het schoolondersteuningsprofiel wil het samenwerkingsverband dat de school beschrijft hoe ze werkt aan passend onderwijs en welke ontwikkeling zij daarin wil maken. De aanvullende onderdelen in het schoolondersteuningsprofiel zijn derhalve:

- te ontwikkelen expertise (in samenhang met het schoolplan-jaarplan van de school)
- consequenties voor scholing
- op welke onderdelen de ondersteuningsmiddelen worden ingezet.

In dit deel maakt de school duidelijk welke bekwaamheidseisen er aan het personeel gesteld worden, welke expertise er verder ontwikkeld gaat worden en wat de consequenties voor scholing zijn. Ook wordt in dit deel duidelijk op welke onderdelen (basiskwaliteit, basisondersteuning en/of extra ondersteuning binnen of buiten de school) de ondersteuningsmiddelen worden ingezet. Tevens kan in dit onderdeel de ondersteunings- en kwaliteitsstructuur van de school worden beschreven. De delen samen vormen het schoolondersteuningsprofiel van de school.

Het schoolondersteuningsprofiel en de medezeggenschapsraad

De medezeggenschapsraad van de school heeft adviesrecht op de vaststelling of wijziging van het schoolondersteuningsprofiel. Dit zorgt ervoor dat zowel personeel als ouders inspraak krijgen over de inhoud en het draagvlak voor het opgestelde schoolondersteuningsprofiel wordt vergroot.

Verwachte wetswijziging

Naar verwachting is het schoolondersteuningsprofiel als losstaand document vanaf 2025 niet meer wettelijk verplicht. Wel moeten de verschillende onderdelen van het schoolondersteuningsprofiel dan terugkomen in de schoolgids. Het samenwerkingsverband stimuleert de samenvoeging van beide documenten al enige jaren.

3.1.2. Expertise, advies en coaching vanuit het samenwerkingsverband

Het is onze ambitie om waar mogelijk in het regulier basisonderwijs, en waar nodig in het speciaal (basis)onderwijs, een zodanig gedifferentieerd onderwijsaanbod te creëren dat iedere leerling zich optimaal kan ontwikkelen. De school kan dit niet altijd alleen. Het samenwerkingsverband heeft

onderwijsconsulenten, consulenten gedrag en consulenten ouders en school in dienst die de scholen ondersteunen bij het organiseren van passend onderwijs.

De onderwijsconsulenten van het samenwerkingsverband

De onderwijsconsulenten zijn structureel gelijkwaardig beschikbaar voor alle scholen. Zij zijn de meest schoolnabije, direct benaderbare en laagdrempelige ondersteuningsmogelijkheid binnen het samenwerkingsverband. De onderwijsconsulent heeft een kennisfunctie, signalering- en analysefunctie en een makelaarsfunctie. In de kennisfunctie ondersteunt de onderwijsconsulent de school vraag gestuurd. De ondersteuning kan zeer divers zijn maar sluit altijd aan bij de ontwikkelingen uit het jaarplan van de school. Iedere onderwijsconsulent kan vragen beantwoorden over:

- kennis van de interne begeleiding en de zorgstructuur
- begeleiding van de intern begeleider (positionering, observaties, implementatie, etc.)
- kennis van het samenwerkingsverband (projecten, procedures, etc.)
- sociale kaart
- actuele onderwijsontwikkelingen
- inhoudelijke onderwijsverbeteringen op de basisvakken
- groepsplannen en ontwikkelingsperspectief
- opbrengstgericht werken (inclusief toetsen/ testen, leerlingvolgsystemen).

En er zijn specialismes in het team als het gaat om:

- cognitieve ontwikkeling
- Referentieniveaus, opbrengstgericht werken
- coaching; o.a. systeem coaching en SVIB (Video interactie begeleiding)
- dyslexie en dyscalculie
- meer- en hoogbegaafdheid.

De onderwijsconsulent neemt aan het eind van het schooljaar met de directeur en de intern begeleider van de school de plannen voor komend schooljaar door. Er worden gezamenlijke afspraken gemaakt over de onderdelen waarop de school ondersteuning wenst. Deze plannen worden schriftelijk vastgelegd en aan het einde van ieder schooljaar met de onderwijsconsulent geëvalueerd.

De signalering- en analysefunctie houdt in dat de onderwijsconsulent een beeld heeft van het onderwijs op de school en de leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

In de makelaarsfunctie brengt de onderwijsconsulent scholen bij elkaar op de onderwerpen waar van elkaar geleerd kan worden of waar samenwerking voor de hand ligt. De onderwijsconsulent moet op de hoogte zijn van de ontwikkelingen en ambities van de school, moet zicht hebben op de vragen die op school leven en moet de mogelijkheden en onmogelijkheden van de school kennen. De onderwijsconsulent kent de onderwijs- en de sociale kaart van de regio om scholen te ondersteunen bij het leggen van de juiste verbindingen. Daarnaast signaleert de onderwijsconsulent gemeenschappelijke vragen vanuit de scholen. De consulenten organiseren op basis van deze signalen inhoudelijke netwerken, intervisies, trainingen en projecten. Afhankelijk van ieders

takenpakket is een consulent bij één of meerdere projecten betrokken als lid van de projectgroep of als projectleider.

De consulenten ouders en school van het samenwerkingsverband

De consulent ouders en school werkt voor het Ouder en jeugdsteunpunt van samenwerkingsverband Zuid-Kennemerland. De consulent ouders en school helpt ouders én school om de juiste weg te vinden naar een school met de beste mogelijkheden voor de leerling. Ouders hebben een belangrijke rol bij de invulling en het kiezen van een passend onderwijsaanbod. Als ouders en school er samen niet uitkomen, maar ook bij allerlei laagdrempelige vragen, kan de consulent een rol spelen in het zoeken naar een gezamenlijke oplossing. De consulent ouders en school werkt vanuit een onafhankelijke positie en kan met instemming van ouders en scholen ondersteunen bij gezamenlijke en individuele gesprekken. Er wordt gezocht naar een oplossing in wederzijds belang.

De consulent gedrag van het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband heeft een consulent gedrag die de scholen ondersteunt bij vragen over gedrag. Dit kan gaan over groepen of over individuele leerlingen met een hulpvraag. Samen met de school en ouders wordt gekeken naar de hulpvragen en of deze gezamenlijk kunnen worden beantwoord. Naast het bevragen van school, ouders en de inzet van een observatie in de klas, wordt ook de leerling bevraagd over zijn/haar behoeften. Door middel van de inzet van een kindgesprek, het samen maken van een mindmap of tekening worden wensen, behoeften en leerstijlen geregeld meer helder en dit geeft een nog completer beeld, is helpend in de handelingsadviezen die de consulent gedrag formuleert.

Hij/zij is niet verbonden aan een vaste school en werkt samen met het Expertteam van het IKC-Zuid-Kennemerland. De consulent gedrag kan ingezet worden rondom vragen bij lastiger te lezen gedrag (extravert, introvert), werkhoudings- of concentratieproblemen. Geeft leerkrachten handelingsadviezen of zet een kort coaching traject op om het handelingsrepertoire van de leerkracht te vergroten. Naast het ondersteunen van de scholen participeert ook de consulent gedrag in diverse projecten en ondersteunt hij/zij inhoudelijke netwerken en trainingen.

3.1.3. Inzet expertise gespecialiseerd onderwijs

Het samenwerkingsverband werkt intensief samen met het gespecialiseerd onderwijs. Deze scholen werken dagelijks met leerlingen met een grote diversiteit aan specifieke onderwijsbehoeften. Daarnaast heeft het samenwerkingsverband contact met de SO cluster 1 en 2 scholen die formeel niet behoren tot het samenwerkingsverband, maar wel voor leerlingen woonachtig in onze regio onderwijs verzorgen. Het samenwerkingsverband wil de expertise van gespecialiseerd onderwijs scholen benutten bij het versterken van de basisscholen. Op onze website is te vinden wie je voor welke vraag kunt benaderen en hoe. Daarnaast vragen we het gespecialiseerd onderwijs een bijdrage te leveren aan ons professionaliseringsaanbod, zodat contacten gelegd en versterkt worden en uitwisseling ontstaat.

Expertteam ZK van het IKC Zuid-Kennemerland

Wanneer scholen vragen hebben op het gebied van leren, gedrag, psychiatrie en/of ontwikkeling van leerlingen die vast dreigen te lopen op het regulier onderwijs kunnen zij het IKC Zuid-Kennemerland benaderen. Zij kunnen observeren en handelingsgerichte adviezen geven.

Expertise vanuit SO cluster 3

De leerlingen in het cluster 3 onderwijs vragen specifieke begeleiding. Het gaat om leerlingen die zeer moeilijk leren, langdurig ziek zijn en/of een lichamelijke beperking hebben. De expertise is verdeeld over verschillende beroepsgroepen zoals leerkracht, orthopedagoog, ergotherapeut, fysiotherapeut, vakleerkracht gymnastiek, verpleegkundige en logopedist. Er is gekozen om deze expertise voor de basisscholen niet vanuit het samenwerkingsverband zelf te organiseren, maar vanuit de scholen De Schelp, de Van Voorthuijsenschool en De Parel. Deze scholen stellen personeel beschikbaar voor ambulante vragen vanuit andere scholen in onze regio. Zij zijn in staat om scholen te helpen hun vraag te expliciteren en in afstemming een passend begeleidingstraject vast te stellen. Dit kan geheel op maat worden vormgegeven.

Expertise vanuit cluster 1 en cluster 2

Ondersteuning voor leerlingen met een ernstige taalontwikkelingsstoornis (TOS) of gehoorproblemen (SH) valt wettelijk niet onder het samenwerkingsverband, maar maakt in de regio Zuid-Kennemerland onderdeel uit van de landelijke organisatie Auris. Op basis van landelijke criteria kan voor deze leerlingen door de Commissie van Onderzoek van Auris een intensief onderwijsarrangement (plaatsing op de Auris Prof. van Gilseschool) of een licht of medium Auris begeleidingsarrangement (ondersteuning op de reguliere basisschool door Auris Dienstverlening) worden toegekend.

Auris Dienstverlening Haarlem biedt specialistische ondersteuning op de reguliere basisschool of SBO/SO voor leerlingen met een ernstige TOS en aan slechthorende leerlingen, die vanwege de TOS of de SH ernstige problemen ondervinden in het volgen van het (reguliere) onderwijs. Aan deze leerlingen is een licht of medium arrangement van Auris toegekend. Auris Dienstverlening adviseert en ondersteunt het schoolsysteem opdat de school een aanpak realiseert die tegemoetkomt aan de onderwijsbehoefte van de leerling, en de leerling daardoor kan profiteren van het onderwijsaanbod. Auris dienstverlening richt zich op het vergroten van de redzaamheid van de leerling met TOS/ SH in het onderwijs. Uitgangspunt is samenwerking tussen ouders, school en Auris; samen worden de doelen bepaald. Auris dienstverlening is van toegevoegde waarde boven op de basisondersteuning van de school, en is van tijdelijke aard. Auris Dienstverlening biedt ook Consultatie en Advies bij hulpvragen op het gebied van spraak, taal communicatie en gehoor <https://aurisinfo.nl/consultatie-advies>. Vanuit het Auris cursuscentrum wordt scholing geboden op het gebied van TOS/SH scholing <https://aurisinfo.nl/cursus>.

Expertise anderstalige leerlingen

De Internationale Taalklas en het adviescentrum Haarlem Taal bieden, mede gefaciliteerd door het samenwerkingsverband, scholen ondersteuning op het gebied van anderstalige leerlingen. Zij zijn er voor alle vragen die betrekking hebben op taal en sociaal emotioneel gedrag in relatie tot nieuwkomers. Zij kunnen op de school komen en verzorgen daarnaast scholing. Zij bieden op de website adviescentrumhaarlemtaal.nl kennis en materialen aan op het gebied van nieuwkomers.

Expertise voor leerlingen met epilepsie

Voor leerlingen met epilepsie is binnen de wet Passend Onderwijs een uitzondering gemaakt. Leerlingen met epilepsie en aanverwante neurologische stoornissen kunnen, als er sprake is van specifieke onderwijsbehoeften, rekenen op ondersteuning vanuit het Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie (LWOE). Het LWOE wordt gevormd door de ambulante diensten van de twee Nederlandse epilepsiescholen 'De Berkenschutse' in Heeze en 'De Waterlelie' in Cruquius. Beide scholen zijn verbonden aan een Epilepsiecentrum (3e-lijns ziekenhuis) voor epileptologie en neurologisch bepaalde leerstoornissen, respectievelijk Kempenhaeghe en Stichting Epilepsie Instellingen Nederland (SEIN). Het LWOE biedt ondersteuning aan leerlingen met epilepsie in het reguliere onderwijs en leerlingen in het speciaal onderwijs.

Na aanmelding bij het LWOE door ouders, arts, school of samenwerkingsverband volgt directe, preventieve betrokkenheid door een onderwijskundig begeleider van het LWOE. Indien meer intensieve ondersteuning nodig is, wordt de ondersteuningsbehoefte en het begeleidingsarrangement voor de betreffende leerling vastgesteld. Naast de eerste preventieve interventie worden de volgende arrangementen onderscheiden: lichte begeleiding, medium begeleiding en zware onderwijszorg. De lichte begeleiding is screenend en kortdurend van aard. De medium begeleiding is handelingsgericht en langer durend van aard. In voorkomende gevallen zal het LWOE het samenwerkingsverband zware onderwijszorg adviseren om een leerling toe te laten tot het (voortgezet) gespecialiseerd onderwijs. Ter toerusting van leerkrachten en docenten biedt het LWOE een signaleringslijst aangaande het herkennen van epilepsieproblematiek. Tevens biedt het LWOE voorlichting, workshops en scholing met betrekking tot epilepsie, leren en gedrag.

Expertise onderwijs aan zieke leerlingen

De school kan een zieke leerling aanmelden bij de consulent Onderwijs Zieke Leerlingen (OZL), in onze regio beschikbaar gesteld vanuit 1801. Ouders kunnen dit ook zelf doen. De consulent OZL verzamelt informatie over het ziektebeeld en het verloop van de ziekte. De consulent OZL start met een overleg op school met alle betrokkenen om de stand van zaken in kaart te brengen en na te gaan welke mogelijke belemmeringen er kunnen ontstaan in de onderwijsleersituatie. Vervolgens wordt besproken welke mogelijkheden er zijn om het onderwijs aan te passen aan de leerling.

3.1.4. Professionaliseringsaanbod vanuit het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband faciliteert de scholen in het bieden van goed onderwijs door het organiseren van scholingsbijeenkomsten (netwerken, leerkrachtdagen, IB intervisiebijeenkomsten, trainingen) en het beschikbaar stellen van het ontwikkelingsaanbod (coaching, trainingen, aanreiken methoden/instrumenten). Het samenwerkingsverband stemt zijn aanbod af met de verschillende academies van de schoolbesturen. Ieder jaar wordt er in mei een activiteitenkalender onder de scholen verspreid met het aanbod voor het volgende schooljaar. Onze website functioneert daarnaast als kennisbank.

Netwerken

Het samenwerkingsverband organiseert vier keer per jaar een inhoudelijke netwerkbijeenkomst voor intern begeleiders en één keer per jaar voor directies. In april zijn er daarnaast met alle schooldirecties gebiedsgesprekken. De onderwijsconsulenten organiseren de netwerkbijeenkomsten voor intern begeleiders met daarin ruimte voor zowel een inhoudelijk thema als de mogelijkheid tot kennisuitwisseling tussen de deelnemende scholen. Daarnaast worden er ook losse trainingen georganiseerd. De directeur van het samenwerkingsverband organiseert het directienetwerk. Ook voor directeuren kan als vervolg op een netwerk een trainingsactiviteit worden georganiseerd. Eén keer per twee jaar is er een groot netwerkbijeenkomst voor directeuren, intern begeleiders en kernteampartners. Deze bijeenkomst wordt samen met het samenwerkingsverband VO georganiseerd. In het jaar dat er geen groot netwerkbijeenkomst is, wordt een passend onderwijsmarkt georganiseerd in samenwerking met de 'expertisepool'.

Leerkrachtdagen

Het samenwerkingsverband organiseert ook bijeenkomsten voor leerkrachten. Het samenwerkingsverband probeert door de keuze van innovatieve trainingdagen, dagen die aansluiten bij de netwerken van IB-ers en trainingdagen met duidelijke thema's richting de zorg aanvullend te blijven aan het professionaliseringsaanbod van de schoolbesturen. De onderwijsconsulenten inventariseren via intern begeleiders en in overleg met de verschillende academies van schoolbesturen waar de vragen van leerkrachten liggen. Op basis daarvan stelt het samenwerkingsverband een programma samen.

IB Intervisiebijeenkomsten

Tijdens intervisiebijeenkomsten met intern begeleiders staat leren van en met elkaar centraal. Er wordt gezamenlijk gekeken naar ingebrachte casuïstiek. De intervisiebijeenkomsten staan onder leiding van twee consulenten.

Kenniskringen

Het samenwerkingsverband organiseert rondom inhoudelijke thema's kenniskringen. Hierin wordt kennis gedeeld, ervaringen gewisseld en kan intervisie plaatsvinden. Er zijn kenniskringen rondom de thema's MHB en lezen. In schooljaar 24-25 wordt daarnaast bij voldoende animo een kenniskring gestart voor 'brugfunctionarissen'.

Ontwikkelingsaanbod vanuit samenwerkingsverband

In de afgelopen jaren is er gebouwd aan een vast aanbod waarvan scholen gebruik kunnen maken voor hun professionele ontwikkeling, naast de scholingsactiviteiten en de beschikbare consulenten. Hiervoor zijn verschillende projecten geïnitieerd in samenspraak met scholen en schoolbesturen. Een aantal van deze projecten is afgerond, met als resultaat een vast ontwikkelingsaanbod:

- *Coaching:*
Het samenwerkingsverband heeft meerdere consulenten die getraind zijn als coach. Dit wordt aangeboden onder de voorwaarde van beschikbare capaciteit.
- *Training oudercommunicatie voor schoolteams:*
Het samenwerkingsverband heeft uitgangspunten in de communicatie geformuleerd om tot

gezamenlijke oplossingen te komen en hier een training voor teams op gebaseerd. Deze training komt voort uit een eerder project TOP-ouders, waarin met een groep ouders gesproken is over de wensen en ideeën van hun rol in passend onderwijs.

- *Rekenproblemen/ ERWD protocol:*
Voor scholen is er op de website een toolbox te vinden. Op deze rekenpagina staan filmpjes en handreikingen om het rekenonderwijs te verbeteren.
- *Leesonderwijs/ Dyslexie:*
Voor scholen zijn er o.a. instrumenten en protocollen te vinden op de website. In schooljaar 24-25 wordt er een kenniskring rondom het thema lezen opgericht.
- *Onderwijs meer- en hoogbegaafde leerlingen:*
Vanuit het project versterken HB onderwijs zijn verschillende instrumenten en materialen beschikbaar gesteld op onze website, onder andere een beknopt formulier om aanbod, aanpak en doelen voor HB-leerlingen in kaart te brengen, een HB-MDO-O formulier dat is opgesteld in samenwerking met het voortgezet onderwijs t.b.v. de overstap van PO naar VO en diverse relevante handreikingen m.b.t. hoogbegaafdheid in de school en hoe hiermee op te gaan. Een kenniskring van HB-specialisten is opgezet om HB-expertise verder te verspreiden en te versterken op de scholen.
- *Instrumenten rondom groepsvorming, welbevinden en gedrag*
Het samenwerkingsverband heeft in samenwerking met drie externe gedragsspecialisten een scala aan instrumenten beschikbaar gesteld rondom groepsvorming, welbevinden en gedrag.
- *Instrumenten voor intake/aanmeldingen leerlingen op de reguliere basisschool*
Op onze website is een uitgebreid stappenplan te vinden voor scholen die het aanmeldingsproces voor nieuwe leerlingen willen versterken. Naast de uitgebreide versie is het stappenplan gevisualiseerd en verspreidt onder de scholen.
- *Aanbod voor PABO studenten InHolland:*
Het samenwerkingsverband verzorgt een aantal masterclasses op de PABO In Holland (Haarlem) rondom diverse passend onderwijs thema's (passend onderwijs in het algemeen en in Zuid-Kennemerland in het bijzonder; gedrag en oudergesprekken). Een deel van het scholingsaanbod dat het samenwerkingsverband faciliteert voor leerkrachten wordt (deels) ontsloten voor PABO-studenten in de eindfase van de studie.

3.2 Portefeuilles en projecten

3.2.1 Portefeuille versterken lees- en rekenonderwijs

Goed lees- en rekenonderwijs is een voorwaarde voor een succesvolle schoolcarrière. Zowel op het gebied van lezen als rekenen voert het samenwerkingsverband structureel activiteiten uit. Het gaat daarbij om het versterken van de basis- en extraondersteuning.

Versterken rekenonderwijs

Het vroegtijdig signaleren van zwakke rekenaars, kwalitatief goede hulp voor zwakke rekenaars en het hierbij volgen van een planmatige interventie valt binnen de basisondersteuning van scholen.

Evenals het passend afstemmen op de onderwijsbehoeften van sterke rekenaars. Het samenwerkingsverband heeft in een project samen met partners⁷ het protocol ERWD vertaald naar een set handige handreikingen, waarmee fase oranje vormgegeven kan worden. Deze handreikingen en tips zijn te vinden op onze website. Ook zijn scholen vanuit het project Versterken Rekenonderwijs begeleid om het protocol ERWD te implementeren. Dit project is halverwege 2024 afgelopen. Op dit moment wordt de inhoud van deze portefeuille op basis van de evaluaties en de wensen van de scholen verder uitgewerkt. Binnen de portefeuille versterken rekenonderwijs wordt tevens het project HDT uitgevoerd. Dit loopt tot en met 2025.

Project High Dosage Tutoring (HDT)

Passend onderwijs gaat over het organiseren van goed onderwijs voor alle leerlingen. Bepaalde leerlingen in de leerplichtige leeftijd hebben door een ongunstige economische, sociale en/of culturele achtergrond een groter risico om leerachterstanden (met name op het vakgebied rekenen-wiskunde) op te lopen. Deze kansenongelijkheid in het onderwijs ontstaat door de inrichting van het onderwijs en door ontwikkelingen buiten het onderwijs zoals demografie en thuissituatie. Ondanks dat de school niet al deze problemen kan oplossen, is het streven dat de school een plek is waar maximaal wordt bijgedragen aan kansengelijkheid. De gemeente Haarlem kent een stevig onderwijsachterstandenbeleid. Samen met de gemeente Haarlem richten we ons in dit project op leerlingen die desondanks achterstanden hebben en onvoldoende stimulans vanuit hun omgeving hebben om deze in te halen.

Om de leerachterstanden bij rekenen-wiskunde van deze bovenbouwleerlingen terug te dringen wordt een intensief tutorprogramma op scholen uitgevoerd door Stichting The Bridge Learning Interventions. Deze interventie op rekenen wordt ingezet in groep 7/8. Parallel hieraan doet de Universiteit van Amsterdam onderzoek. Het project is gestart in februari 2018 en in 2020 en 2023 geëvalueerd. In 2024 doen vier groepen van 8 leerlingen en één groep van 6 leerlingen mee aan het project. Zij krijgen drie dagen per week 50 minuten tutoring. De voorziening HDT wordt mogelijk gemaakt door de gemeente Haarlem, deelnemende schoolbesturen, het samenwerkingsverband, Universiteit van Amsterdam en het Ministerie van OCW. De borging van deze voorziening vanaf 2025 wordt bij voorkeur gekoppeld aan de implementatie van het project School & Omgeving (Onderwijskansenbeleid gemeente Haarlem).

Versterken leesonderwijs

In onze geletterde maatschappij is een goede leesvaardigheid van groot belang voor schoolsucces en maatschappelijk functioneren. De resultaten van leerlingen op het gebied van lezen nemen de laatste jaren af in zowel het PO als VO (onderwijsinspectie, PISA onderzoek). Het samenwerkingsverband wil dat wat goed gaat in het leesonderwijs consolideren en op de juiste manier het leesonderwijs intensiveren. Daartoe wordt kennisdeling georganiseerd rondom leesproblemen en dyslexie. Het samenwerkingsverband onderhoudt de contacten met aanbieders van vergoede dyslexiezorg in de regio. Tenslotte kunnen scholen met alle vragen rondom lezen terecht bij de onderwijsconsulent met

⁷ het Rudolf Berlin Center van de UvA, het RID en 1801

deze portefeuille. Binnen de portefeuille versterken leesonderwijs wordt het t/m 2025 project 'COP AdaPptive' uitgevoerd:

Project AdaPptive

In het schooljaar 24-25 kunnen scholen (wederom) meedoen met het project COP AdaPptive. Het AdAPptive-project wordt medegefinancierd door het EU Erasmus+ programma en is actief in vier EU-landen: Ierland, België, Nederland en Tsjechië. Dublin City University in Ierland leidt het project. Daarnaast heeft elk land zijn eigen lokale coördinerende instelling die een Praktijkgemeenschap ('community of Practice') opzet. De coördinerende instelling in Nederland is het RID. Het samenwerkingsverband trekt samen met het RID op.

Het project heeft tot doel om d.m.v. communities of Practice (COP-leergemeenschappen) leerkrachten te versterken in het effectief gebruiken van digitale middelen ter ondersteuning van leeszwakke leerlingen. Dit houdt in dat hun kennis, ervaring en competenties op dit gebied worden vergroot. Binnen het project zullen deelnemende scholen gebruik maken van een app voor leeszwakke leerlingen in de klas (ondersteuningsniveau 2). De betreffende app wordt in samenspraak met de school geselecteerd.

4. Passend onderwijs in verbinding met zorg voor jeugd

Goede samenwerking met de zorgpartners realiseren

4.1. Bouwstenen

De gemeenten zijn samen met schoolbesturen verantwoordelijk voor alle ondersteuning aan kinderen en de gezinnen waar zij deel van uitmaken. Naast preventieve zorg voor jeugd zijn gemeenten verantwoordelijk voor de: jeugd- en opvoedhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering, gesloten jeugdzorg, crisisdienst, pleegzorg, ondersteuning voor kinderen met een psychische of psychiatrische stoornis en de ondersteuning voor jeugdigen met een (licht)verstandelijke beperking (L)VB). Naast de jeugdhulppartners hebben scholen te maken met medische zorgpartners en volwassenzorg. Deze partijen vallen niet allen onder aansturing van gemeenten.

De visie op deze samenwerking is verwoord in het Jeugdondersteuningsplan (zie paragraaf 2.2) en wordt vertaald naar de praktijk in de uitvoeringsagenda van het Jeugdondersteuningsplan. De samenwerking tussen gemeenten, onderwijs en jeugdhulppartners staat enorm onder druk door de financiële tekorten in de jeugdhulp. Vanaf 1 januari 2023 is er sprake van een nieuwe inkoopstructuur van jeugdhulp door gemeenten die nog niet goed functioneert. Het samenwerkingsverband maakt zich zorgen over de gevolgen voor kinderen en scholen in de regio en voorziet een toename in het aantal thuiszitters als gevolg van het ontbreken van (tijdige) jeugdhulp. De invloed van het samenwerkingsverband in dit proces is beperkt, maar vraagt veel inzet. Het samenwerkingsverband trekt hierin samen op met de samenwerkingsverbanden PO en VO van Zuid-Kennemerland en de IJmond.

Het samenwerkingsverband versterkt de samenwerking met de kernteampartners middels de volgende bouwstenen:

- samenwerking onderwijs en jeugdhulp
- sociale kaart
- overlegstructuur met gemeenten en kernteampartners
- verwijzindex
- scholing aandachtfunctionarissen Huiselijk geweld en Kindermishandeling
- trainingen vanuit het CJG
- Routeboek Versterken kernteams

4.1.1. Samenwerking onderwijs en jeugdhulp

Binnen ons samenwerkingsverband zijn er aan elke school kernteamleden gekoppeld vanuit de preventieve jeugdhulp, het samenwerkingsverband en leerplicht. De vaste deelnemers van het kernteam van de school zijn in ieder geval de directeur, de intern begeleider, de CJG-coach/schoolcoach, de GGD (JGZ team), de onderwijsconsulent en de leerplichtambtenaar. De samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp is in het regulier onderwijs belegd binnen de kernteams. In het gespecialiseerd onderwijs bieden onderwijs en jeugdhulp een integraal aanbod.

Voor iedere school een CJG-coach of Schoolcoach

Vanuit de gemeenten in het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zuid-Kennemerland zijn CJG-coaches en/of Schoolcoaches ingezet. Deze coaches van het Centrum voor Jeugd en Gezin ondersteunen gezinnen en jeugdigen met lichte en complexere opvoed- en opgroei problemen. Zij gaan uit van de kracht van ouders, opvoeders en jeugdigen en hun sociale omgeving. De CJG-coach/schoolcoach staat naast het gezin en de jeugdigen, kan het netwerk betrekken of versterken, zelf hulp bieden of waar nodig rechtstreeks gespecialiseerde zorg raadplegen of inzetten.

De Praktijkondersteuner Jeugd (POH Jeugd)

Naast de CJG Coaches die verbonden zijn aan de scholen, zijn er praktijkondersteuners Jeugd verbonden aan huisartsen in de gemeenten Haarlem, Zandvoort, Bloemendaal en Heemstede (pilot). Zij kunnen kinderen en ouders ondersteunen, vanuit dezelfde rol als de CJG Coach. Zij kunnen enkele gesprekken met de jeugdigen zelf voeren en/of verwijzen naar de CJG coaches of tweedelijnszorg.

Verschillen per gemeenten

In de aansturing en organisatie van de CJG coaches zijn er verschillen tussen gemeenten. Het CJG Kennemerland bestrijkt de gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Zandvoort en is onderdeel van de jeugdgezondheidszorg Kennemerland. Het CJG Heemstede is onderdeel van de gemeentelijke organisatie. De gemeente Haarlemmermeer kent een andere inrichting van het jeugdhulpsysteem en werkt niet met CJG coaches zoals in voorgaande beschrijving. Dit betekent voor onze scholen in de voormalige gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude dat zij een 'schoolcoach' hebben en met hen samenwerken in het 'ZAT'. Deze schoolcoaches zijn in dienst van de jeugdhulpaanbieder Altra. Er is daarnaast een CJG in de Haarlemmermeer waar ouders terecht kunnen met vragen rondom opgroeien en opvoeden.

De verschillen in aansturing zorgen soms voor knelpunten op schoolniveau. Dit geldt met name voor scholen die leerlingen uit meerdere gemeenten op school hebben. Soms ontstaan daardoor verschillen in de mogelijkheden voor ondersteuning aan leerlingen of weet de school niet welke CJG coach betrokken kan worden. En soms heeft de school grote zorgen, maar hebben ouders geen hulpvraag. Over deze knelpunten is het samenwerkingsverband in gesprek met de gemeenten en kernteampartners. De wens is daarbij om regionaal basisafspraken te maken over de wederzijdse verwachting tussen leden van het kernteam. Zodat voor scholen duidelijk is wat zij wel en niet mogen verwachten van de CJG Coach en niet zelf veel tijd moeten besteden aan het organiseren van jeugdhulp.

De leerplichtambtenaar

De leerplichtambtenaar zet zich ervoor in dat ouders, jongeren en schooldirecteuren de leerplichtwet naleven. Dat doet de leerplichtambtenaar door voorlichting te geven aan ouders en jongeren over het belang van een goede opleiding, maar ook over de gevolgen van het overtreden van de leerplichtwet (bijvoorbeeld door te spijbelen). Bij problemen over wel/niet naar school gaan, kan de leerplichtambtenaar optreden als partij om samen met school, ouders en jongere (als die ouder is dan twaalf jaar) te zoeken naar een oplossing. De leerplichtambtenaar is dus niet alleen een

handhaver, maar heeft ook een maatschappelijke zorgtaak. De leerplichtambtenaar werkt hierin nauw samen met organisaties op het terrein van het welzijn van de jeugd. Elke Nederlandse gemeente heeft een of meerdere leerplichtambtenaren in dienst om de leerplichtwet te handhaven. Aan elke school in ons Samenwerkingsverband is een leerplichtambtenaar gekoppeld.

Verschillen per gemeente

Het Leerplein in de regio Midden en Zuid-Kennemerland voert de leerplichttaken uit voor de vijf gemeenten in Zuid-Kennemerland, te weten Haarlem, Zandvoort, Bloemendaal en Heemstede. Voor scholen in de gemeente Haarlemmermeer worden de leerplichttaken uitgevoerd door de gemeente Haarlemmermeer.

Het JGZ-team (GGD)

Aan iedere school is een Jeugdgezondheidszorg (JGZ)-team verbonden van de GGD. Het JGZ-team bestaat uit een JGZ-arts, een JGZ-verpleegkundige en een assistent. Samen met ouders kijken ze naar de gezondheid, groei en ontwikkeling van hun kinderen en bespreken ze hoe het thuis gaat. Zij doen dat op vaste leeftijden, zie hieronder. Ouders, kinderen en leerkrachten/ docenten kunnen op elke leeftijd zorgen bespreken.

Verschillen per gemeente

GGD Kennemerland Jeugdgezondheidszorg is er voor alle kinderen van 4-18 jaar en hun ouders. In de gemeente Haarlemmerliede ook voor kinderen van 0-4 jaar en hun ouders. Ze zijn er voor vragen en advies over opgroeien, opvoeden en ouderschap op alle leeftijden.

4.1.2. Sociale kaart

Het samenwerkingsverband onderhoudt een sociale kaart waarin scholen elkaar informeren over instellingen en hulpverleners waarmee ze samenwerken in de regio. Categorieën die op de sociale kaart staan zijn: dyslexie, fysiotherapie, logopedie, motorische remedial teaching, psychologische onderzoeken, remedial teaching, sociale vaardigheidstrainingen, spel- en creatieve therapie, hoogbegaafdheid, kindercoach, extra handen en de klas en overig aanbod. Het gaat om aanbod dat de school vanuit zijn ondersteuningsbudget kan inkopen. Elke twee jaar organiseert het samenwerkingsverband een 'Passend onderwijsmarkt' waarin de expertisepool, kernteampartners en de 'externe' aanbieders zich kunnen presenteren aan de scholen.

4.1.3. Overlegstructuur met gemeenten en zorgpartners

Er zijn verschillende overleggen ingericht waarin het samenwerkingsverband haar ondersteuningsplan afstemt met zorgpartners en gemeenten als opdrachtgever van de zorgpartners (jeugdhulp):

Niveau	Overleg	Deelnemers naast directie SWV PO	Frequentie
Bestuurlijk	OOGO*	Wethouders Jeugd en Onderwijs gemeenten Haarlem/Zandvoort, Bloemendaal,	Minimaal 1x per jaar

		Heemstede, Haarlemmermeer SWV VO Zuid-Kennemerland	
Bestuurlijk	OOGO + CJG en GGD	Wethouders Jeugd en Onderwijs gemeenten Haarlem/Zandvoort, Bloemendaal, Heemstede, Haarlemmermeer SWV VO Zuid-Kennemerland Bestuurder CJG Kennemerland Bestuurd GGD Kennemerland	1 x per jaar
Bestuurlijk	Stuurgroep OAB	Gemeenten, schoolbesturen in kader van onderwijsachterstandenbeleid	4 x per jaar
Beleid	Platform Jeugd (voorbereiding OOGO)	Beleidsambtenaren Jeugd gemeenten Haarlem/Zandvoort, Bloemendaal, Heemstede, Haarlemmermeer Directeur-bestuurder SWV VO ZK Leerplein regio Midden en Zuid- Kennemerland	6-8 x per jaar
Beleid	Regionaal Afstemmingsoverleg beleidsmedewerkers	Beleidsambtenaren Jeugd gemeenten inkoopregio jeugdhulp ZK en beleidsmedewerkers/consulenten SWV PO en VO IJmond en Zuid-Kennemerland	Elke 2-4 weken
Management	Platform JOP	Managers partners Kernteam (GGD, Leerplicht, JGZ, CJG's) Directeur SWV VO Zuid-Kennemerland	5 x per jaar

*In 2023-2028 is er een gezamenlijk OOGO met de regio IJmond vanwege het overleg rondom de collectieve inzet van jeugdhulp in het gespecialiseerd onderwijs.

Op Overeenstemming Gericht Overleg

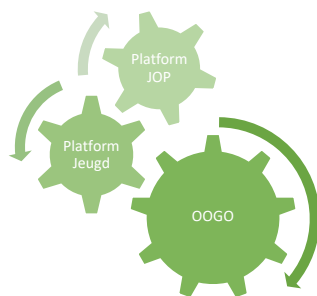
Samenwerkingsverbanden en gemeenten zijn wettelijk verplicht om Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) te voeren over hun ondersteuningsplannen en jeugdplannen. Het OOGO wordt gevoerd met de wethouders Jeugd en Onderwijs van de gemeenten binnen ons samenwerkingsverband en het samenwerkingsverband VO. Het OOGO wordt ambtelijk voorbereid in het Platform Jeugd aan de hand van het Jeugdondersteuningsplan. De gewenste bewegingen worden gevolgd middels kwalitatieve en kwantitatieve data en jaarlijks besproken in het OOGO in aanwezigheid van de bestuurder van het CJG Kennemerland en de bestuurder van de GGD Kennemerland. De komende jaren heeft het inrichten van het gezamenlijke dekkende netwerk, het 'ontwikkelcontinuüm', daarbij prioriteit. Onderdeel daarvan is het maken van afspraken over beschikbare jeugdhulp op school als vrij toegankelijke voorziening. Het OOGO hierover voeren we gezamenlijk met de samenwerkingsverbanden uit de IJmond, omdat zij tot dezelfde jeugdzorg inkoopregio behoren.

Platform Jeugd

Het platform jeugd zorgt waar nodig voor (bestuurlijke) besluitvorming op het terrein van passend onderwijs en jeugdhulp. Hierin zijn de betrokken ambtenaren jeugd en onderwijs (vijf gemeenten) en de directeurs van de samenwerkingsverbanden PO en VO actief. De samenwerkingsverbanden en daarbij betrokken gemeenten overleggen één keer per zes weken onder leiding van een onafhankelijk voorzitter. In het platform jeugd worden alle relevante onderwerpen uit het OOGO besproken en overige actuele thema's op het snijvlak onderwijs en jeugd.

Platform JOP/Jeugd

De managers van de belangrijkste organisaties die betrokken zijn bij uitvoering van het Jeugdondersteuningsplan hebben overleg in het Platform JOP. Dit wordt aansluitend op het Platform Jeugd georganiseerd. Het Platform Jeugd bespreekt de voortgang van de uitvoeringsagenda van het Jeugdondersteuningsplan. Bij knelpunten organiseert het Platform Jeugd de oplossing binnen de eigen achterban of schaalit op binnen de infrastructuur van onderwijs en jeugd in de regio. Daarnaast delen partijen relevante informatie over hun eigen organisatie in het Platform JOP.

Bestuurlijk PO/VO overleg

De schoolbesturen PO en VO in de regio Zuid-Kennemerland organiseren viermaal per jaar een overleg. Tijdens dit overleg worden o.a. afspraken gemaakt over de doorstroom van PO naar VO. De directeur-bestuurders van de samenwerkingsverbanden PO en VO zijn hierbij aanwezig.

4.1.4. De Verwijsindex

De gemeenten in Zuid-Kennemerland willen dat alle professionals rondom leerlingen zich aansluiten bij de Verwijsindex. Leerkrachten op de scholen van ons samenwerkingsverband zijn de professionals die dagelijks hun best doen om hun leerlingen zo goed mogelijk te helpen bij hun ontwikkeling en het opgroeien in de maatschappij. De school wil in bijzondere gevallen ook andere professionals in Zuid-Kennemerland op de hoogte stellen van de extra aandacht die de school geeft. De scholen kunnen hun aanpak ook verbeteren en afstemmen als zij op de hoogte zijn van de aanpak van andere professionals.

De Verwijsindex is een digitaal samenwerkingsinstrument om een 'match' te maken tussen professionals zoals leerkrachten, hulpverleners en begeleiders in heel Nederland. De samenwerking tussen professionals van instellingen kan sneller op gang komen doordat bekend is wie contact heeft

met een bepaald kind of jongere. Als er een match is, zijn beide betrokkenen verantwoordelijk om contact met elkaar op te nemen. De Verwijsindex is opgenomen in de wijziging van de Wet op de jeugdhulp en daarmee verplicht voor alle professionals in de jeugdketen. De verwachting is dat deze verplichting uit de jeugdwet geschrapt gaat worden.

De rol van het samenwerkingsverband is het informeren van de scholen over de Verwijsindex. Dit krijgt vorm door informatie op de website van het samenwerkingsverband en door de Verwijsindex onderdeel te maken van het project versterken kernteams. Het is de ambitie van het samenwerkingsverband om de kernteams op scholen zo te laten functioneren dat samenwerking daar ontstaat en in het kernteam wordt afgesproken welke rol de Verwijsindex hierin heeft.

4.1.5. Scholing aandachtsfunctionarissen Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

In samenwerking met externen wordt op scholen en op het niveau van het samenwerkingsverband trainingen georganiseerd rondom de Meldcode kindermishandeling. Alle scholen zijn verplicht de meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling te hanteren. De meldcode is een stappenplan (stap 1 t/m 5) waarin de handelingsmogelijkheden beschreven worden bij het signaleren en handelen bij (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling. Het doel van een verplichte meldcode is dat sneller en adequater wordt ingegrepen. Bij de meldcode hoort het afwegingskader voor de beroepsgroep onderwijs, die helpt om een goede afweging te maken bij stap 4 en 5. Alle scholen zijn verplicht om de (verbeterde) meldcode te implementeren. Het samenwerkingsverband ondersteunt hierin door het geven van trainingen en informatiebijeenkomsten;

- ieder jaar is het voor een aantal scholen mogelijk een training Huiselijk Geweld en Kindermishandeling te volgen, op school voor het team zelf;
- het samenwerkingsverband zorgt dat aandachtsfunctionarissen opgeleid en geschoold worden door het organiseren van trainingen.
- Vanuit Veilig Thuis wordt er tweemaal per jaar een intervisie georganiseerd rondom de meldcode
- De handreiking (on) veiligheid is opgesteld en verspreid onder de scholen

Scholen ontvangen na een Veilig Thuis melding een brochure waarin staat toegelicht wat er na een melding gebeurt en wat zij kunnen doen als de zorgen om de leerling toenemen. Deze brochure is in overleg met het samenwerkingsverband opgesteld.

4.1.6. Trainingen vanuit het CJG

Het CJG Kennemerland (Bloemendaal, Haarlem, Zandvoort) organiseert preventieve trainingen per wijk, gericht op individuele leerlingen buiten schooltijd, voor PO en VO. De wijkgerichte aanpak zorgt dat het aanbod passend gemaakt kan worden voor de vragen uit de wijk en maakt groepstrainingen op specifieke thema's voor individuele leerlingen mogelijk. Er is o.a. kanjertraining, rots en water, zandkastelen, faalangst reductie, mindfulness en kiestraining. De gemeente Heemstede en Haarlemmermeer hebben een eigen aanbod. Het beschikbare aanbod in de regio Zuid-Kennemerland en de IJmond is terug te vinden op de website www.samenopgroeien.nu.

4.1.7. Routeboek kernteam

Voor alle scholen en hun kernteams is er een 'routeboek' beschikbaar waarin alle afspraken,

processen en routes te vinden zijn voor leden van het kernteam. Dit is zowel digitaal als fysiek beschikbaar. In schooljaar 23-24 hebben alle scholen het routeboek fysiek ontvangen.

4.2 Portefeuilles & projecten

4.2.1. Portefeuille verbinding onderwijs-jeugdhulp

Onderwijs en jeugdhulp goed laten samenwerken op verschillende niveaus om tot een gezamenlijke ontwikkel continuüm te komen waarin voor alle kinderen die opgroeien in onze regio een passende plek is. Hiervoor neemt het samenwerkingsverband deel aan verschillende overleggen en doet zij actief voorstellen. De activiteiten richten zich op het versterken van de samenwerking binnen het regulier onderwijs middels de systematiek van kernteams én het realiseren van voldoende en gerichte inzet van jeugdhulp op het gespecialiseerd onderwijs. Naast de betrokken onderwijsconsulent faciliteren de kernteampartners gezamenlijk een coördinator kernteams.

Versterken kernteams

Gemeenten, Centra voor Jeugd en Gezin, GGD, leerplicht en het samenwerkingsverband investeren gezamenlijk in de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp. Het CJG ondersteunt ouders en kinderen bij vragen over opvoeden en opgroeien. De GGD gaat over gezondheid en opgroeien. Veel van de vragen komen naar voren op school. De school werkt in eerste instantie samen met de CJG coach en jeugdarts/jeugdverpleegkundige om ouders met vragen over opvoeden, gezondheid en opgroeien te kunnen ondersteunen. Met leerplicht werkt school aan een goede schoolgang. Samenwerking in deze vorm tussen onderwijs en jeugdhulp kan nog steeds beter. Versterken kernteams is een vast aanbod vanuit het samenwerkingsverband dat erop is gericht het kernteam op schoolniveau te versterken. De school kan een beroep doen op de procesregisseur Versterken kernteams om het eigen kernteam op te zetten of te versterken. Vanuit het samenwerkingsverband is een consulent betrokken als coördinator.

Monitoring JOP

In schooljaar 21-22 is samen met de gemeenten het Jeugdondersteuningsplan opgesteld en vastgesteld. Onderdeel van het Jeugdondersteuningsplan is de wens om gewenste bewegingen in het domein onderwijs-jeugdhulp meerjarig te volgen en te duiden. Er is een eerste onderzoeksopzet opgesteld, waarin de gewenste bewegingen gekoppeld zijn aan onderzoeksvragen en mogelijke databronnen. Dit noemen we de monitor JOP. Deze wordt besproken in het Platform JOP en het OOGO waarbij CJG, leerplicht en GGD aanwezig zijn. Er is onder regie van de gemeente Haarlem een werkgroep gestart eind 2022 waarin twee onderwijsconsulenten deelnemen en de coördinator kernteams. De monitor gaat volgend schooljaar als pilot besproken worden in twee **kerngebieden**.

Binnen deze portefeuille wordt er één project uitgevoerd:

Project collectieve inzet jeugdhulp in Gespecialiseerd Onderwijs

Het samenwerkingsverband heeft de wens om de benodigde jeugdhulp op de gespecialiseerd onderwijs scholen efficiënt en doelgericht in te zetten. De ambitie is om voor de drie IKC Zuid-

Kennemerland locaties en de drie SO cluster 3 scholen zo snel als mogelijk over te gaan op collectieve inzet van jeugdhulp in onderwijstijd. Dit sluit aan op de landelijke rapporten en adviezen. In 2020 hebben de samenwerkingsverbanden PO en VO in Zuid-Kennemerland en IJmond gezamenlijk een projectleider aangesteld die de scholen in dit proces ondersteunen. Er ligt een uitgebreid en onderbouwd voorstel vanuit de samenwerkingsverbanden en scholen bij de gemeente ter besluitvorming.

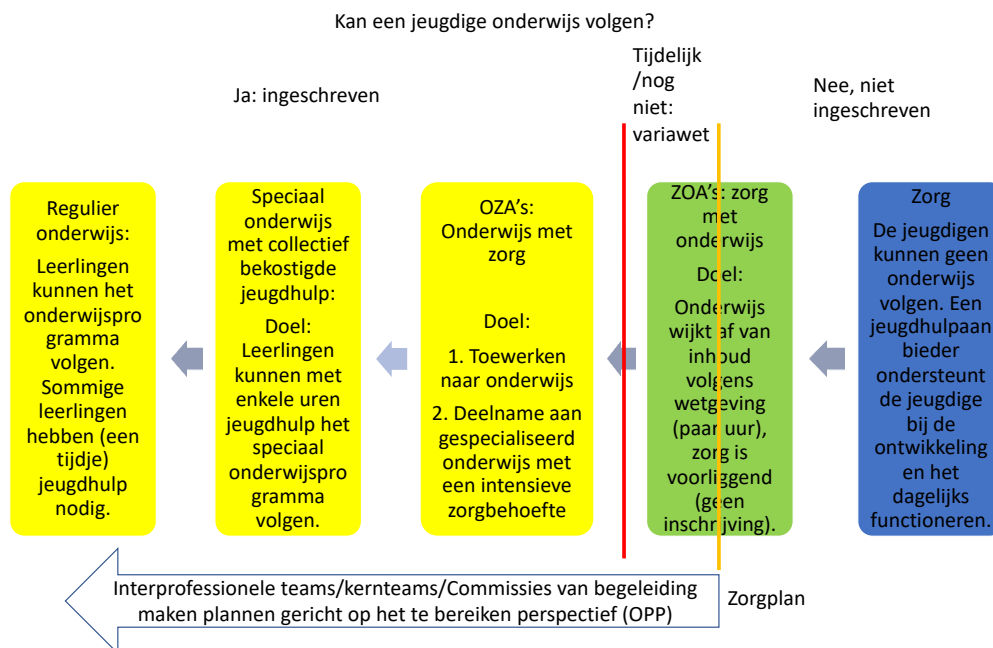
Gemeenten en consortia zijn echter nog niet in staat om afspraken met het onderwijs te maken over de collectieve inzet op de gespecialiseerd onderwijs scholen. Er is nog te veel onduidelijkheid over de budgetten van jeugdhulpaanbieders en gevolgen daarvan voor kinderen. Er zullen keuzes moeten worden gemaakt door de gemeenten in samenspraak met betrokken partijen. Het samenwerkingsverband voert hierover samen met de betrokken schoolbesturen intensief overleg, maar tot nu toe zonder bevredigend resultaat.

5. Een dekkend netwerk voor alle leerlingen

Voor iedere leerling in onze regio een plek die past bij zijn of haar onderwijsbehoeften

5.1 Bouwstenen

Het vormen van een dekkend netwerk is een samenspel tussen scholen, besturen en zorgpartners. De verschillende spelers zijn hierin van elkaar afhankelijk. Samen geven zij vorm aan het 'Ontwikkelcontinuüm'; van volledig in zorg tot volledig in onderwijs. We maken hierin een onderscheid tussen:

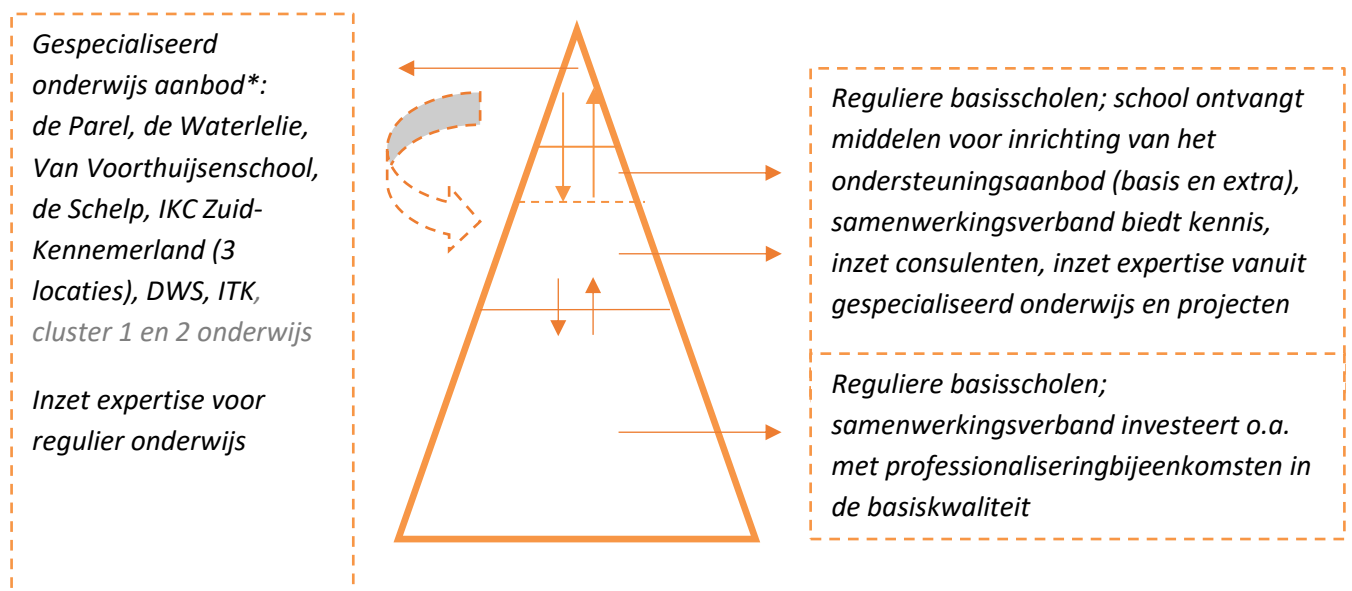
We willen met de jeugdhulpaanbieders, gemeenten en collega samenwerkingsverbanden dit 'ontwikkelcontinuüm' vormgeven, zowel inhoudelijk als financieel, om vervolgens op onze website hierover ouders en professionals toegankelijke en overzichtelijke informatie te geven. Hierin hebben we gezamenlijk een opgave.

Het samenwerkingsverband heeft de wil en de plicht om ervoor te zorgen dat alle leerlingen uit de regio onderwijs kunnen volgen. Deze plicht is verankerd in de wet, waarin staat dat het bevoegd gezag van de school verantwoordelijk is voor de uitvoering van de zorgplicht. Zorgplicht betekent dat een school de aangemelde leerling zelf een passend onderwijsaanbod biedt of een onderwijsaanbod organiseert op een andere school. De school heeft zorgplicht voor alle leerlingen die zich aanmelden met een extra onderwijsbehoefte. Dit betekent dat de zorgplicht al in werking treedt vóór inschrijving op een school. Het samenwerkingsverband heeft een digitale kaart met alle onderwijslocaties in Zuid-Kennemerland. De scholen hebben een schoolondersteuningsprofiel, zodat er zicht is op de mogelijkheden van alle basisscholen dan wel van scholen voor gespecialiseerd

onderwijs. De specifieke onderwijsvoorzieningen in Zuid-Kennemerland zijn apart in kaart gebracht, zodat iedereen snel zicht heeft op alle mogelijkheden.

Het belangrijkste doel is het ondersteunen van scholen op een zodanige wijze dat leerlingen maximaal profiteren van onderwijs op maat. Onderwijs op maat is bij voorkeur thuisnabij op de reguliere basisschool. Voor een aantal leerlingen zal het onderwijs op de reguliere basisschool met extra ondersteuning alsnog onvoldoende zijn. Het speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs spelen een belangrijke rol om voor deze leerlingen onderwijs op maat te realiseren. Maar ook (tijdelijke) plaatsing van leerlingen op een andere basisschool behoort tot de mogelijkheden. Voor een klein deel van de leerlingen zijn geheel op maat oplossingen noodzakelijk om daadwerkelijk te realiseren dat alle leerlingen onderwijs volgen.

De OZA's en het regulier onderwijs worden in onze regio aangeboden door de volgende scholen/voorzieningen:

*NB: binnen scholen voor gespecialiseerd onderwijs wordt samengewerkt met verschillende zorgpartners. Er zijn structurele onderwijszorgarrangementen met vaste partners en individuele zorgarrangementen op maat.

De bouwstenen van ons dekkend netwerk zijn:

- onze scholen/voorzieningen (inclusief onderwijszorgarrangementen)
- voorzieningen bekostigd door het samenwerkingsverband
- aanpak aanwezigheid leerlingen
- doorbraakaanpak onderwijs en jeugdhulp

5.1.1. Onze scholen

Binnen het samenwerkingsverband zijn er 86 reguliere scholen (71 unieke Brinnummers) en 7 gespecialiseerd onderwijs scholen. Van alle leerlingen gaat > 96% naar een reguliere school en <4% naar een gespecialiseerde school. Er zijn 16 schoolbesturen lid van het samenwerkingsverband.

Reguliere basisscholen

In de regio gaan de meeste leerlingen naar het regulier onderwijs. Er gaan 21.747 leerlingen naar een reguliere basisschool (1-2-2023). Het samenwerkingsverband is interzuilair, wat betekent dat algemeen bijzondere, protestants-christelijke, islamitische, openbare en rooms-katholieke scholenbesturen zijn aangesloten. De scholen zijn verdeeld over de vijf gemeenten van het samenwerkingsverband:

- Bloemendaal
- Haarlem
- Haarlemmermeer (alleen postcodegebied Haarlemmerliede & Spaarnwoude)
- Heemstede
- Zandvoort

Gespecialiseerd onderwijs

Binnen het samenwerkingsverband hebben we 7 scholen voor gespecialiseerd onderwijs verdeeld onder 3 schoolbesturen. Het gespecialiseerd onderwijs bestaat in onze regio uit het IKC Zuid Kennemerland (SBO, SO cluster 4), SBO de Hildebrand en speciaal onderwijs cluster 3. SO De Waterlelie is lid van het samenwerkingsverband, maar gehuisvest in de Haarlemmermeer. Daarnaast werkt het samenwerkingsverband samen met een cluster 1 en cluster 2 school. Tot slot is er een nauwe verbinding met de Internationale Taalklas voor nieuwkomersonderwijs.

Scholen voor speciaal onderwijs (SO)

In de regio gaan 338 leerlingen naar het speciaal onderwijs (cluster 3, 1-2-2023), waarvan 193 leerlingen afkomstig zijn van een ander samenwerkingsverband. 38 leerlingen van ons samenwerkingsverband gaan buiten onze regio naar een SO school. Het speciaal onderwijs is voor leerlingen die vanwege leer- of gedragsproblemen, lichamelijke, zintuiglijke en/of verstandelijke handicaps of vanwege gedragsstoornissen extra zorg op school nodig hebben. De leerlingen krijgen in het speciaal onderwijs meer aandacht en ondersteuning en volgen het onderwijs in kleinere klassen dan in het reguliere onderwijs en het speciaal basisonderwijs. In het SO zijn deze specialismes veel scherper aanwezig, echter ook in deze scholen worden de grenzen tussen de afzonderlijke voorzieningen minder scherp.

Het SO onderwijs is opgedeeld in 4 clusters:

Cluster 1: blinde, slechtziende leerlingen;

Cluster 2: dove, slechthorende leerlingen, leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis;

Cluster 3: motorisch- en/of verstandelijk gehandicapte en langdurig zieke leerlingen;

Cluster 4: leerlingen met stoornissen en gedragsproblemen.

De Schelp en de Van Voorthuissenschool (SO cluster 3)

Deze scholen bieden een goede onderwijsplek met een passend ontwikkelingsperspectief voor zeer moeilijk lerende leerlingen van 4 tot 18 jaar (met de mogelijkheid dit te verlengen tot uiterlijk de 20 jarige leeftijd). Het gaat om onderwijs aan leerlingen met een verstandelijke beperking of ernstige leerproblemen. De scholen streven ernaar om, in overleg met de ouders, alles uit een leerling te

halen wat erin zit op het gebied van schoolse vaardigheden, communicatie, sociale en emotionele ontwikkeling en praktische redzaamheid.

De leerling en zijn/haar onderwijsbehoefte staan centraal. Ondersteuning en begeleiding van een orthopedagoog, logopedist, fysiotherapeut, ergotherapeut, creatief therapeut, vakleerkrachten en assistenten is mogelijk. Veiligheid, duidelijkheid, structuur en aandacht voor de totale communicatie zijn de kernwoorden in de omgang met de leerlingen. Er is speciale deskundigheid op het gebied van onderwijs aan leerlingen met een stoornis binnen het autistisch spectrum die zeer moeilijk leren, leerlingen met het syndroom van Down en leerlingen met andere syndromen.

De van Voorthuissenschool heeft in samenwerking met Ons Tweede Thuis (KDC) een onderwijs-zorggroep. Het gaat om leerlingen waarbij gekeken wordt of leerlingen op deze wijze toch in het onderwijs kunnen participeren. De leiding van de groep is in handen van pedagogisch medewerkers van Ons Tweede Thuis (KDC). Een groepsleerkracht van de school voert op gezette tijden een onderwijsprogramma uit, waarmee de vaste groepsleiding de gehele week verdergaat. De Schelp heeft in samenwerking met de Hartekampgroep onderwijs-zorggroepen voor leerlingen vanaf 4 jaar (KDC de Hermelijn en KDC het Duinhuis). Het gaat om leerlingen die een combinatie van onderwijs en zorg krijgen waarbij het geven van steeds meer onderwijs de uitdaging vormt. Hierbij bestaat de mogelijkheid tot het uitstromen van een leerling naar het onderwijs. Ook kan het zijn dat een leerling naar een dagbesteding uitstroomt waarbij de leerling daar door het toegevoegde onderwijs zo zelfstandig mogelijk kan functioneren. De leiding van deze groepen is in handen van groepsleerkrachten van de school en begeleiders van de KDC's.

De Parel (SO cluster 3)

Op De Parel wordt onderwijs geboden aan leerlingen van 4 tot en met 18 (met de mogelijkheid dit te verlengen tot uiterlijk de leeftijd van twintig jaar), die vanwege hun lichamelijke beperking moeite hebben om het onderwijs op een reguliere basisschool te volgen. Er werkt een multidisciplinair team, bestaande uit leerkrachten, assistenten, logopedisten, fysiotherapeuten en ergotherapeuten. Omdat een motorische beperking geen indicator is voor de cognitieve ontwikkeling, is er een groot verschil in de leerbehoeften tussen de leerlingen. Er zijn verschillende leerstromen gemaakt om onderwijs op maat te bieden. De combinatie van zorg, revalidatie en onderwijs maakt het voor leerlingen met een chronische aandoening mogelijk om 'gewoon' naar school te kunnen gaan. De aanwezigheid van een schoolverpleegkundige ten behoeve van zorg, begeleiding, zelfstandigheidsbevordering en het leren omgaan met en het accepteren van de aandoening, is verweven in het schoolprogramma dat vergelijkbaar is met de basisschool en wordt op 3 niveaus aangeboden. De uitstroom na groep 8 varieert van praktijkonderwijs tot VWO.

IKC Zuid-Kennemerland; SBO en SO cluster 4 onderwijs

In de regio gaan 620 leerlingen naar het IKC Zuid-Kennemerland (1-2-2023), waarvan 109 leerlingen afkomstig uit een ander samenwerkingsverband. 33 leerlingen van ons samenwerkingsverband zitten op een SBO school buiten onze regio. In deze onderwijsvorm binnen het IKC Zuid-Kennemerland ligt de deskundigheid op het gebied van emotie regulatie, lichte psychiatrische problematiek, werkhoudingsproblemen, omgang en gedrag. Naast de reguliere SO groepen zijn er onderwijs-zorggroepen waar jeugdhulp en onderwijs samen voor de klas staan. Het personeel is gespecialiseerd

in gedragsproblematiek. De aandacht voor de sociale en emotionele ontwikkeling van de leerlingen is geïntegreerd in het dagelijks pedagogisch klimaat van de school. Het onderwijsaanbod is afgestemd op wat elke leerling qua gedrag aankan. Samenwerking, overleg en uitwisseling van informatie met de ouders/verzorgers en de hulpverlening is van groot belang voor de ontwikkeling van de leerling.

Binnen IKC Het Schoterbos is ook de Gentiaan gevestigd. De Gentiaan is voor leerlingen in situaties waarbij sprake is van een zeer bedreigde ontwikkeling. De leerling heeft dusdanig ernstige problemen dat gespecialiseerde zorg en onderwijs op maat nodig is. In het reguliere aanbod in jeugdzorg en speciaal onderwijs zijn deze leerlingen vastgelopen. De Gentiaan willen we in de toekomst vormgeven als ZOA, een zorglocatie waar specialistische jeugdhulp de opdracht heeft om buiten hun eigen kaders te werken en het onderwijs een leerkracht biedt voor het onderwijs, zodat er in de directe omgeving van deze leerlingen een maatwerk pakket opgezet kan worden. De leerling wordt hier begeleid door een begeleider uit de jeugdhulp en een leerkracht vanuit de school en krijgt continu één-op één begeleiding. Iedere leerling heeft zijn eigen werkkamer.

De Waterlelie (SO cluster 3)

De Waterlelie biedt speciaal onderwijs aan leerlingen van 4 tot en met 18 jaar (eventueel met uitloop tot 20 jaar) met epilepsie, andere medische/neurologische aandoeningen, vaak gecombineerd met een lichamelijke en/of cognitieve beperking. Uitgangspunt is het ontwikkelingsperspectief van de leerling, waarbij een eigen leerroute wordt gevolgd en rekening wordt gehouden met de onderwijs – en ondersteuningsbehoeften. Naast het werken in een multidisciplinair team is de school gespecialiseerd in het aanbieden van onderwijsondersteunende therapieën.

Professor van Gilseschool (SO cluster 2)

De Auris prof. van Gilseschool is een school voor leerlingen van 3½ tot 13 jaar, en biedt tijdelijke plaatsing voor leerlingen met een ernstige TOS en aan slechthorende leerlingen, die vanwege de TOS of de SH ernstige problemen ondervinden in het volgen van het (reguliere) onderwijs. Aan deze leerlingen is een intensief arrangement van Auris toegekend. De Auris prof. Van Gilseschool heeft drie vestigingen. De hoofdvestiging ligt in Haarlem. Hier wordt onderwijs geboden aan van groep 1 t/m 8. In de nevenvestigingen in Heemskerk en Hoofddorp wordt onderwijs geboden aan de groepen 1 t/m 3 of 4.

Op de school werken verschillende disciplines zoals groepsleerkrachten, logopedisten, klassenassistenten, vakleerkrachten voor bewegingsonderwijs, intern begeleiders, orthopedagoog, kinderfysiotherapeut. De leerlingen krijgen onderwijs op maat en worden voortdurend gevolgd in hun (taal)ontwikkeling. De leerlingen worden ondersteund om zich te ontwikkelen tot zelfstandige en weerbare mensen. Taal en taalverwerving staan centraal in alle lessen, er wordt intensief gewerkt aan het vergroten van de taal- en communicatievaardigheden van de leerlingen. Het samenwerkingsverband onderhoudt een warme relatie met Auris om schoolwisselingen van leerlingen goed af te kunnen stemmen.

Visio (SO cluster 1)

Koninklijke Visio verzorgt het speciaal onderwijs voor blinde en slechtziende leerlingen en heeft als dichtstbijzijnde locatie een vestiging in Amsterdam. Visio valt wettelijk niet onder het

samenwerkingsverband en is landelijk georganiseerd. Er is wel een contactpersoon van Visio Onderwijs aan het samenwerkingsverband verbonden. Bij deze contactpersoon kunnen scholen, ouders en leerlingen terecht met hun vragen over onderwijs aan visueel beperkte leerlingen. Het gaat op 1-10-2019 om 0,01% van het totaal aantal leerling in het samenwerkingsverband. Visio Onderwijs streeft ernaar zoveel mogelijk kinderen met een visuele beperking dicht bij huis onderwijs te laten volgen op reguliere of speciale scholen. Veel van hen kunnen met behulp van extra materialen en ondersteuning deelnemen aan het reguliere onderwijs. Momenteel wordt bijna 75% van de slechtziende leerlingen op reguliere onderwijslocaties dicht bij huis begeleid door de ambulante onderwijskundige dienst. Deze leerlingen krijgen onderwijs op maat met behulp van een begeleidingsplan dat wordt opgesteld op basis van de onderwijsbehoeften van de leerling en de ondersteuningsbehoeften van ouders, leerkrachten en/of school. De ondersteuning kan bestaan uit ambulante onderwijskundige begeleiding, advies, coaching, instructie, collegiale consultatie en cursussen voor de leerkrachten. Naast de ondersteuning door de ambulante onderwijskundig begeleider zijn er voor de (reguliere) school financiële middelen beschikbaar voor de visueel beperkte leerling, op basis van een toekenningsindicatie.

Internationale Taalklas (ITK) en de Kopklas

Gemeenten en schoolbesturen hebben gezamenlijk een schakelvoorziening in het basisonderwijs voor anderstalige leerlingen gerealiseerd. De Internationale Taalklas is bedoeld voor leerlingen vanaf 6 t/m 12 jaar die niet langer dan een jaar in Nederland zijn. De ITK is in de afgelopen jaren verdubbeld in aantal leerlingen. Het onderwijsaanbod is met name gericht op het spreken, lezen en schrijven van de Nederlandse taal, zodat deze leerlingen na ongeveer een jaar in staat zijn om onderwijs op de basisschool onder verdere begeleiding te kunnen vervolgen. Daarnaast is er ook veel aandacht voor het sociaal emotionele aspect en inburgeren in de Nederlandse samenleving. De Kopklas is voor leerlingen van 11, 12 of 13 jaar met een taalachterstand. Deze leerlingen hebben baat bij een extra jaar onderwijs waarin de Nederlandse taal centraal staat. Het doel hiervan is dat ze na dit jaar kunnen instromen in een vorm van voortgezet onderwijs dat past bij hun cognitieve vaardigheden. Door de constante in- en uitstroom is er veel fluctuatie. Het samenwerkingsverband draagt bij aan de instandhouding van de Kopklas en draagt financieel zorg voor de leerlingen die baat hebben bij het aanbod van de ITK dat niet door het Ministerie van OCW wordt vergoed.

Door de enorme groei van de ITK in de afgelopen jaren, zien we sinds het voorjaar van 2023 een groei in het aantal uitstromende leerlingen. Dit geeft de nodige uitdagingen voor zowel het regulier als het gespecialiseerd onderwijs in onze regio. Leerlingen stromen uit met een minder grote beheersing van de Nederlandse taal. Dit betreft met name de (Oekraïense) leerlingen uit de TOV's (tijdelijke onderwijsvoorzieningen). We zien ook een toename in het aantal uitstromende leerlingen voor het gespecialiseerd onderwijs. Om de uitstroom van deze leerlingen goed te begeleiden is een doorstroomcoördinator aangesteld. Voor leerlingen die vanuit de ITK doorstromen naar het gespecialiseerd onderwijs is een 'ronde tafeloverleg' ingericht. Tijdens dit overleg wordt op basis van beschikbare informatie met de gespecialiseerd onderwijsscholen besproken wie het meest passende aanbod heeft.

5.1.2. Voorzieningen bekostigd door het samenwerkingsverband

Vanuit de wens om leerlingen thuisnabij naar school te laten gaan en goed onderwijs als basis te zien bekostigt het samenwerkingsverband een beperkt aantal zelfstandige voorzieningen. De voorzieningen die we bieden zijn aanvullend op het regulier onderwijs (extra ondersteuning) en leerlingen blijven ingeschreven op hun eigen school.

Day a week School

Net zoals sommige leerlingen ondanks alle inspanningen zijn aangewezen op het speciaal(basis)onderwijs, is er ook een zeer selecte groep waarbij de differentiatie op het gebied van cognitieve talenten op de reguliere school niet afdoende is. Deze leerlingen krijgen passend bij hun onderwijsbehoefte de kans om andere vaardigheden en andere inhouden te ontdekken. Slechts voor een enkele leerling zal het nodig zijn om op deze specifieke onderwijsbehoeften in te spelen. Hiervoor is een bovenschools aanbod beschikbaar, waarin deelnemende scholen vanuit het ondersteuningsbudget een plek kunnen kopen.

Het samenwerkingsverband heeft voor een beperkte groep cognitief talentvolle leerlingen het aanbod uitgebreid met een bestaand programma, Day a Week School (DWS). Er zijn zeven groepen voor circa 125 leerlingen. In het Day a Week School concept komen geselecteerde leerlingen van verschillende scholen één dag per week samen om onderwijs te krijgen afgestemd op de onderwijsbehoeften van cognitief talentvolle leerlingen. Daarnaast ontmoeten zij ontwikkelingsgelijken van verschillende scholen. Leerlingen vanaf groep 5 komen in aanmerking voor deelname aan DWS.

Het creëren van deze aparte voorziening vraagt direct extra inzet op de versterking van het regulier onderwijs. Uiteindelijk is het de bedoeling om, waar mogelijk, leerlingen in het regulier onderwijs te bedienen. Dit vraagt gerichte aandacht voor het vergroten van de deskundigheid van leerkrachten in het omgaan met verschillen en het bieden van uitdagend passend onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen. Het samenwerkingsverband ontwikkelt daartoe gerichte acties in de richting van directies, intern begeleiders en leerkrachten (zie bij projecten).

Passend naar Pro

Vanuit het voortgezet Pro onderwijs is in 2023 het aanbod 'Passend naar Pro' gestart. Leerlingen van diverse basisscholen krijgen een dagdeel van het week passend aanbod in de vorm van techniek, groen of koken. Praktijkschool de Schakel en Oost-ter-hout organiseren dit in samenwerking met de Weekendacademie. Het aanbod wordt financieel ondersteund door het samenwerkingsverband en scholen dragen per deelnemende leerling bij.

Observatiegroep (ZOA)

Op IKC Schalkwijk is een tijdelijke observatiegroep (2 jaar) gestart in voorjaar 2024. Dit is een zorg-onderwijs arrangement, waarbij Kenter de uitvoerende jeugdhulppartner is. Vanuit IKC Schalkwijk wordt het onderwijsaandeel geboden, bekostigd door het samenwerkingsverband. De observatiegroep is bedoeld voor jonge kinderen waarbij nog niet duidelijk is wat de

ondersteuningsbehoeften zijn en of een passend aanbod binnen de zorg of binnen het gespecialiseerd onderwijs geboden kan worden.

5.1.3 Aanpak aanwezigheid leerlingen

Alle scholen moeten samen een dekkend netwerk vormen. Het is de taak van professionals om leerlingen die niet of onvoldoende aanwezig zijn, of waar dit dreigt, direct te melden. Bijna altijd vragen deze situaties om een oplossing waarbij een combinatie van onderwijs en jeugdhulp nodig is.

Melden bij het bestuur, het samenwerkingsverband en leerplicht

Een leerling die onvoldoende aanwezig is moet bij zowel het bestuur, het samenwerkingsverband als bij leerplicht gemeld worden. Het samenwerkingsverband kan, ofwel door bemiddeling, ofwel door tijdelijke extra ondersteuning thuiszitten voorkomen. Er zijn binnen het samenwerkingsverband twee consulenten ouders en school die scholen en ouders begeleiden in het terugbrengen van deze leerlingen in het onderwijs. Het samenwerkingsverband organiseert direct de benodigde samenwerking met specifieke onderwijsvoorzieningen, leerplicht en de eventuele zorgpartners.

Het lukt het samenwerkingsverband om voor alle leerlingen een passende onderwijsplek organiseren. Problemen ontstaan wanneer leerlingen vanwege extreme onderwijs-zorg behoeften, meestal voortkomend uit psychiatrische problematiek, niet in staat zijn (volledig) in een groep te functioneren. Vaak ontstaat er een situatie van thuiszitten omdat door de complexe situatie niet direct duidelijk is wat een passend vervolg is. Er is voor deze leerlingen een nauwe samenwerking met de kernteampartners om te komen tot een gemeenschappelijke aanpak waarbij grenzen van mogelijkheden opgerekt kunnen worden.

Om het thuiszitten goed te kunnen monitoren, volgen we de volgende zes stappen:

	Stap	Actie
1	Tel ze	zowel thuiszittende leerlingen als waar thuiszitten dreigt
2	Volg ze	hoe lang, wat zijn de acties
3	Ken ze	ken de casus
4	Maak tempo	zorg voor tussenoplossingen en probeer acties te versnellen
5	Stem af	ben de verbindende schakel waar nodig en stem af met partners
6	Ondersteun	ondersteun om de periode naar de definitieve oplossing te overbruggen

Viermaal per jaar rapporteert het samenwerkingsverband het aantal thuiszitters aan de Onderwijsinspectie (geanonimiseerd). Voor interne analyse houden we ook de hoofdoorzaken voor de afwezigheid bij. Voor scholen en op onze website is een 'Verzuimkaart' beschikbaar waarop snel en overzichtelijk staat wanneer er wat moet gebeuren, hoe en met wie.

Samenwerking met jeugdhulp

Leerlingen waarbij het een zoektocht is om passende jeugdhulp te organiseren worden besproken in overleg met het management van het CJG en de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband. Samen wordt gekeken welke arrangementen uit jeugdhulp en onderwijs beschikbaar gemaakt kunnen worden. Alleen casuïstiek waarin de reguliere wegen binnen het (gespecialiseerd onderwijs) geen oplossing bieden, worden in dit overleg besproken. Waar nodig worden partners en/of de gemeente erbij betrokken om tot een oplossing te komen.

Uitzonderingssituaties

Het samenwerkingsverband wil dat iedere basisschool een goed onderwijsaanbod biedt aan de leerlingen van hun school en populatie uit de eigen wijk. Het uitgangspunt is dat zoveel mogelijk leerlingen thuisnabij naar school kunnen gaan. Scholen ontvangen een ondersteuningsbudget om dit te bieden. In sommige situaties is meer ondersteuning echter noodzakelijk en is het ondersteuningsbudget van de school niet toereikend. Dit kan gebeuren in een overgangssituatie naar een andere onderwijsplaats of wanneer er sprake is van een wachtlijst voor een specifieke onderwijsvoorziening. De directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband beslist in overleg met het betreffende bestuur over het inzetten van de (tijdelijke) ondersteuning.

Belangrijke afwegingen hierbij zijn:

- wat is de wens van ouders.
- welk aandeel kan de school en/of schoolbestuur zelf leveren.
- hoe ziet de overgangssituatie naar een andere voorziening eruit en in welke afgebakende tijdsperiode. Indien er geen sprake is van een overgangssituatie wordt er geregeld afgesproken om verder te zoeken naar de structurele oplossing waar naar toe wordt gewerkt.

Ook wordt besproken hoe te handelen als de gekozen oplossing tijdens het traject niet haalbaar blijkt.

Samenwerking met leerplicht

Het samenwerkingsverband heeft contact met de betreffende leerplichtambtenaar bij onvoldoende aanwezigheid. In overleg worden de benodigde acties afgestemd en in werking gezet. Het samenwerkingsverband sluit ieder jaar aan bij het regionale overleg van leerplichtambtenaren. Dit gaat niet om casus-overleggen, maar om de samenwerking in de afgelopen periode te bespreken en te verbeteren. Leerplicht hanteert de landelijke definitie van 'thuiszitters', namelijk: "een leerplichtige jongere van 5 tot 18 jaar, die ingeschreven staat op een school of instelling en die zonder geldige reden meer dan 4 weken verzuimt en hierbij niet beschikt over een vrijstelling van leerplicht". In onze regio is de afspraak met leerplicht dat er direct contact is na een melding van een thuiszitter. De samenwerking en de registratie start hierdoor eerder op dan wanneer van de wettelijke definitie wordt uitgegaan. De ambities omtrent het voorkomen van thuiszitters is geconcretiseerd in het (voorgenomen) regionaal thuiszitterspact. Voor de scholen is er een handzame 'verzuimkaart' opgesteld en verspreid; waar de stappen op staan die genomen moeten worden bij verzuim.

5.1.4. Doorbraakaanpak onderwijs en jeugdhulp

Er is in een bestuursbesluit vastgesteld dat er geen thuiszitters mogen zijn in onze regio omdat er

geen school is die ze wil opnemen. Als deze situatie zich voordoet wordt een leerling aan de bestuursafdeling voorgelegd en wordt er een besluit genomen over welk schoolbestuur de zorgplicht op zich neemt. Dit betekent dat er te allen tijde een school is die de leerling plaatst. De gemeenten hebben een doorzettingsmacht vanuit jeugdhulp georganiseerd, het RET (Regionaal Expertiseteam). In het RET neemt een deskundige plaats vanuit het onderwijs, op casuïstiek niveau vindt afstemming plaats met het samenwerkingsverband.

5.2 Portefeuilles & projecten

5.2.1. Portefeuille Gespecialiseerd onderwijs

Het gespecialiseerd onderwijs vormt een essentieel onderdeel van ons dekkende netwerk en is volop in ontwikkeling. Steeds meer zijn de gespecialiseerd onderwijs scholen een expert richting de reguliere basisscholen.

IKC Zuid-Kennemerland

Scholen, schoolbesturen en samenwerkingsverband werken samen met gemeenten en jeugdhulppartners aan de ontwikkeling van het IKC Zuid-Kennemerland. In hoofdstuk 2 is uitgebreid ingegaan op de vorming van het IKC Zuid-Kennemerland. Deze visie wordt gerealiseerd door de uitvoering van het meerjarige plan van aanpak, o.l.v. een kwartiermaker. De directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband neemt deel aan de stuurgroep IKC en consulenten van het samenwerkingsverband zijn bij verschillende ontwikkelingsmomenten betrokken.

Expertisepool

Het samenwerkingsverband faciliteert het gespecialiseerd onderwijs om hun kennis te delen met de reguliere basisscholen. Het samenwerkingsverband zet in op beschikbaarheid, vindbaarheid en bekendheid van de expertisepool. Via de website en bijeenkomsten wordt bekendheid gegenereerd (scholen kunnen zien met welke vragen zij waar terecht kunnen en wie daarvoor het aanspreekpunt is). Doelstellingen binnen de portefeuille expertisepool voor de komende periode:

- Kennisuitwisseling tussen leden van de expertisepool.
- Er is een gezamenlijk evaluatiesysteem voor de expertisepool.
- Doorontwikkeling Expertteam ZK.

5.2.2 Portefeuille Meer- en hoogbegaafdheid

Binnen ons samenwerkingsverband is structureel aandacht voor leerlingen die – meer dan gemiddeld - uitdaging, verrijking en verdieping van het onderwijsaanbod nodig hebben om te komen tot daadwerkelijk leren in brede zin. Dit doen wij vooral door middel van het versterken van de kennis, kunde en expertise op het vlak van onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen op onze scholen. Thematische leerkrachtmiddagen; het bijeenbrengen van HB-specialisten in een kenniskring en de beschikbaarheid van gerichte expertise op het vlak van hoogbegaafdheid - al dan niet in combinatie met gedragsvraagstukken – vormen inmiddels een vaste waarde in ons aanbod. De

komende periode zetten wij nog steviger in op deze portefeuille in de vorm van een driejarig project op basis van een door de overheid beschikbaar gestelde subsidieregeling:

Project Verdieping onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen

Met dit project borduren wij voort op initiatieven die de afgelopen jaren zijn ontplooid m.b.t. passend onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen. De uitkomsten van het tweede onderzoek naar de stand van zaken HB-onderwijs in 2023, vormen de basis van dit door ontwikkelde aanbod. Wij blijven inzetten op het verder versterken van de kennis, kunde en expertise op de scholen. Een voorbeeld hiervan is de opleiding Rolversterking van de HB-specialist. HB-specialisten die aan deze opleiding deelnemen, zullen in de nabije toekomst een nadrukkelijker rol spelen bij het verder verspreiden van de HB-expertise op onze scholen. Ook de basisopleiding tot HB-specialist zal in de projectperiode opnieuw worden aangeboden, dit om de kennis en expertise te borgen, ook in tijden van personeelwisselingen.

Verder zetten we in op het thema 'dubbel bijzonder' (daar waar hoogbegaafdheid gepaard gaat met uitdagingen op het gebied van gedrag). Dit doen wij onder meer door passend aanbod voor deze doelgroep verder te helpen ontwikkelen in samenwerking met het IKC Zuid-Kennemerland en waar mogelijk met voorzieningen en professionals binnen en rond onze regio.

Voorts krijgen reguliere scholen de mogelijkheid om gedurende de projectperiode eenmalig extra budget aan te vragen voor goed onderbouwde en toekomstbestendige initiatieven gericht op de preventie van schooluitval van HB-leerlingen met meer complexe onderwijsbehoeften. Zij kunnen hiervoor een plan indienen bij het samenwerkingsverband.

Ook het aanbod van intervisie voor ouders van meer- en hoogbegaafde kinderen – peers4parents – zetten wij voort, dit doen wij in samenwerking met het CJG Kennemerland.

Deelproject DWS

Day A Weekschool is een vorm van peergroup onderwijs voor meer- en hoogbegaafde leerlingen, dat op vier locaties in ons samenwerkingsverband wordt gerealiseerd. Dit aanbod is geïnitieerd binnen het subsidieproject Versterken onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen in de periode 2019-2022 en inmiddels een vaste waarde binnen het aanbod in Zuid-Kennemerland.

Voor verdere toelichting, zie paragraaf 5.1.2.

5.2.3. Portefeuille Gedrag

Het samenwerkingsverband zet op verschillende manieren in op het vergroten van de kennis rondom het thema gedrag. Hierbij wordt gekeken naar hoe de context kan worden aangepast in plaats van te focussen op de leerling. Het samenwerkingsverband werkt hierin samen met het Expertteam ZK van IKC Zuid-Kennemerland. Binnen de portefeuille wordt jaarlijks een professionaliseringsaanbod gedaan. In de komende jaren is traumasensitief lesgeven een terugkerend thema.

5.2.4. Portefeuille Onderwijs nieuwkomers

Leerlingen die nieuw in Nederland zijn tussen de 6-12 jaar (in overleg 4-5 jarigen), zijn welkom op de Internationale Taalklas (ITK). Door de groei in aantal kost het echter steeds meer moeite om een goede plek voor deze leerlingen te vinden. Daarnaast ziet de ITK een toename van hulpvragen vanuit de scholen, onder andere omdat meer kleuters de taal niet machtig zijn en omdat de instroom vanuit ITK in de bovenbouw toeneemt. Wat zijn mogelijke factoren die het proces van uitstroom naar een

andere school belemmeren of positief stimuleren? En welke ondersteuning hebben die andere scholen nodig? Om deze vragen te beantwoorden is het adviescentrum Haarlem Taal (de expertisedienst van de ITK) opgezet. Zie voor meer informatie: www.adviescentrum.haarlemtaal.nl.

Het Adviescentrum ontvangt structureel middelen om de expertise beschikbaar te maken voor de scholen in ons samenwerkingsverband. Daarnaast wordt de uitstroom vanuit de ITK gecoördineerd door de in januari 2024 aangestelde doorstroomcoördinator. Dit proces van doorstroom is vastgelegd door de doorstroomcoördinator in overleg met de besturen. Daarbij geldt de afspraak dat de kerngebieden (zie paragraaf 2.7) samen verantwoordelijk zijn voor het plaatsen van de uitstroomleerlingen in hun gebied. Voor leerlingen die uitstromen naar het gespecialiseerd onderwijs (GO) is een apart overleg waarbij zowel het cluster 3 onderwijs, het IKC, het CJG als de ITK aansluit (het ronde tafel overleg). Een consulent van het SWV zorgt voor samenhang binnen de verschillende acties rondom expertisedeling op reguliere scholen, doorstroom van leerlingen en de uitstroom richting GO.

Eén van de consulenten van het samenwerkingsverband is betrokken bij de ITK en het Adviescentrum als sparringpartner. In schooljaar 24-25 wordt er samen met hen een IB netwerk rondom het thema nieuwkomers georganiseerd. Binnen deze portefeuille wordt een zesjarig project uitgevoerd gefinancierd vanuit het samenwerkingsverband, dat wordt afgerond in mei 2025.

Project meerjarenbeleid nieuwkomers

Voor het vergroten van de kennis op de scholen zijn het project 'ITK maatje' en het 'PEN traject' gestart. Beide projecten zijn op basis van tijdelijke subsidies en hebben tot doel om professionals in de school als expert op te leiden op het gebied van onderwijs aan nieuwkomers. De professionals kunnen vervolgens hun expertise overdragen aan het schoolteam. Het PEN traject loopt door tot oktober 2024 en het ITK maatjesproject tot mei 2025. Adviescentrum Haarlem Taal wenst een structureel aanbod en maakt hiervoor een voorstel.

5.2.5 Portefeuille Verbeteraanpak

Binnen deze portefeuille worden de landelijke ontwikkelingen op het gebied van de Verbeteraanpak passend onderwijs gevolgd en vertaald naar de betekenis daarvan voor ons samenwerkingsverband. O.a. is er aandacht voor de zorgplicht, het OPP en landelijke norm basisondersteuning. Daarnaast is de route naar inclusief onderwijs een thema dat binnen de portefeuille wordt gevolgd en opgepakt.

Project OPP

Binnen deze portefeuille is er komend jaar het project OPP. Hierin wordt door de onderwijsconsulent een 'train de trainer' gevolgd, georganiseerd door het Ministerie OCW vanuit de Verbeteraanpak. Daarnaast worden er activiteiten uitgevoerd om de kennis rondom het opstellen en benutten van het OPP verspreid onder onze scholen.

6. Passend arrangeren

Betrokkenen zelf passend laten arrangeren naar specifieke onderwijsvoorzieningen

6.1 Bouwstenen

Vanuit de visie dat scholen en ouders gezamenlijk tot de best passende onderwijsplek besluiten voor hun leerling/kind, zijn de volgende bouwstenen ingericht:

- zorgplicht
- aanmelding op de basisschool
- procedure toelaatbaarheidsverklaring (TLV)
- afspraken overgang naar het voortgezet onderwijs

6.1.1. Zorgplicht

Een essentieel begrip in passend onderwijs is '[de zorgplicht](#)'. De zorgplicht gaat volgens de wet in na een schriftelijke aanmelding door ouders. Aanvullend op de wettelijke regels rondom zorgplicht is er met zowel het regulier als gespecialiseerd onderwijs afgesproken dat als ouders of professionals contact opnemen (schriftelijk of telefonisch) met de school vanaf dat moment de morele zorgplicht ingaat. De school vraagt ouders/professional of zij meer scholen hebben gebeld. Als dat zo is, wordt ouders gevraagd welke school hun voorkeur heeft. De school van voorkeur neemt de zorgplicht op zich. De school onderzoekt of zij het benodigde aanbod kunnen bieden. Zo ja, de leerling wordt geplaatst. Zo nee, de school helpt ouders en professionals een passende plek te vinden. Ouders hebben een informatieplicht, de school heeft informatie nodig over hun kind om te kunnen beoordelen of zij het juiste onderwijsaanbod kunnen bieden. Het schoolbestuur krijgt zorgplicht, op grond waarvan voor alle leerlingen die worden aangemeld of staan ingeschreven (en die extra ondersteuning nodig hebben), een passend onderwijsaanbod geboden moet worden. Dat moet een plek op een school zijn waar de leerling ook daadwerkelijk geplaatst kan worden.

Als de school aan kan tonen dat zij vol zitten is de zorgplicht niet van toepassing. Op de capaciteitslijst (ook voor ouders beschikbaar) kunnen scholen aangeven dat zij 'vol' zitten (per groep). Soms moet een school het besluit nemen een leerling te verwijderen. De school mag een leerling pas definitief verwijderen als het voldaan heeft aan de zorgplicht om een andere school te vinden die de leerling toe wil laten.

6.1.2. Aanmelding op de basisschool

In de wet Passend Onderwijs is opgenomen dat ouders hun kind schriftelijk bij de school van voorkeur aanmelden. In de gemeenten Heemstede, Bloemendaal, Zandvoort en Haarlemmermeer is het mogelijk om een leerling bij meerdere scholen tegelijk aan te melden. Scholen moeten ouders vragen of ze hun kind al bij een andere school hebben aangemeld. De gemeente Haarlem kent een eigen plaatsingsbeleid (zie hieronder).

Schriftelijke aanmelding betekent in de praktijk dat ouders een inschrijfformulier van de school invullen en ondertekenen. Dit doen zij minimaal tien weken voordat zij plaatsing op een basisschool willen. Ouders kunnen aangeven dat zij vermoeden dat hun kind extra ondersteuning nodig heeft. Bij de eerste aanmelding in het primair onderwijs is die informatie, eventueel aangevuld met informatie van een kinderdagverblijf of peuterspeelzaal, de belangrijkste basis voor de school van voorkeur om vast te stellen of een kind extra ondersteuning nodig heeft. De school moet binnen zes weken beslissen of de leerling kan worden toegelaten. Deze periode kan eenmaal met maximaal vier weken worden verlengd:

- wanneer een school de leerling niet kan toelaten, moet de school (of het schoolbestuur) een passende onderwijsplek op een andere school zoeken. Dat kan een reguliere school zijn of een school voor speciaal onderwijs. Daarbij is belangrijk dat een goede balans wordt gevonden tussen de wensen van ouders en de mogelijkheden van scholen.
- voor leerlingen waarvan vanuit de voorschoolse zorg bekend is dat ze extra ondersteuning nodig hebben, geeft het samenwerkingsverband direct bij aanvang van de schoolgang een 'toelaatbaarheidsverklaring' af. Daarmee kan de leerling met extra ondersteuningsmiddelen naar de basisschool of naar het speciaal onderwijs of speciaal basisonderwijs.

De besturen van de basisscholen in Haarlem hebben een [plaatsingsbeleid](#) voor toekomstige vierjarigen gerealiseerd om de wachtlijstproblematiek te reguleren. Dit geldt voor kinderen die geboren zijn vanaf 1 januari 2015 en die in de tweede helft van het schooljaar 18-19 (op zijn vroegst 1 januari 2019) voor het eerst naar de basisschool gaan. Het plaatsingsbeleid houdt in dat ouders hun kind inschrijven op de school van hun voorkeur en daarbij vier alternatieve scholen aangeven. De ambitie is om 95% van de leerlingen op de school van voorkeur te plaatsen.

Een kind met specifieke onderwijsbehoeften moet net als alle andere kinderen op de school van voorkeur worden aangemeld. De school mag de aanmelding niet weigeren. Wanneer na de plaatsing ouders de aangeboden plek accepteren, volgt inschrijving. In het kader van passend onderwijs wordt deze (voorlopige) inschrijving bestempeld als het moment van aanmelden (start zorgplicht). De school heeft vanaf dat moment de tijd (maximaal 10 weken) om de zorg op de eigen school of binnen het samenwerkingsverband te organiseren. Er zijn instrumenten ontwikkeld door het samenwerkingsverband die de school ondersteunen in dit proces.

Informatie voorzieningen 0-4 jaar

De basisschool van aanmelding heeft informatie nodig over het kind om te kunnen inschatten of de school kan voldoen aan de onderwijsbehoeften. Deze informatie wordt overgedragen, met toestemming van ouders, vanuit de voorschoolse voorzieningen. Dit kan een kinderdagverblijf zijn, een reguliere peuterspeelzaal of VVE locatie. Daarnaast gaan de meeste kinderen naar het consultatiebureau waar informatie beschikbaar is over de ontwikkeling van het kind vanaf zijn geboorte. Het benutten en delen van deze informatie met de basisschool gaat nog niet altijd goed, waardoor de school soms later dan wenselijk zicht krijgt op de onderwijsbehoeften van leerlingen. In 2023 is het 'Protocol overdracht Haarlem 2023' vastgesteld voor de voorschoolse voorzieningen en scholen in Haarlem.

Er is een kleine groep kinderen die zonder informatie wordt aangemeld bij de basisschool, of omdat ouders geen toestemming geven voor het delen van informatie, of omdat het kind bij geen enkele voorschoolse voorziening bekend is.

6.1.3. Procedure Toelaatbaarheidsverklaring

Het samenwerkingsverband bepaalt op basis van procesbewaking – ofte wel het goede verloop van de afstemming tussen ouders en betrokken scholen (de triade) - of een leerling in aanmerking komt voor extra ondersteuning en geeft daarvoor een toelaatbaarheidsverklaring af. Er zijn vier verschillende toelaatbaarheidsverklaringen (TLV).

SBO (IKC)	extra ondersteuning nodig t.o.v. het leren én gedrag binnen onderwijs (inclusief v.m. cluster 4).
Categorie I (laag)	leerlingen met problematiek op het gebied van leren óf gezondheid, die niet binnen de definities II en III vallen (zml, lzk, epilepsie)
Categorie II (midden)	voor leerlingen met een grote zorgvraag ten gevolge van ernstige en complexe lichamelijke beperkingen
Categorie III (hoog)	is er voor ernstig meervoudig beperkte (EMB) leerlingen. De leerling heeft een combinatie van een (zeer) ernstige verstandelijke beperking, een lichamelijke beperking en bijkomende stoornissen, voor wie naast extra ondersteuning in het onderwijs ook extra zorg nodig is)

Alle leerlingen op het IKC-Zuid Kennemerland hebben formeel een TLV SBO. De scholen krijgen op basis van de volumebekostiging afspraken (zie paragraaf 2.3) aanvullende middelen omdat een deel van leerlingen onder de beschrijving valt van de categorie I.

Aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring

Ieder samenwerkingsverband is vrij om een eigen vorm van indicatie op te zetten. Voor het inschakelen van extra ondersteuning werkt ons samenwerkingsverband met de triade: ouders, school en het speciaal(basis)onderwijs. Zij komen in overleg tot een gezamenlijke oplossing voor de benodigde ondersteuning. Het kan gaan om extra ondersteuning op de basisschool of om een tijdelijke plaatsing op SO of IKC Zuid Kennemerland (SBO). Dit impliceert dat het samenwerkingsverband vertrouwen heeft in het vinden van oplossingen, door de triade, die aansluiten bij de mogelijkheden van de leerling. De wet verplicht de triade om bij een overstap naar het speciaal (basis)onderwijs gebruik te maken van een tweede deskundige; te weten een kinder-jeugdpsycholoog, pedagoog, kinderpsychiater, arts of maatschappelijk werker zoals een CJG-coach. De tweede deskundige moet vanuit zijn functie een advies kunnen geven aan het samenwerkingsverband over de toelaatbaarheid van de leerling tot het gespecialiseerd onderwijs en mag niet dezelfde functie hebben als de eerste deskundige.

De tweede deskundige

De (verwijzende) basisschool kiest voor de tweede deskundige uit de volgende professionals:

1. De jeugdarts

Preventief gezondheidsonderzoek (PGO) is voor alle leerlingen die instromen in het speciaal onderwijs opgenomen in het basistakenpakket van de jeugdgezondheidszorg. Ook het herhalingsonderzoek en onderzoek op indicatie behoren tot het basistakenpakket. Deze onderzoeken worden uitgevoerd door de jeugdarts. School zal in samenspraak met ouders vaststellen dat intensivering van onderwijs noodzakelijk is. De jeugdarts zal aan de hand van het PGO bepalen of medische en/of psychosociale aspecten een rol spelen en toeleiding naar o.a. jeugd GGZ noodzakelijk is. Het is belangrijk dat school tijdig een leerling aanmeldt bij de jeugdarts. Met tijdig wordt bedoeld op het moment dat voor het eerst gesproken wordt over plaatsing op het speciaal basisonderwijs. Na aanmelding van een leerling nodigt de jeugdarts leerling en ouders uit voor onderzoek en maakt een onderzoeksverslag dat opgestuurd wordt aan school. Jeugdartsen kunnen op dat moment ook de toelaatbaarheidsverklaring ondertekenen.

2. De CJG coach of POH Jeugd

De CJG coach ondersteunt gezinnen met opvoed- en opgroei problemen, waarbij uitgegaan wordt van de kracht van ouders, opvoeders en jeugdigen en hun sociale omgeving. De CJG coach staat naast het gezin en heeft tools in handen om ouders, opvoeders, kinderen en jongeren zelf hulp te bieden, hun netwerk te betrekken of te versterken en waar nodig rechtstreeks gespecialiseerde zorg te raadplegen of in te zetten. School zal in samenspraak met ouders vaststellen dat intensivering van onderwijs noodzakelijk is. De vraag aan de CJG coach is wederom niet of de overstap een juiste oplossing is, maar wel of ouders naast intensivering van onderwijs nog extra ondersteuning vanuit het CJG wensen. Zodra duidelijk is bij de CJG coach of ouders wel of geen extra ondersteuning willen, kan ook de CJG coach in deze rol als tweede deskundige optreden. Ook voor de CJG coach geldt dat zij als tweede deskundige tijdig betrokken moet worden in het proces. Ouders moeten in een eerder stadium het gesprek met de CJG coach voeren, zodat bij afronding van de TLV de coach betrokken is bij de schoolwisseling. De POH Jeugd, werkzaam vanuit het CJG bij de huisarts, kan ook gevraagd worden als tweede deskundige.

3. Een betrokken andere deskundige

Uiteraard zijn er soms meerdere deskundigen betrokken rondom een leerling. Aangezien een overstap naar het gespecialiseerd onderwijs een grote invloed heeft op een leerling is het belangrijk dat iedereen op de hoogte is. Ook deze begeleiders, mits ze voldoen aan de functies kinderveugdpsycholoog, pedagoog, kinderpsychiater, arts of maatschappelijk werker kunnen als tweede deskundige optreden. De tweede deskundige is niet in dienst van de verwijzende of nieuwe school, om de onafhankelijkheid te waarborgen.

De triade

De triade kan samen vaststellen welke extra deskundige er bij het traject betrokken wordt. De oplossing kan gevonden worden in ondersteuning op de basisschool of door plaatsing op het speciaal onderwijs of het IKC Zuid-Kennemerland. In het eerste geval ondersteunt het SO of het IKC de basisschool en de ouders met hun vragen over de extra ondersteuning op de basisschool. Het SO en IKC Zuid-Kennemerland leveren zo een bijdrage aan het vormgeven en realiseren van een passend onderwijsaanbod op de basisscholen. De SO en IKC Zuid-Kennemerland scholen vormen

het 'gereedschap' waarvan leerlingen, ouders en leerkrachten gebruik kunnen maken bij het oplossen van problemen.

Bij een schoolwisseling naar het gespecialiseerd onderwijs moet het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring afgeven. De beschikbaarheid en toegankelijkheid wordt vanuit bovenbeschreven vertrouwen in de triade zo optimaal mogelijk georganiseerd. Het SO en IKC Zuid-Kennemerland zorgen dat zij daarin vertegenwoordigd zijn door een orthopedagoog/psycholoog en de triade kiest gezamenlijk een tweede deskundige. De schoolarts en de CJG-coach zijn partners dicht bij de school die ingezet kunnen worden. Uiteraard zullen professionals alleen tekenen voor een toelaatbaarheidsverklaring wanneer ze ook daadwerkelijk betrokken zijn bij een leerling.

De procedure van plaatsing kent vijf fases, waarin het IKC Zuid-Kennemerland en het SO de ouders en de basisschool ondersteunen in fase III tot en met V:

Fase	Actie
1 Signaleringsfase	leerkracht signaleert handelingsverlegenheid met een leerling
2 Indicatiefase	ouders en school leggen in een gezamenlijk overleg de onderwijsbehoefte van de leerling vast en kiezen een gewenste school. Ze kijken gezamenlijk wie de tweede deskundige in het traject wordt
3 Afstemmingsfase	de ouders*, de basisschool en het SO/ IKC ZK gaan in overleg over het opstellen van een overeenkomst rondom plaatsing, zij vragen een toelaatbaarheidsverklaring aan.
4 Plaatsingsfase	de leerling volgt het onderwijs op het gespecialiseerd onderwijs
5 Terugplaatsingsfase	de leerling vervolgt het onderwijs op de basisschool via begeleiding van het SO/ IKC ZK

**Ouders ondertekenen de aanvraag voor de toelaatbaarheidsverklaring formeel als 'voor gezien'. Ook na ondertekening behouden ouders het recht tot indienen van bezwaar. De wet bepaald dat het samenwerkingsverband ook zonder instemming van ouders een toelaatbaarheidsverklaring kan afgeven. Hiervan worden ouders op de hoogte gebracht op het TLV formulier. Het samenwerkingsverband PO-ZK ziet ouders als gelijkwaardige partner en wil dat de triade tot een gedragen oplossing komt.*

Aan de ondersteuning vanuit het SO en het IKC Zuid-Kennemerland zijn enkele voorwaarden verbonden:

- afspraak bij de start of er sprake is van een terugplaatsingsfase.
- intensiteit van contact tussen de betrokkenen tot de terugplaatsingsfase is schriftelijk en op initiatief van de basisschool.
- wanneer een ieder besluit tot terugplaatsing, komen alle partijen verplicht bij elkaar. De fase start met een overleg tussen de scholen en de ouders over het te lopen traject.

Het samenwerkingsverband geeft in het geval van een gezamenlijke oplossing altijd een TLV af. Het samenwerkingsverband controleert alleen of de oplossing door alle partijen wordt gedragen. Aangezien alle betrokken partijen in het plan een rol spelen, kan snel en zonder onnodige bureaucratie overgegaan worden tot actie. In de afspraken is bij de start direct het mogelijk moment van terugplaatsing vastgelegd. Bij een tijdelijke plaatsing kunnen de scholen in korte lijnen afspraken met elkaar maken en die informatie uitwisselen die voor de inzet van de extra ondersteuning nodig is. Uiteraard zijn de betrokkenen ook vrij om de periode zo te kiezen dat er geen sprake is van terugkeer. Contact tussen de basisschool en het gespecialiseerd onderwijs is dan niet strikt noodzakelijk.

Er zijn door het samenwerkingsverband drie formulieren (A, B, D) ontwikkeld voor verschillende situaties waarin de toelaatbaarheidsverklaring wordt aangevraagd. Voor leerlingen afkomstig uit een ander samenwerkingsverband die geplaatst worden op het IKC Zuid-Kennemerland moet vanaf schooljaar 22-23 een plaatsingsakkoord ondertekend door het betreffende samenwerkingsverband. Daarnaast is er een terugplaatsingsformulier.

Eenzijdige aanvraag TLV

Bij een verwijderingsbesluit als gevolg van het oneens zijn van ouders en school over de passendheid van het gespecialiseerd onderwijs kan het schoolbestuur het samenwerkingsverband vragen een eenzijdige TLV af te geven. Het samenwerkingsverband toetst dan of de school gebruik heeft gemaakt van het mediation aanbod en/of de landelijk onderwijsconsulenten. Als hiervan gebruik is gemaakt of ouders hebben aangegeven hiervan geen gebruik te willen, kan het samenwerkingsverband een onafhankelijk onderzoek laten uitvoeren. Op basis van een onafhankelijk onderzoek besluit het samenwerkingsverband of de eenzijdig aangevraagde TLV wel of niet wordt afgegeven.

Toelaatbaarheidsverklaring A: van PO naar SO/IKC ZK

De leerling zit op een reguliere basisschool en wil een passend onderwijsaanbod op het speciaal onderwijs of het speciaal basisonderwijs. Bijvoorbeeld van een basisschool naar het IKC ZK.

Toelaatbaarheidsverklaring B: IKC ZK/SO naar IKC ZK/SO

De leerling wil van de ene vorm van speciaal onderwijs of speciaal basisonderwijs naar een andere vorm van speciaal onderwijs of speciaal basisonderwijs. Bijvoorbeeld van een cluster 2 school naar het IKC ZK.

Toelaatbaarheidsverklaring D: vanuit de voorschoolse jeugdhulpverlening

De toelaatbaarheidsverklaring D wordt altijd aangevraagd door een daarvoor gemandateerde jeugdhulpinstelling. De leerling heeft nog niet eerder op school gezeten. Vanuit de betrokken jeugdhulpinstelling is al duidelijk dat de leerling extra ondersteuning in het onderwijs nodig heeft. De leerling kan met een voorschoolse TLV direct instromen in het gespecialiseerd onderwijs of met extra middelen naar een basisschool gaan:

- In het eerste geval start de leerling op het gespecialiseerd onderwijs. De leerling kan daarna altijd doorstromen naar een reguliere basisschool.

- In het tweede geval gaat de leerling direct naar een basisschool. De ontvangende school ontvangt, indien gewenst en met ouders afgestemd, 2 jaar vanaf de start € 8.000,- per jaar voor de begeleiding van deze leerling. Deze afspraak geldt vanaf de start van schooljaar 23-24.
- De leerling kan met een afgegeven voorschoolse TLV (instroombudget) gedurende de gehele schoolperiode tussentijds overstappen naar het gespecialiseerd onderwijs zonder dat hier kosten voor de reguliere basisschool aan verbonden zijn.

Het samenwerkingsverband heeft afspraken gemaakt over de toekenning van een voorschoolse TLV met instanties die in een vroeg stadium de ouders en het kind, waarvan bekend is dat het ook op school extra ondersteuning nodig heeft, begeleiden. Deze gemandateerde partijen zijn: JGZ Kennemerland, Kenter (behandelgroep 0-4), Hartekampgroep, Heliomare, Ons Tweede Thuis, Kleine Maatjes, Triversum, NSDSK (peuterspeelzaal voor kinderen met spraak/ taalproblematiek) en LWOE (epilepsie). De hulpverlenende instantie zoekt samen met ouders een school naar keuze en kan vervolgens een TLV aanvragen bij het samenwerkingsverband. Ook hier is het uitgangspunt dat passende oplossingen het beste bedacht kunnen worden door de triade van ouders, zorginstelling en school. Het samenwerkingsverband wil een bureaucratische indicatiestelling voorkomen. Het oordeel van de triade wordt serieus genomen en is voor de aanvraag van een TLV voldoende.

Indien een leerling recent is gestart op de basisschool en er blijkt sprake van een intensieve hulpvraag in de onderwijssituatie rondom de/een leerling, dan kunnen betrokken instellingen in overleg met het samenwerkingsverband alsnog een voorschoolse TLV aanvragen.

De Internationale taalklas (ITK) kan een instroombudget laten aanvragen door de jeugdhulppartner van het Expertteam ZK voor leerlingen die doorstromen vanaf de ITK naar een reguliere basisschool indien duidelijk is dat zij binnen het regulier onderwijs extra ondersteuning nodig hebben vanuit gedragsproblematiek.

Plaatsingsakkoord IKC leerling uit ander samenwerkingsverband

Het kan voorkomen dat een leerling uit een andere regio in Zuid-Kennemerland naar het IKC-Zuid Kennemerland gaat. Het samenwerkingsverband waar de leerling woont geeft dan een TLV SBO af en betaalt aanvullende plaatsbekostiging (IKC tarief minus SBO tarief). Het samenwerkingsverband geeft hiervoor akkoord bij de plaatsing van de leerling, als bijlage van de TLV. Het IKC-Zuid Kennemerland stuurt het plaatsingsakkoord naar het samenwerkingsverband PO-ZK.

Terugplaatsingsformulier

Voor kinderen die vanuit een gespecialiseerd onderwijschool, vallend onder het samenwerkingsverband, doorstromen naar een regulier onderwijschool binnen ons samenwerkingsverband kan het terugplaatsingsformulier worden ingevuld. Voor de ontvangende reguliere basisschool is twee schooljaren een bedrag van € 8.000 beschikbaar indien dit niet de originele school was van de leerling of als de leerling niet eerder op een reguliere basisschool heeft gezeten. Met dit bedrag kan de overstap van de leerling worden ondersteund ('zachte landing'). Deze afspraak geldt vanaf start schooljaar 23-24. Het samenwerkingsverband draagt de kosten hiervan.

TLV op de BAO bij medische en/of chronische problematiek

Het samenwerkingsverband vraagt advies aan een bestuurscommissie om bijzondere casussen te bespreken. Dit betreft leerlingen waarbij tijdens de schoolperiode duidelijk wordt dat zij zodanige (medische) zorg nodig hebben, dat zij afhankelijk zijn van het speciaal onderwijs of extra ondersteuning op de basisschool. Het gaat bijvoorbeeld om leerlingen die een ongeluk krijgen of een ernstige chronische ziekte hebben. Het bestuur van de betreffende leerling meldt een leerling aan bij het samenwerkingsverband. De directeur-bestuurder kan een extra budget vrijmaken voor deze leerlingen en vraagt hiervoor advies bij twee leden van de Algemene Vergadering, niet zijnde het bestuur met de zorgplicht voor de betreffende casus. Alleen bij een unaniem advies wordt de aanvraag gehonoreerd.

Symbiose

De wettelijke regeling van symbiose maakt het voor leerlingen op het gespecialiseerd onderwijs mogelijk om een deel van het onderwijs op een reguliere school te volgen (of andersom). Regulier en gespecialiseerd onderwijs maken onderling afspraken over het programma en de bekostiging en leggen dit vast in een symbioseovereenkomst. Deze flexibilisering maakt het voor scholen gemakkelijk om een onderwijsarrangement te bieden dat past bij de mogelijkheden van de leerling. De gemaakte afspraken worden opgenomen in het ontwikkelingsperspectief van de leerling.

Variawet

Maatwerk in onderwijstijd is mogelijk voor leerlingen die door psychische of medische beperkingen tijdelijk en/of gedeeltelijk niet naar school kunnen. Deze leerlingen kunnen een aangepast onderwijsprogramma krijgen dat afwijkt van het minimum aantal uren onderwijstijd. Hiervoor is instemming nodig van de Onderwijsinspectie. Het bevoegd gezag vraagt de instemming aan via het Internet Schooldossier en verklaart daarbij dat een actueel ontwikkelingsperspectief is toegevoegd aan het leerlingdossier. Hierin wordt beschreven welke ondersteuning de leerling wordt geboden en hoe de leerling weer toegroeit naar het volledig aantal uren onderwijstijd op school. Op de website van de Onderwijsinspectie is een stroomschema gepubliceerd waarin helder wordt wanneer en hoe de variawet moet worden aangesproken. Op de website van het samenwerkingsverband is een FAQ geplaatst.

6.1.4. Afspraken overgang naar het voortgezet onderwijs

Het samenwerkingsverband passend onderwijs PO en VO in onze regio werken samen om ervoor te zorgen dat leerlingen een goede overstap maken van hun basisschool naar hun middelbare school. Tussen beide samenwerkingsverbanden in structureel overleg over leerlingen waarbij de overstap meer vraagt dan de reguliere paden, dit overleg heet 'zicht op overstap'.

Passend onderwijs in het voortgezet onderwijs

Alle VO-scholen van het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs hebben een goed functionerende ondersteuningsstructuur. De ondersteuningsstructuur bestaat uit het tijdig signaleren, preventief handelen, handelingsbekwame docenten, ondersteuning van professionals, inzet van speciale pedagogische en didactische programma's en een interne trajectvoorziening. Dit

heeft geleid tot een dekkend netwerk in de regio. Het samenwerkingsverband werkt permanent aan verbetering van dit dekkend aanbod. In sommige gevallen is individueel maatwerk noodzakelijk en mogelijk. De directeuren van beide samenwerkingsverbanden voeren hierover overleg.

De VO-scholen hebben in het eigen schoolondersteuningsprofiel beschreven wat het ondersteuningsaanbod van hun school is. Iedere school publiceert dit op de website. Binnen het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs is ervoor gekozen dat de VO-scholen zich breed profileren. Alle VO-scholen hebben een trajectvoorziening voor specifieke leerlingen of een geïntegreerde ondersteuningsstructuur voor alle leerlingen.

Toelatingsprocedure PO-VO

De werkgroep PO-VO van het bestuurlijk overleg PO-VO voert een toelatingsprocedure uit voor de overgang van groep 8 naar de brugklas. Binnen onze regio zijn de schoolbesturen VO verantwoordelijk voor de besluitvorming over de toelatingsprocedure. De toelatingsprocedure wil het proces van de overgang van de basisschool naar het voortgezet onderwijs van elke leerling zo goed mogelijk laten verlopen. Het basisschooladvies, de schoolkeuze, de aanmelding en de inschrijving van een leerling op een school voor voortgezet onderwijs staan hierbij centraal. De informatie over de toelatingsprocedure staat voor scholen nauwkeurig omschreven in 'de Overstap', ouders van leerlingen in groep 8 ontvangen het 'Brugboek' en kunnen informatie vinden op de website www.brugweb.nl en de website 'de-overstap.info'.

Het door de basisschool onderbouwde advies is leidend voor de inschrijving op een VO school. Is er sprake van discrepantie tussen het basisschooladvies en de onderbouwing dan volgt altijd overleg tussen VO en PO. Een deel van deze onderbouwing is de doorstroomtoets. Wanneer een leerling de doorstroomtoets beter maakt dan verwacht, moet de basisschool het schooladvies heroverwegen, wat kan leiden tot een hoger schooladvies. Binnen onze regio voeren de besturen gesprekken over een 'drempelloze overstap' en het uitstellen van het selectiemoment.

Bovenstaande staat los van de aanvraag voor lwoo- of PrO-beschikkingen, hiervoor is aanvullende informatie nodig is. De basisschool levert een volledige uitdraai van het Leerlingvolgsysteem of de uitslag van het Drempelonderzoek, waaruit de DLE's en de relatieve leerachterstanden blijken; voor mogelijke PrO-leerlingen ook het IQ. Hierbij moet vermeld worden welke toetsen gebruikt zijn, met de datum van afname. Deze gegevens zijn noodzakelijk bij de aanvraag van een lwoo-aanwijzing of een toelaatbaarheidsverklaring voor het PrO. Bij de overstap van de basisschool naar het voortgezet onderwijs is het basisschooladvies leidend. Het basisschooladvies moet onderbouwd worden met:

1. het advies (het eerste gegeven)
2. een onderbouwing van het schooladvies vanuit het LVS op de vakken rekenen (vanaf eind groep 6 t/m midden groep 8) en begrijpend lezen (vanaf midden/eind groep 6 t/m midden groep 8)
3. aanvullende onderwijskundige informatie

De Eigen Wijzer

Er is een overdrachtsformulier ontwikkeld voor alle leerlingen van groep 7 en groep 8. Dit formulier wordt de Eigen Wijzer genoemd. De leerlingen van groep 7 vullen dit formulier in voor een goede

overdracht naar groep 8. De leerlingen van groep 8 doen dit bij hun overstap naar het voortgezet onderwijs. De vormgeving van beide documenten lijkt sterk op elkaar, voor groep 8 is vooral gekozen voor terminologie zoals gebruikt wordt in het voortgezet onderwijs. Bij de Eigen Wijzers is een handleiding en een curriculum ontwikkeld voor leerkrachten van de basisschool en een informatiefolder voor ouders. De Eigen Wijzer is een verplicht onderdeel van de reguliere overdrachtsdocumenten. De Eigen Wijzers worden door de leerling zélf op de centrale Kennismakingsdag aan hun mentor overhandigd.

Warme overdracht

Iedere overgang in het onderwijs is een grote stap en een belangrijke mijlpaal in het leven van leerlingen. De onderwijsorganisaties hebben weliswaar veel overeenkomsten maar de culturen verschillen van elkaar en de leeromgeving is wezenlijk anders. Met name voor de meer kwetsbare leerlingen brengt de overstap risico's met zich mee. Daar komt bij dat de overstap samenvalt met een andere fase van ontwikkeling waar leerlingen in terechtkomen. De warme overdracht van alle leerlingen vanuit het PO naar het VO wordt centraal georganiseerd en bestaat uit een gesprek tussen de leerkracht of IB'er van de basisschool en de mentor (indien al bekend), zorgcoördinator of brugklascoördinator van de VO-school.

Leerlingen met leerwegondersteuning

Leerlingen die aangewezen zijn op lwoo in het VO worden direct aangemeld bij een VO-school met leerwegondersteuning volgens de bestaande toelatingsregeling van het RBO. Zij kunnen, evenals PrO-leerlingen, eerder aangemeld worden, vanaf 1 januari.

Leerlingen voor Praktijkonderwijs

Voor PrO-leerlingen moet een toelaatbaarheidsverklaring aangevraagd worden. Voor deze leerlingen wordt een MDO-T met de PrO-school gehouden.

MDO-O en MDO-T

Er zijn ook leerlingen voor wie de overstap minder vanzelfsprekend verloopt. Bij deze leerlingen is een warme en handelingsgerichte overdracht cruciaal. Op didactisch niveau kunnen soms algemene afspraken volstaan, maar bij leerlingen met intensieve ondersteuningsbehoeften is het van belang dat er zorgvuldig wordt gekeken naar de verschillende mogelijkheden en dat er duidelijke afspraken gemaakt worden over de toeleiding en overdracht. De kans op een doorlopende en succesvolle schoolloopbaan wordt op deze manier vergroot en de kans op uitval verkleind.

Het komt voor dat een leerling een specifieke onderwijsbehoefte heeft, die van de VO-school een intensief ondersteuningsaanbod vraagt dat het basis-ondersteuningsaanbod overstijgt. De ondersteuningsbehoefte kan ook betekenen dat de leerling is aangewezen op een vorm van speciaal onderwijs. Of dit daadwerkelijk zo is, wordt in eerste instantie overeengekomen tussen ouders en de basisschool. De basisschool initieert vervolgens een MDO met de betreffende VO-school. Een MDO is een multidisciplinair overleg waarbij ten minste de ouders/verzorgers, de basisschool en de VO-school aanwezig zijn en bij voorkeur ook de leerling zelf.

Voor de overstap naar een reguliere school is dat een overdrachts-MDO (MDO-O) en voor een Pro-school of vso-school is dat een toelatings-MDO (MDO-T).

- *MDO-O: Leerlingen met intensieve onderwijs- en ondersteuningsbehoeften of leerlingen die aangewezen zijn op het aanbod van één specifieke reguliere school*

De basisschool initieert een MDO-O met ouders, basisschool, VO-school en eventueel andere betrokkenen. De basisschool brengt de onderwijsbehoeftes van een leerling in kaart en bespreekt deze met ouders. Na dit overleg besluiten ze eventueel om een MDO-O te initiëren met de VO-school waarvoor ouders hebben gekozen. De VO-school krijgt de onderwijsbehoeftes van tevoren op papier, zodat ook zij zich goed kunnen voorbereiden. Het doel van het MDO is om verdiepende vragen te stellen en elkaars redenering te horen. Deze MDO-O gesprekken vinden plaats tussen 1 november en 1 februari. De schoolbesturen VO hebben in juni 2024 besloten dat de leerlingen die met een MDO-O de overstap maken naar het VO meedoen in de lotingsprocedure indien van toepassing op de school naar keuze. De loting vindt plaats na het MDO-O op de school van keuze. Dit wordt ingevoerd per schooljaar 24-25. De school waar de leerling wordt ingeloot heeft zorgplicht.

Voor leerlingen die naar een ‘zorgschool’ gaan (dit is een vmbo-school met een geïntegreerde ondersteuningsstructuur) wordt altijd een MDO-O gehouden. Bovendien moet de basisschool al in groep 7 starten met het opstellen en uitvoeren van een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).

- *MDO-T: Leerlingen die een toelaatbaarheidsverklaring nodig hebben (voor het VSO/PRO)*

Voor leerlingen uit het basisonderwijs (ook voor leerlingen die in het basisonderwijs al een TLV hebben), die aangewezen zijn op het ondersteuningsaanbod van het VSO of het Pro dient een toelaatbaarheidsverklaring aangevraagd te worden bij het samenwerkingsverband VO. Dit geldt ook voor leerlingen die aangewezen zijn op een specifiek onderwijsarrangement. Er vindt met het VO een MDO-T overleg plaats.

Ter voorbereiding op het MDO -O heeft het samenwerkingsverband een leerlingformulier ontwikkeld. Dit is een document waarin de leerling - met ondersteuning van school en/of ouders - zelf kan aangeven wat hij/zij nodig heeft om een goede start te kunnen maken. De leerling neemt dit formulier mee na het MDO-O en kan het als steun gebruiken bij het gesprek.

6.2 Portefeuilles en projecten

6.2.1. Portefeuille PO-VO

Eén van de onderwijsconsulenten is verantwoordelijk om de ontwikkelingen rondom het thema PO-VO te stimuleren en te volgen. Het samenwerkingsverband stimuleert een goede communicatie van de bestaande procedures en ‘technieken’ omtrent de overdracht. De wens om in de regio één vindplek en aanspreekpunt te organiseren voor de basisscholen is groot. Sinds schooljaar 22-23 is er een website (www.de-overstap.info). De onderwijsconsulent participeert in een klankbordgroep om dit te verbeteren.

Het samenwerkingsverband is lid van de agendacommissie van het BOVO-ZK. Dit platform wordt twee keer per jaar georganiseerd voor professionals van het PO én VO. Het doel is de dialoog tussen

IB-ers, leerkrachten groep 8, directeuren, Zorg coördinatoren, afdelingsleiders en mentoren te organiseren. Netwerken, elkaar (leren) kennen, elkaars expertise kennen en elkaar weten te vinden zijn de uitgangspunten voor deze bijeenkomsten.

Er zijn twee initiatieven van schoolbesturen om de overstap naar het VO te versoepelen. Binnen één bestuur gaat het om verlenging van de basisschoolperiode (groep 9). Bij het andere initiatief gaat het om leerlingen die wél de overstap naar een VO school maken, maar nog een heel schooljaar worden begeleid door een leerkracht uit het PO én het VO (groeiklas). De intentie is om in schooljaar 2024-2025 te starten met een groep leerlingen.

7. Ouders en leerlingen in positie

De ondersteuning van ouders realiseren zodat zij een gelijkwaardige stem hebben. Leerlingen betrekken bij hun eigen ontwikkeling.

7.1 Bouwstenen

De betrokkenheid van ouders kan pas als gerealiseerd worden beschouwd als ouders ook daadwerkelijk deelnemen aan de totstandkoming van de beslissing over welk onderwijs passend is voor hun kind. Het samenwerkingsverband moet ouders nog meer dan nu het geval is leren zien als gelijkwaardige partners die een stem hebben in het kiezen van een passend onderwijsaanbod. Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor het organiseren van voldoende kennis over onderwijs en speelt een bemiddelende rol bij meningsverschillen en conflicten. Hiervoor zijn de volgende bouwstenen ingericht:

- Ouder en jeugdsteunpunt samenwerkingsverband
- scholing op het gebied van communicatie tussen ouders en school
- Omgaan met geschillen over passend onderwijs

7.1.1 Ouder en jeugdsteunpunt samenwerkingsverband

Het Ouder en jeugdsteunpunt (t/m 22-23 het Onderwijsloket) is een specifieke voorziening voor ouders en scholen. In het kader van de leerlinggebonden financiering en de verwijzingstrajecten naar het speciaal onderwijs vinden de schoolbesturen het voor ouders belangrijk om onafhankelijk informatie te kunnen krijgen om samen met de school op zoek te gaan naar een passende oplossing. Het Ouder en jeugdsteunpunt geeft ouders deze onafhankelijke voorlichting. Ouders worden geïnformeerd over de mogelijkheden van begeleiding op de basisschool en over de route naar een andere reguliere basisschool of gespecialiseerd onderwijs. Het Ouder en jeugdsteunpunt onderhoudt contact met scholen en andere instellingen die specifieke zorg of deskundigheid bieden.

Bij het Ouder en jeugdsteunpunt werken twee consultants van het samenwerkingsverband met kennis van het dekkende netwerk, zorgpartners en relevante afspraken. Zij zijn beiden geschoold in het bieden van mediation. Daarnaast hebben zij beiden een opleiding gevolgd tot scheidingsexpert en vormen zij tezamen een helpdesk voor scholen met vragen rondom hun handelen bij leerlingen van gescheiden ouders.

7.1.2 Scholing op gebied van communicatie tussen ouders en school

Vanuit het samenwerkingsverband wordt scholing aangeboden, die de communicatie tussen ouders en school preventief versterkt.

Ouderavond

Voor scholen die met ouders samen aan de slag willen over oudercommunicatie is er het aanbod van een ouderavond. Deze wordt verzorgd door een trainingsbureau. De thema-avond gaat uit van de aanwezigheid van zowel ouders als teamleden en is interactief. In het programma worden beide gezichtspunten belicht: zowel het ouderperspectief als het perspectief van leerkrachten. Aanwezigen worden direct bij het thema betrokken en gevraagd om een actieve bijdrage. Er wordt gewerkt met

het 'regiemodel'. Doel van de avond is het vergroten van wederzijds begrip en het vergroten van inzicht in communicatieve vaardigheden: hoe ga je op constructieve en doelgerichte wijze met elkaar in gesprek?

Trainingen en lezingen voor ouders en leerkrachten

Het samenwerkingsverband organiseert zelf of in samenwerking met externen trainingen en lezingen over communicatie voor ouders, leerkrachten, IB-ers en directeuren. Begrippen die daar centraal staan zijn gelijkwaardigheid, het belang van keuzemogelijkheden, perspectief van de ander, 'ontschuldigen' en het werken aan oplossingen in wederzijds belang.

Trainingen voor directie en intern begeleiders

Samenwerken onder spanning

Voor schooldirecties en Intern begeleiders wordt een intensieve training 'samenwerking onder spanning' georganiseerd, gebaseerd op het boek 'De trein van boos naar middel'. De training wordt gegeven door bureau Pro Ago en gaat uit van de methode 'Oplossingsgericht Werken (OW)'. Met deze methode wordt de deelnemer geholpen om creatief te denken over manieren om een probleem op te lossen of te verkleinen, zonder veel tijd te besteden aan de analyse van een probleem. Deze methode is speciaal ontworpen om meervoudige problemen aan te pakken waarbij een 'oorzaak' niet direct duidelijk is en waarbij communicatie een grote rol speelt. Oplossingsgericht Werken is een 'systeem benadering': de methode is erop gericht om alle krachten die er zijn rond een meervoudig probleem dezelfde kant op te laten werken. Afhankelijk van het aantal belangstellenden wordt jaarlijks gekeken of de training wordt georganiseerd.

7.1.3 Omgaan met geschillen over passend onderwijs

Mediation, intern en extern

Het samenwerkingsverband kan mediation inzetten wanneer er een verschil van mening ontstaat over de te kiezen oplossing. Het is mogelijk om een erkende mediator uit het eigen samenwerkingsverband bij een geschil te vragen, maar ook een onafhankelijke partij. Een derde mogelijkheid voor ouders en school is om gebruik te maken van de landelijke onderwijsconsulenten, die naast advisering in geschillen ook bemiddeling tussen ouders en school verzorgen.

Het gaat bij mediation niet om 'gelijk krijgen' en 'winnen'. De mediator spant zich in om ieders belang zo goed mogelijk tot zijn recht te laten komen. De mediator doet geen uitspraak over het geschil of conflict, maar begeleidt de betrokkenen in hun overleg en onderhandelingen.

Schematisch voor ouders:

Uw kind is nog niet op een school ingeschreven. U kiest een school. U meldt uw kind aan.

Uw kind wordt aangenomen op de school.

Uw kind is leerling op de basisschool

Heeft uw kind extra begeleiding nodig op de eigen school en bent u het eens met de school over de extra begeleiding?

Heeft uw kind extra begeleiding nodig op een andere school? Zijn de beide scholen en u het eens over de schoolwisseling?

Maak afspraken met de huidige school over de vorm en duur van de begeleiding op de eigen school of maak afspraken over evaluatiemomenten op de nieuwe school

De school (of het bestuur) biedt een andere, passende onderwijsplaats aan (zorgplicht).

Nee →

U kunt onafhankelijke informatie ontvangen bij het Ouder en jeugdsteunpunt voor ouders.

U kunt in gesprek met de directeur of het bestuur van de school.

U kunt onafhankelijke informatie ontvangen bij het Ouder en jeugdsteunpunt voor ouders.

Nee →

Het samenwerkingsverband biedt gespreksbemiddeling aan wat indien gewenst een mediationtraject kan worden.

Als ouders en school er toch niet samen uitkomen

Ouders kunnen altijd een klacht indienen bij het bestuur van de school. Wanneer de klacht een onderwerp van het samenwerkingsverband betreft, kunnen ouders en/of school het geschil ook voorleggen aan de landelijke geschillencommissie passend onderwijs. De commissie hoort partijen, toetst of het besluit en/of de handeling in redelijkheid en na afweging van de betrokken belangen genomen en/of uitgevoerd kon worden en doet een voor alle partijen bindende uitspraak. Daarnaast bestaat er altijd de mogelijkheid om het geschil voor te leggen aan de rechter of de commissie gelijke behandeling.

Het samenwerkingsverband is aangesloten bij de landelijke bezwaaradviescommissie en de landelijke klachtencommissie onderwijs.

7.2 Portefeuilles en projecten

Binnen deze doelstelling zijn er op dit moment geen projecten. Eind schooljaar 23-24 is het project 'De stem van de leerling' afgerond en structureel geborgd in het Jeugdsteunpunt.

7.2.1. Portefeuille Ouder- en Jeugdsteunpunt

Vanuit de Verbeteraanpak passend onderwijs van het Ministerie OCW hebben alle samenwerkingsverbanden de opdracht gekregen om een Ouder- en jeugdsteunpunt in te richten. Ons samenwerkingsverband heeft vanaf de start van passend onderwijs een Ouder en jeugdsteunpunt zoals in dit hoofdstuk beschreven. De opzet hiervan is in samenspraak gedaan met ouders. De consulenten ouders en school volgen de landelijke ontwikkelingen en dragen bij aan continue verbetering van het Ouder- en jeugdsteunpunt ZK. De komende periode is er daarbij met name aandacht voor de betrokkenheid van de leerling.

8. Verdeling van de ondersteuningsmiddelen

De financiële beheersbaarheid en transparantie bewaken

8.1 Bouwstenen

De manier waarop wij de middelen voor passend onderwijs besteden past bij onze visie. Er is gekozen voor een financieringssysteem waarbij scholen veel ruimte hebben om hun rol in passend onderwijs vorm te kunnen geven. De volgende bouwstenen zijn hierop van toepassing:

- de inkomsten
- TOP- initiatief
- richtlijnen bao-bao verwijzing
- betaling TLV's op Bao
- Uitkering instroombudget
- Volumebesteding IKC Zuid-Kennemerland
- De vangnetbepaling

8.1.1. De inkomsten

Het aantal leerlingen bepaalt de hoogte van het ondersteuningsbedrag (lumpsum financiering) van het samenwerkingsverband. De lichte ondersteuning wordt bepaald door het aantal leerlingen op het regulier onderwijs. De zware ondersteuning wordt bepaald door het aantal leerlingen op het regulier en het speciaal basisonderwijs. bedrag staat los van de ondersteuningsbehoeften van individuele leerlingen en is voor ieder samenwerkingsverband gelijk. Dit betekent dat er bij minder verwijzingen naar het SO, SBO en IKC Zuid-Kennemerland direct meer geld beschikbaar is voor de reguliere basisscholen en andersom.

De financieringssysteem is een 'waterbed' constructie, waarbij de verdeling van middelen verandert, maar de hoeveelheid middelen enkel is gebaseerd op het leerlingaantal. Er moet wel rekening gehouden worden met het feit dat het samenwerkingsverband op niet alle leerlingstromen invloed kan uitoefenen. Denk aan de leerlingen die in het speciaal onderwijs worden geplaatst op basis van een zorgindicatie of aan bijvoorbeeld de populatie leerlingen met een ernstige meervoudige beperking.

8.1.2. TOP-initiatief

TOP-initiatief staat voor transparant, opbrengstgericht en passend onderwijs. TOP-initiatief is een eigen uitwerking van Passend Indiceren. Passend Indiceren is een verdeelmodel (CED groep) voor ondersteuningsmiddelen voor samenwerkingsverbanden. Het Passend Indiceren ondersteunt de inhoudelijke wens van ons samenwerkingsverband om scholen te stimuleren leerlingen thuisnabij een passend onderwijsaanbod te doen. Passend Indiceren gaat ervan uit dat het totale beschikbare ondersteuningsbudget van het samenwerkingsverband verdeeld wordt over de basisscholen. De basisscholen krijgen daarmee zeggenschap over alle ondersteuningsmiddelen. Iedere basisschool

krijgt een ondersteuningsbedrag per leerling. De basisschool moet vervolgens alle extra ondersteuning vanuit het eigen budget organiseren. De basisschool is vrij in de besteding van haar budget en voert hierover jaarlijks een gesprek met het samenwerkingsverband. De school kan de extra ondersteuning binnen de school zelf mogelijk maken of ondersteuning inkopen. De extra ondersteuningskosten van een onderwijsplaats in het SO of het SBO koopt de basisschool ook in vanuit het eigen ondersteuningsbudget.

Het legt de prikkel voor het creëren van een breder onderwijsaanbod bij de school zelf. De basisschool die passend onderwijs kan creëren voor al hun leerlingen hoeft minder externe ondersteuning in te kopen. Het inkopen van de extra ondersteuning maakt tevens alle kosten direct transparant voor de scholen. Verder kent dit verdeelmodel geen open einde regeling middels een indicatiecommissie, waardoor de budgettaire beheersbaarheid op het niveau van het samenwerkingsverband grotendeels is geregeld. Het samenwerkingsverband hoeft op deze wijze weinig reserves op te bouwen en de middelen kunnen zoveel mogelijk op het niveau van de school ingezet worden. Passend Indiceren geeft veel ruimte om aan bovenstaande financieringsystematiek een eigen invulling te geven. Het samenwerkingsverband heeft dit gedaan onder de noemer TOP-initiatief.

In TOP-initiatief worden niet alle middelen direct doorbetaald aan de reguliere basisscholen. In het samenwerkingsverband zijn afspraken gemaakt over welke middelen bij de start van passend onderwijs op samenwerkingsverbandniveau worden betaald. Het deel dat overblijft gaat wel volgens het model van Passend Indiceren naar de reguliere basisscholen.

Overdracht ondersteuningsbudget aan reguliere scholen

Reguliere basisscholen ontvangen ieder jaar een ondersteuningsbudget. Het budget komt tot stand door het aantal leerlingen van de school op de vastgestelde teldatum te vermenigvuldigen met het vastgestelde ondersteuningsbedrag per leerling minus het aantal verwijzingen dat de school heeft ingezet en plus eventuele extra TLV middelen op de basisschool. De schooldirecteur ontvangt jaarlijks een beschikking van het ondersteuningsbudget voor het schooljaar daarop, het schoolbestuur ontvangt de beschikking op bestuursniveau. Het ondersteuningsbedrag per leerling dat scholen ontvangen in kalenderjaar 2024 vastgesteld op €450.

Inkopen van een plek in het gespecialiseerd onderwijs (inclusief DWS)

Scholen moeten een plek in het gespecialiseerd onderwijs of een gespecialiseerde voorziening inkopen vanuit het eigen ondersteuningsbudget. Vanaf schooljaar 22-23 is er één bedrag, gebaseerd op het landelijke tarief voor de TLV SBO, dat scholen afdragen voor de plaatsing van hun leerling in het gespecialiseerd onderwijs (IKC of SO). Een DWS plaatsing wordt door de school per jaar ingekocht. Mocht een leerling eerder uitstromen, dan kan de school een andere geschikte leerling laten deelnemen. Mocht de school geen andere leerling willen voordragen, dan vindt er geen terugbetaling plaats.

Toelaatbaarheidsverklaringen betaald door het samenwerkingsverband

Het samenwerkingsverband geeft een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) af voor leerlingen van wie al bekend is dat ze voor de plaatsing op de basisschool een permanent beroep zullen doen op het

ondersteuningsbudget van de school. Dit zullen voornamelijk jonge leerlingen zijn, maar het kan ook een zij-instromer betreffen uit een ander samenwerkingsverband of uit het buitenland. Zij hebben al een dossier vóór de plaatsing op de basisschool. De ouders mogen kiezen of zij direct naar het SO of IKC-ZK willen gaan met de TLV of op zoek gaan naar een reguliere basisschool. Gaat de leerling naar de basisschool, dan gelden de regels rondom de TLV D (zie paragraaf 6.3.1.). In onderstaande tabel zijn de bijhorende bedragen van de verschillende TLV's aangegeven.

Daarnaast maakt het samenwerkingsverband ook uitzonderingen voor leerlingen die via een Blijf van mijn Lijf huis (ook wel Oranjehuis genoemd) in de regio op school zijn gestart en leerlingen vanuit de Internationale Taalklas, voorts heeft het samenwerkingsverband een bestuurscommissie samengesteld om bijzondere casussen te bespreken. Er is besloten dat de Internationale Taalklas geen aanvullende ondersteuningsmiddelen ontvangt, maar geen verwijzingen vanuit het eigen budget hoeft te betalen.

Bedragen verwijzingen binnen het TOP initiatief

Op basis van de beschikking zijn de volgende bedragen opgenomen in het Ondersteuningsplan voor kalenderjaar 2024.

Tarief landelijk beschikking 2024	
Regulier onderwijs	€ 450 per leerling
IKC plaatsing inhouding bij bao	€ 6.635
IKC tarief voor uitkering	€ 8.525,67
SO cat. I	€ 12.938,34
SO cat. II	€ 21.053,23
SO cat. III	€ 31.419,53
	€ 1.350

8.1.3. Bao-bao verwijzing

In het samenwerkingsverband vinden verplaatsingen plaats van de ene naar de andere basisschool binnen Zuid-Kennemerland. Het samenwerkingsverband heeft richtlijnen opgesteld over de handelswijze bij de overstap betrokken basisscholen. Deze verplaatsingen zijn over het algemeen geen enkel probleem, maar vragen extra aandacht waar het zorgleerlingen betreft. Door het TOP-initiatief heeft dit ook een financiële kant. Het leidt tot contracten tussen schooldirecteuren om afspraken te maken over kosten bij een eventuele verwijzing. In sommige gevallen leidt dit tot een nauwe samenwerking tussen basisscholen, maar het kan leiden tot een onwenselijk onderhandelen over voorwaardes, bedragen en termijnen.

Daar waar het niet gaat om een verhuizing en waarbij beide schooldirecteuren aangeven dat het een leerling betreft met extra onderwijsbehoeften, is de verwijzende school nog twee jaar financieel zorgplichtig bij een eventuele verwijzing naar het SO of het SBO. De nieuwe school is zelf verantwoordelijk voor de inzet voor extra ondersteuning op school of extern onderzoek. De basisscholen geven een dergelijke schoolwisseling, in overleg met ouders, door aan het samenwerkingsverband.

8.1.4 Betaling TLV's op de Bao

De uitkering van de leerlinggebonden middelen vanuit een TLV op de Bao (altijd medisch/chronisch) is per schooljaar. In juni krijgen de scholen die leerling (en) hebben met een TLV op de Bao een overzicht, met de vraag of de extra middelen het komende schooljaar nodig blijven en of hierover overeenstemming is met ouders. De middelen worden in augustus in eenmaal uitgekeerd voor het daaropvolgende schooljaar op basis van het tarief van het lopende kalenderjaar. Wanneer de leerling in het lopende schooljaar uitstroomt naar een andere school/voorziening wordt het te veel ontvangen budget per maand verrekend.

8.1.5 Uitkering instroombudget en terugplaatsingsbudget

Voor leerlingen die in het regulier onderwijs instromen vanuit het gespecialiseerd onderwijs, of met een voorschoolse TLV, keert het samenwerkingsverband twee jaar vanaf het moment van instroom een bedrag uit van € 8.000,-. Dit gaat in vanaf de eerste van de maand nadat de leerling staat ingeschreven bij de ontvangende school. Wanneer de leerling in het lopende jaar uitstroomt naar een andere school/voorziening wordt het te veel ontvangen budget per maand verrekend.

8.1.6 Volumebekostiging IKC Zuid-Kennemerland

De IKC Zuid-Kennemerland locaties worden per 1-1-2023 aanvullend op de SBO bekostiging die zij direct vanuit het Rijk ontvangen gefinancierd op basis van volumeafspraken. Dit geeft de scholen meer financiële zekerheid en stimuleert een ondernemende houding van de directeuren (c.q. geeft hen ruimte om middelen flexibel en creatief in te zetten). Voor het samenwerkingsverband zijn de uitgaven beter voorspelbaar en kan er beter worden gestuurd op de gewenste resultaten. De afspraken hierover zijn als volgt uit:

- Het samenwerkingsverband verstrekt jaarlijks een vast bedrag aan het IKC Zuid-Kennemerland. Dit bedrag is gebaseerd op een IKC tarief maal het aantal leerlingen op de teldatum 1 februari (piekmoment) in het voorgaande kalenderjaar. De berekening van het IKC tarief is gebaseerd op de historische verhouding tussen het aantal leerlingen SBO en SO cluster 4 en vastgesteld op 70% SBO tarief en 30% SO TLV I tarief. Het totale bedrag wordt volgens voorafgaande afspraak verdeeld onder de drie betrokken schoolbesturen.
- Er zijn geen andere SBO of SO cluster 4 voorzieningen binnen het samenwerkingsverband, wel zijn er leerlingen die geplaatst zijn op een gespecialiseerde school buiten de regio.
- Er kan geen beroep worden gedaan op het samenwerkingsverband voor tussentijdse extra financiering of leerlinggebonden financiering.
- Er is een percentuele bandbreedte van 3% afgesproken. Dit houdt in dat bij krimp of groei van het aantal leerlingen tot de afgesproken bandbreedte het bedrag dat het IKC Zuid-Kennemerland ontvangt vanuit het samenwerkingsverband niet wijzigt. Wordt de bandbreedte overschreden, dan volgt overleg.
- Voor de leerlingen uit een ander samenwerkingsverband wordt jaarlijks een factuur aan het betreffende samenwerkingsverband gestuurd met een vast plaatsingsbedrag (IKC tarief minus SBO tarief).
- De volumebekostiging wordt jaarlijks herijkt.

- Het samenwerkingsverband stelt kwaliteits- en verantwoordingseisen aan de volumebekostiging. Onderdeel van deze afspraken zijn de groei van het aantal terugplaatsingen en verkorten van de verblijfsduur op het IKC.
- Reguliere basisscholen kopen een (tijdelijke) plek in op het IKC Zuid-Kennemerland, hiervoor wordt het landelijke tarief TLV SBO gehanteerd. Deze plek wordt betaald vanuit het ondersteuningsbudget van de school.

Aanvullend hierop zijn we met gemeenten in gesprek om de overstap te maken naar collectieve financiering van de jeugdhulp op het gespecialiseerd onderwijs (onderdeel Jeugdondersteuningsplan).

8.1.7 De vangnetbepaling

De vangnetbepaling is er voor SO cluster 3 scholen als er een meer dan gemiddelde toename van het aantal inschreven leerlingen met een TLV en residentiële leerlingen, niet zijnde ingeschreven bij een JJI of GJI, is. Het samenwerkingsverband bekostigt op verzoek van de SO cluster 3 school (t-1) de netto instroom van nieuwe leerlingen wanneer de groei in de periode 2 februari t/m 1 juni groter is dan de groei in de periode 1 september t/m 1 februari. Deze facturen kunnen tot 1 oktober worden ingediend, zodat het samenwerkingsverband hierop kan anticiperen in de begroting voor het daaropvolgende kalenderjaar. Deze manier sluit aan op de handreiking die is opgesteld door een werkgroep op initiatief van het Steunpunt Passend Onderwijs bestaande uit de PO-Raad, de VO-raad, de Sectorraad GO, het Netwerk LPO en de Sectorraad SWV VO.

8.1.8 Bekostiging Opmaat klas SO Molenduin

Binnen het samenwerkingsverband spreken schoolbesturen af dat de plaatsing van leerlingen tussen 1 februari en de start van de zomervakantie in de Opmaat groep van SO Molenduin, door het verwijzende schoolbestuur worden betaald op basis van een weekbedrag dat is gebaseerd op de landelijk vastgestelde TLV tarieven.

8.2 Portefeuille en projecten

Binnen deze doelstelling is er op dit moment geen project. Het samenwerkingsverband werkt aan een intern dashboard, waarin o.a. de financiële gegevens worden verwerkt tot analyses. Naar verwachting is dit dashboard eind schooljaar 24-25 gereed.

9. Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zuid-Kennemerland

Een transparante en lerende organisatie zijn

9.1 Bouwstenen

Voor het behalen van deze doelstellingen zijn de volgende bouwstenen ingericht:

- inrichting samenwerkingsverband
- werknemers samenwerkingsverband
- ondersteuningsplanraad
- adviesgroep
- informatieveiligheid en privacy
- externe communicatie

9.1.1. Inrichting samenwerkingsverband

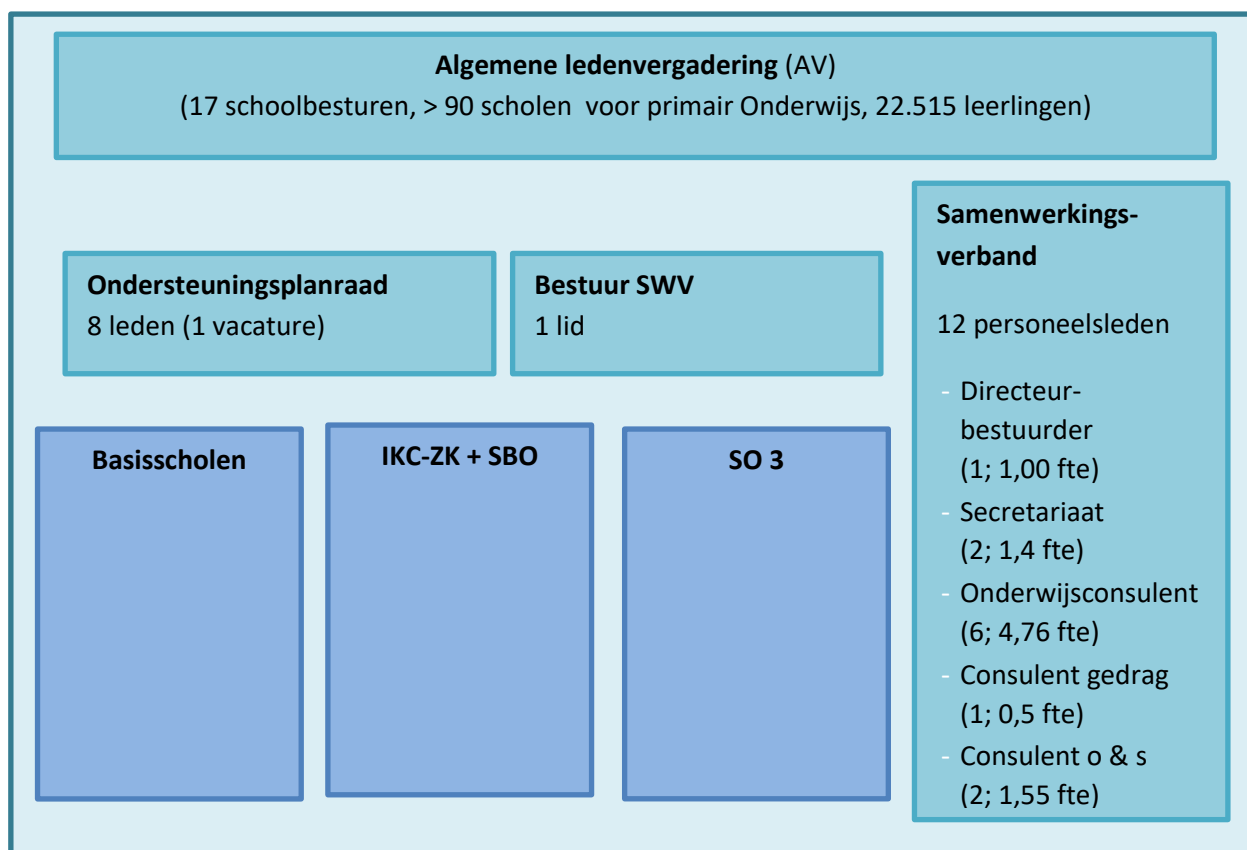
Het samenwerkingsverband met nummer 2704 omvat alle vestigingen van reguliere scholen en scholen voor speciaal onderwijs behorend tot cluster 3 en 4 in Zuid-Kennemerland (gemeente Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmerliede en Spaarnwoude (per 1-1-2019 gemeente Haarlemmermeer), Heemstede en Zandvoort). Indien het bevoegd gezag van een school voor speciaal onderwijs behorend tot cluster 3 en 4 waarvan de vestiging of vestigingen zijn gelegen buiten het gebied van ons samenwerkingsverband wenst deel te nemen aan het samenwerkingsverband, wordt dit bevoegd gezag niet uitgesloten van deelname. In ons samenwerkingsverband zijn 18 schoolbesturen lid van de vereniging.

Het samenwerkingsverband is een rechtspersoon waarin de samenwerking tussen deelnemende schoolbesturen wordt vastgelegd. Er zijn uiteenlopende keuzes te maken, variërend van een stichting, vereniging of coöperatie, waarbinnen gewerkt wordt met een bestuur/directie, een raad van beheer of een raad van toezicht model. Vanaf 1-8-2021 heeft het samenwerkingsverband nieuwe statuten, waarin gekozen is voor een verenigingsvorm. Er is een directeur-bestuurder aangesteld en de algemene vergadering vervult de toezichthoudende taken. De algemene vergadering heeft verschillende commissies en een onafhankelijk voorzitter. Alle afspraken zijn statutair vastgelegd.

De vereniging

Het samenwerkingsverband kiest voor een verenigingsmodel vanwege het grote aantal schoolbesturen dat is aangesloten. In de vereniging zijn alle schoolbesturen aangesloten via het lidmaatschap van de vereniging. Alle besturen hebben op deze wijze via de Algemene vergadering invloed op de koers van het samenwerkingsverband.

De vereniging is als volgt samengesteld, op datum 31-12-2023 en de teldatum 1-2-2023:

De Algemene Vergadering (AV)

De Algemene Vergadering heeft als toezichthouder de volgende taken:

2. Toezichthouden op de uitvoering van de kerntaken van het bestuur/directeur-bestuurder (kwaliteit, continuïteit en maatschappelijke opdracht), hierbij hoort ook de statutaire rol om jaarplan/begroting, ondersteuningsplan en jaarverslag/jaarrekening goed te keuren. Onderdeel hiervan is het aanstellen van de accountant en het realiseren van statutenwijziging.
3. Werkgeverschap: de AV is de werkgever van de directeur-bestuurder (in alle aspecten: beloning, functioneren en beoordeling).
4. Sparring-partner voor de directeur-bestuurder.

Aan deze drie taken geven we op de volgende wijze invulling. Er zijn jaarlijks twee vergaderingen waarvoor alle leden van de vereniging (AV) worden uitgenodigd. Op die vergaderingen keurt de toezichthouder de meerjarenbegroting (december) en het jaarverslag en het Ondersteuningsplan (juni) goed. Deze vergaderingen worden voorgezeten door de onafhankelijk voorzitter. Een afvaardiging van de AV gaat tweemaal per jaar in gesprek met de OPR van het samenwerkingsverband.

De AV heeft de volgende commissies ingesteld:

1) Kwaliteitscommissie;

Taak: bewaken doel- en rechtmatigheid inzet middelen, uitvoering Ondersteuningsplan. Hiervoor kan de kwaliteitscommissie contact leggen met de Raden van Toezicht van de schoolbesturen, in aansluiting op de nieuwe taken voor schoolbesturen en samenwerkingsverbanden in de 'Evaluatie en verbeteraanpak passend onderwijs' van het Ministerie van OCW. De kwaliteitscommissie brengt rapport uit aan de AV tijdens de vergadering van juni.

Samenstelling: minimaal 2 schoolbesturen, 1 onafhankelijk lid vanuit jeugdhulp/zorg, 1 onafhankelijk lid financieel en 1 onafhankelijk lid onderwijskundig en de onafhankelijk voorzitter.

2) Remuneratiecommissie;

Taak: werkgeverschap directeur-bestuurder.

Samenstelling: 2 schoolbestuurders en de onafhankelijk voorzitter.

3) Voortgangscommissie;

Taak: sparringpartner voor de directeur-bestuurder: tussen de twee vergaderingen van de AV vinden bijeenkomsten plaats tussen de directeur-bestuurder en een gekozen afvaardiging van de AV.

Samenstelling: hierin nemen de grootste schoolbesturen plaats, tenminste een vertegenwoordiging vanuit het gespecialiseerd onderwijs en een vertegenwoordiging namens de één-pitters. Tijdens het eerste schooljaar wordt de onafhankelijk voorzitter uitgenodigd voor deze vergaderingen als toehoorder, met het doel de materie en werkwijze van het samenwerkingsverband goed te leren kennen. Na een jaar wordt dit geëvalueerd en gekeken of voortzetting van zijn of haar aanwezigheid gewenst blijft.

Leden van de commissies worden door de AV gekozen, respectievelijk op voordracht van de deelnemende leden benoemd (externe leden). Het profiel en de aanstelling van de directeur-bestuurder vindt plaats in samenspraak met de OPR en MR van het samenwerkingsverband.

Het bestuur

De Algemene Vergadering heeft een directeur-bestuurder benoemt die leiding geeft aan de dagelijkse gang van zaken binnen het samenwerkingsverband en die belast is met de voorbereiding en uitvoering van het beleid en de activiteiten van het samenwerkingsverband en bevoegd is alle daarvoor noodzakelijke handelingen te verrichten.

9.1.2. Werknemers

Binnen het samenwerkingsverband werken, naast de directeur-bestuurder, zes onderwijsconsulenten, een consulent gedrag, twee consulenten ouders en school, en twee directiesecretaresses (12 personeelsleden, richtlijn 9,4 fte). Het samenwerkingsverband heeft de plicht te voorzien in medezeggenschap van het personeel. De MR van het samenwerkingsverband

bestaat uit drie leden, gekozen uit en door het personeel van het samenwerkingsverband. De belangrijkste opdracht van de MR is het uitvoeren van medezeggenschap op de voorbereiding en uitvoering van het beleid, met name waar het zaken betreft die directe of indirect betrekking hebben op medewerkers in dienst van het samenwerkingsverband. Er zijn statuten opgesteld en de vergaderingen van de MR zijn openbaar tenzij de MR anders bepaalt.

9.1.3. Ondersteuningsplanraad

De ondersteuningsplanraad (OPR) bestaat uit personeelsleden en ouders van leerlingen van scholen die zijn aangesloten bij het samenwerkingsverband. De leden van de ondersteuningsplanraad worden afgevaardigd door de leden van de afzonderlijke medezeggenschapsraden en wel zo dat het aantal leden, gekozen uit het personeel onderscheidenlijk uit ouders, elk de helft van het aantal leden van de raad bedraagt. In ons samenwerkingsverband is gekozen voor een ondersteuningsplanraad van acht leden. De acht leden worden gekozen uit vier samengestelde groepen van besturen. De groepen zijn zo gekozen dat de besturen (< 1200 leerlingen) en het speciaal onderwijs uitdrukkelijk zijn vertegenwoordigd in de ondersteuningsplanraad.

De OPR heeft instemmingsrecht op de vaststelling en wijziging van het ondersteuningsplan. In de toekomst krijgt de OPR ook instemmingsrecht op de bijbehorende begroting. In de wetgeving passend onderwijs staat dat het ondersteuningsplan ten minste één keer in de vier jaar opnieuw moet worden vastgesteld. Dit betekent niet dat de OPR maar één keer per vier jaar bij elkaar komt. De OPR Zuid-Kennemerland PO ziet zijn taak breder. De OPR wil vanuit zijn rol een bijdrage leveren aan de realisering van passend onderwijs in de regio Zuid-Kennemerland. Dat wil zeggen dat de OPR erop toe ziet en, waar mogelijk, eraan bijdraagt dat het onderwijs passend is voor leerlingen, ouders en voor het personeel. Dit betekent dat de OPR 5 keer per jaar bijeenkomt om het vernieuwde ondersteuningsplan en de bijbehorende begroting, activiteitenplan, jaarverslag en thematisch gekozen onderwerpen te bespreken. De vergaderingen van de OPR zijn openbaar. Aanmelding voor een vergadering kan via het e-mailadres: opr@po-zk.nl

De OPR heeft een eigen beoordelingskader op basis waarvan vragen gesteld worden aan het samenwerkingsverband over passend onderwijs in de regio en zijn eigen rol evalueert. De OPR kan gebruikmaken van het initiatiefrecht, zoals omschreven in artikel 6 van de WMS. Dit betekent onder meer dat de OPR voorstellen kan doen aan het bevoegd gezag van het samenwerkingsverband.

9.1.4. Adviesgroep

Naast de ondersteuningsplanraad maakt de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband gebruik van een adviesgroep. Deze adviesgroep bestaat uit minimaal zeven leden en is een pluriforme groep. De leden van de adviesgroep vertegenwoordigen gezamenlijk minimaal de grootste besturen uit het samenwerkingsverband. De directeur-bestuurder gebruikt de adviesgroep als klankbord bij belangrijke beslissingen.

9.1.5. Informatieveiligheid en privacy

Om het ondersteuningsplan te kunnen uitvoeren vindt er gegevensuitwisseling plaats. Dit betreft gegevens over individuele leerlingen op het niveau van groepen en meta analyses. Het samenwerkingsverband heeft daarnaast medewerkers in dienst. Zowel ouders, leerlingen als

medewerkers hebben recht op privacy en de beveiliging van de informatie die over hen wordt gedeeld. Dit past bij de visie die wij als samenwerkingsverband hebben op de rol van ouders, leerlingen en professionals.

De Wet Passend Onderwijs bepaalt dat het samenwerkingsverband bevoegd is om zonder toestemming van de betrokken leerling of diens wettelijke vertegenwoordiger persoonsgegevens te verwerken die nodig zijn voor het vervullen van de wettelijke taak van het samenwerkingsverband. Voor alle persoonsgegevens die het samenwerkingsverband ontvangt van scholen of andere ketenpartners is in kaart gebracht welke type persoonsgegevens (bijzonder of algemeen) wij ontvangen, met welk doel en wat we met deze persoonsgegevens doen. Vervolgens is beoordeeld of er maatregelen moeten worden ingezet om de risico's voor informatieveiligheid en privacy tot een aanvaardbaar niveau te beperken. Dit vormt de basis voor ons beleidsdocument 'Informatieveiligheid en privacy in het samenwerkingsverband passend onderwijs PO Zuid-Kennemerland'. Dit document wordt jaarlijks besproken met de consultants van het samenwerkingsverband en vastgesteld in de bestuursvergadering.

Met betrekking tot de veiligheid van onze ICT voorzieningen zijn afspraken gemaakt via het schoolbestuur Spaarnesant, waar het samenwerkingsverband inhuurt. Daarnaast hebben we met onze leveranciers op ICT gebied verwerkersovereenkomsten.

9.1.6. Externe communicatie

Het samenwerkingsverband gebruikt verschillende communicatiemiddelen om de manier waarop wij werken transparant te maken en ons aanbod voor scholen uit te dragen. Het ondersteuningsplan is vertaald in een Prezi presentatie, die op maat afgestemd kan worden op de doelgroep. We hebben hierbij gekozen voor beeldondersteuning om de hoeveelheid informatie behapbaar te maken. Op onze website is een film te vinden, waarin op hoofdlijnen het 'hoe en wat' van ons samenwerkingsverband wordt toegelicht. Daarnaast publiceren wij het ondersteuningsplan, evaluaties en jaarrekening op onze website. Op onze website is actuele informatie, kennis en inspiratie te vinden. Maandelijks brengen wij een nieuwsbrief uit en ontvangen alle IB-ers een 'high light bericht' van hun onderwijsconsulent. Jaarlijks ontvangen scholen een fysieke activiteitenkalender waarin ons professionaliseringsaanbod staat, aangevuld met een inhoudelijke brochure m.b.t. het aanbod voor leerkrachten (middels de leerkrachtmiddagen). Daarnaast hebben we een aantal folders voor scholen en/of ouders ontwikkeld. Het samenwerkingsverband is ook actief op LinkedIn.

9.2 Portefeuilles & projecten

9.2.1. Project Samenwerken in kerngebieden

In schooljaar 24-25 start het samenwerkingsverband met een nieuw project. In dit projecten faciliteren we verschillende scholen binnen een geografisch gebied om het gesprek aan te gaan over verschillende onderwerpen (zie paragraaf 2.8). We starten met een pilot waarin 2 kerngebieden deelnemen. Deze kerngebieden komen minimaal drie keer in een schooljaar bijeen:

1. Middels data van het jeugdhulpgebruik, aangevuld met data van GGD en samenwerkingsverband in gesprek met kernteampartners over wat binnen het je gebied preventief kan worden ingezet.
2. In gesprek over en afspraken maken over thema's die het gebied zelf aandraagt; denk hierbij aan zijnstroom, nieuwkomersleerlingen, leerlingen met leerachterstanden, zorgplicht etc.
3. Gebiedsgesprek

Aan het einde van het schooljaar wordt geëvalueerd en een eventueel een voorstel gedaan tot uitbreiding van de pilot.

10. Samenvatting

	Ambitie	Doelstelling	Bouwstenen	Portefeuilles & Projecten
1	Goed onderwijs vormt de basis	Het ondersteunen en faciliteren van goed onderwijs op de scholen	<ul style="list-style-type: none"> • richtlijnen voor het schoolondersteuningsprofiel • expertise, advies en coaching vanuit het samenwerkingsverband • expertise vanuit het gespecialiseerd onderwijs • professionaliseringsaanbod vanuit samenwerkingsverband 	Versterken lees- en rekenonderwijs <i>High Dosage Tutoring</i> <i>Addaptive</i>
2	Passend onderwijs in verbinding met zorg voor jeugd	Goede samenwerking met de zorgpartners realiseren	<ul style="list-style-type: none"> • samenwerking onderwijs jeugdhulp • sociale kaart • een overlegstructuur met gemeenten en zorgpartners • verwijzindex • scholing aandachtfunctionarissen huiselijk geweld en kindermishandeling • trainingen vanuit het CJG 	Verbinding onderwijs-jeugdhulp <i>Collectieve inzet jeugdhulp in Gespecialiseerd Onderwijs</i>
3	Een dekkend netwerk	Voor iedere leerling in onze regio een plek die past bij zijn, haar of diens onderwijsbehoefte	<ul style="list-style-type: none"> • onze scholen (inclusief onderwijszorgarrangementen) • aanpak aanwezigheid leerlingen • doorbraakaanpak onderwijs en jeugdhulp 	Gespecialiseerd onderwijs MHB onderwijs Gedrag Onderwijs Nieuwkomers <i>Meerjarenbeleid nieuwkomers</i> Verbeteraanpak <i>Project OPP</i>
4	Passend arrangeren	Betrokkenen zelf passend laten arrangeren naar specifieke onderwijsvoorzieningen	<ul style="list-style-type: none"> • zorgplicht • aanmelding op de basisschool • procedure toelaatbaarheidsverklaring • afspraken overgang naar het voortgezet onderwijs • geschillen 	PO-VO
5	Ouders en leerlingen in positie	De ondersteuning van ouders realiseren zodat	<ul style="list-style-type: none"> • ouder en jeugdsteunpunt samenwerkingsverband 	Ouder en Jeugdsteunpunt

	Ambitie	Doelstelling	Bouwstenen	Portefeuilles & Projecten
		zij een gelijkwaardige stem hebben. Leerlingen betrekken bij hun eigen ontwikkeling.	<ul style="list-style-type: none"> • scholing op het gebied van communicatie tussen ouders en school 	
6	Verdeling van de ondersteuningsmiddelen	De financiële beheersbaarheid en transparantie bewaken	<ul style="list-style-type: none"> • de inkomsten • TOP- initiatief • richtlijnen bao-bao verwijzing • betaling TLV's op Bao • uitkering instroombudget • volumebekostiging IKC Zuid-Kennemerland • de vangnetbepaling 	Geen
7	Samenwerkingsverband passend onderwijs Zuid-Kennemerland	Een transparante en lerende organisatie zijn	<ul style="list-style-type: none"> • inrichting samenwerkingsverband • werknemers samenwerkingsverband • ondersteuningsplanraad • adviesgroep • informatieveiligheid en privacy • externe communicatie 	<i>Samenwerken in kerngebieden</i>

11. Kwaliteitszorg

Als lerende organisatie hechten wij belang aan een stevige kwaliteitszorg. Wij organiseren ons op basis van vertrouwen in vakmanschap, wat vraagt om een continue blik op de resultaten vanuit verschillende perspectieven. Doen wij wat we willen? En doen wij dat goed? Onze kwaliteitszorg is gebaseerd op het 'plan, do, review' principe. We maken plannen, wij voeren deze uit en kijken of het is gelukt. Zo nodig passen we onze plannen hierop aan.

Het ondersteuningsplan wordt ieder jaar vernieuwd. Nieuwe ontwikkelingen worden direct meegenomen in het ondersteuningsplan waardoor de informatie altijd actueel is. Iedere vier jaar wordt het ondersteuningsplan vastgesteld volgens het wettelijk kader.

11.1 Plannen: ondersteuningsplan, activiteitenplan, projectplannen

Het ondersteuningsplan vormt ons meerjarenbeleid. Naast het ondersteuningsplan maakt het samenwerkingsverband voor ieder schooljaar een activiteitenplan. Dit activiteitenplan is in juni beschikbaar. Het (vernieuwde) ondersteuningsplan en het activiteitenplan vormen een vast agendapunt op de Algemene vergadering einde schooljaar. De plannen en resultaten zijn voor iedere betrokkene van het samenwerkingsverband zichtbaar.

Voor alle projecten wordt er een projectplan gemaakt. Onderdeel van het projectplan is de aanleiding (op welke behoeften van scholen springen wij in?) en de koppeling met het ondersteuningsplan (past het bij onze visie en doelstellingen?). Daarnaast bevatten de projectplannen o.a. een planning en een projectbegroting.

11.2 Doen

Het activiteitenplan vormt de basis voor de inzet van formatie op basis van de schooljaarcyclus. De verschillende activiteiten zijn gekoppeld aan de doelstellingen zoals geformuleerd in het ondersteuningsplan.

11.3 Evalueren en kwaliteit beoordelen

Het intern toezichtkader moet antwoord geven of de vereniging voldoet aan de gezamenlijke doelstellingen uit het ondersteuningsplan. De besturen in de AV moet zichzelf en elkaar tweemaal per jaar bij de doelstellingen de volgende vragen stellen:

- wat doen we als samenwerkingsverband?
- doen we de goede dingen? En doen we het goed?
- doen we het samen?
- welke onbedoelde effecten ontstaan er (positief en negatief)?

Het gaat om input van besturen, directeuren, intern begeleiders, leerkrachten en ouders. De kwaliteit in het samenwerkingsverband hangt mede af van een goede verbinding tussen deze betrokkenen. Zij moeten allen de cultuur bewaken waarin samenwerken voor passend onderwijs als vanzelfsprekend is geïntegreerd in het dagelijks handelen. Om dit te bewerkstelligen is naast kwantitatieve en feitelijke informatie, zoals de evaluatie van activiteiten, het financieel jaarverslag en inhoudelijke kengetallen, ook betekenisvolle kwalitatieve informatie nodig van alle actoren. Deze

informatie moet expliciet maken wat de realiteit én de cultuur van de organisatie is. De kwantitatieve input vanuit het dagelijks bestuur en kwalitatieve input vanuit een divers aantal actoren zorgt dat de AV haar toezichthoudende taak voldoende kan uitvoeren. Het kenmerkt onze lerende organisatie waarin de organisatie bereid is zichzelf voortdurend aan te passen aan de veranderende praktijk.

Om te kunnen beoordelen of we goed doen wat we beogen organiseren we tegenspraak op verschillende niveaus en vanuit verschillende perspectieven:

- Evaluatie activiteitenplan
- Evaluatie ouders
- Evaluatie samenwerkingsverband door scholen
- Functioneren medewerkers samenwerkingsverband
- Gebiedsgesprekken en zelfevaluatie
- Schriftelijke verantwoording schoolbesturen
- Kwaliteitscommissie samenwerkingsverband PO-ZK
- Ondersteuningsplanraad
- Extern toezicht
- Jaarrekening
- Kengetallen

Evaluatie activiteitenplan

In de laatste vergadering van de AV van het schooljaar is de evaluatie van het activiteitenplan een vast agendapunt. Hierdoor kan het vernieuwde ondersteuningsplan en het nieuwe activiteitenplan goed worden beoordeeld. De evaluatie van het activiteitenplan wordt opgesteld door de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband.

Evaluatie ouders

Ouders van de leerlingen die overstappen naar het gespecialiseerd onderwijs met een TLV worden door het samenwerkingsverband gebeld over het overgangstraject. Daarbij wordt in ieder geval gevraagd of zij goed zijn geholpen, mee mochten beslissen, zich serieus genomen voelden, weten waar ze terecht kunnen, er afspraken bekend zijn over tussentijdse evaluatie en of terugplaatsing een reële optie is.

Evaluatie samenwerkingsverband door de scholen

Het samenwerkingsverband heeft een evaluatieformulier waarop scholen hun oordeel over het samenwerkingsverband kunnen geven. Het evaluatieformulier wordt ieder jaar door alle scholen ingevuld. Het betreft de beoordeling van de onderwijsconsulent en de activiteiten van het samenwerkingsverband. Voor de consulenten gedrag houdt het samenwerkingsverband de intensiteit van de inzet op de scholen en de verdeling over de regio bij.

Functioneren van de medewerkers van het samenwerkingsverband

De directeur-bestuurder voert met alle medewerkers jaarlijks een functioneringsgesprek, gericht op de ontwikkeling van de medewerker en op basis van de evaluaties. Minimaal iedere twee jaar worden er beoordelingsgesprekken gevoerd met de medewerkers. De remuneratiecommissie voert jaarlijks een functioneringsgesprek met de directeur-bestuurder en om het jaar een beoordelingsgesprek.

Gebiedsgesprekken

Als samenwerkingsverband kiezen wij voor narratieve 'verantwoording' in plaats van uitgebreide schriftelijke verslaglegging per school, om zo de administratieve last voor scholen en schoolbesturen te beperken. Dit past bij de visie van waaruit wij werken. Tijd en geld moet naar de ondersteuning van leerlingen gaan. Middels gebiedsgesprekken gaan scholen met elkaar en het samenwerkingsverband in gesprek over hun inzet voor passend onderwijs. Met en van elkaar leren: Hoe doen wij passend onderwijs; ieder voor zich en samen? Wat kunnen wij aan elkaar hebben en van elkaar leren? Deze gesprekken worden gevoerd met een groep scholen die in eenzelfde gebied liggen en onder leiding van een gespreksleider. De gesprekken worden vertaald naar een 'zelfevaluatie', die onderdeel uitmaakt van het bestuursverslag in de jaarrekening.

Schriftelijke verantwoording schoolbesturen

Jaarlijks verantwoorden de schoolbesturen zich over de ontvangen passend onderwijs middelen vanuit het samenwerkingsverband aan de hand van een vast format. De vragen in dit format gaan over de gestelde doelen en het bereikte resultaat. Wij stimuleren schoolbesturen om de antwoorden ook op te nemen in het eigen jaarverslag. Het daagt de schoolbesturen uit om in gesprek te gaan met hun scholen en Raad van Toezicht en GMR over de gewenste kwaliteit van passend onderwijs. Het geeft het samenwerkingsverband zicht op hoe de schoolbesturen de middelen verdelen, met welke resultaten en hoe zij daarop sturen.

Ondersteuningsplanraad (OPR)

De ondersteuningsplanraad wordt betrokken bij het beleid van het samenwerkingsverband en geeft gevraagd en ongevraagd advies. Naast het ondersteuningsplan worden de verschillende projecten en begroting besproken. Op die manier wordt de OPR goed en tijdig geïnformeerd, zodat zij in staat wordt gesteld een kritische partner te vormen voor het samenwerkingsverband. De OPR organiseert zelf de communicatie met de individuele GMR'en van de besturen.

PO-VO monitor

Het samenwerkingsverband VO doet onderzoek naar het verloop van de MDO-O en bespreekt de rapportage met het samenwerkingsverband PO.

Extern toezicht

Samenwerkingsverbanden krijgen vierjaarlijks bezoek van de Onderwijsinspectie; het vierjarig regulier onderzoek. De Onderwijsinspectie beoordeelt het functioneren van het samenwerkingsverband op basis van het waarderingskader. Zij controleert o.a. of het samenwerkingsverband handelt binnen de Wet. In schooljaar 2019-2020 heeft het laatste vierjarige onderzoek plaatsgevonden. De Onderwijsinspectie heeft het samenwerkingsverband met een voldoende beoordeeld. Het Inspectierapport is openbaar en terug te vinden op onze website. Wanneer de Inspectie signalen heeft dat een samenwerkingsverband niet goed functioneert kan zij tussentijds op gesprek komen. Dit is voor ons samenwerkingsverband nog niet aan de orde geweest.

Jaarrekening

Het samenwerkingsverband heeft een door de accountant goedgekeurde jaarrekening met daarin een bestuursverslag. Hierin staan de inhoudelijke en financiële ontwikkelingen.

Kengetallen

Het samenwerkingsverband houdt de volgende kengetallen per jaar bij om de doelstellingen en het beleid op af te stemmen:

Financiële kengetallen

- Rentabiliteit
- Eigen vermogen
- Weerstandsvermogen; het eigen vermogen minus de materiële vaste activa uitgedrukt in een percentage van de rijksbijdrage OCW
- Minimale en maximale ondersteuningsbudget per leerling en de spreiding (bestuurs- en schoolniveau)

Inhoudelijke kengetallen

- Aantal leerlingen in het regulier onderwijs
- Aantal leerlingen op het IKC en speciaal onderwijs per school
- Aantal leerlingen van buiten de regio in ZK op school en andersom
- Aantal TLV's afgegeven vanuit de zorg (voorschoolse TLV's)
- Aantal TLV's betaald door het samenwerkingsverband en door scholen
- Aantal verwijzingen en terugplaatsingen
- Aantal thuiszitters; meldingen van scholen en thuiszitters volgens de landelijke en eigen definitie
- Aantal meldingen bij de landelijke geschillencommissie

Daarnaast wordt de voortgang op de gewenste bewegingen in het Jeugdondersteuningsplan gemonitord door kwalitatieve en kwantitatieve data die vanuit samenwerkingsverbanden, Leerplein, gemeenten, CJG en GGD komen. Dit wordt in schooljaar 22-23 opgezet met de ambitie om tot een gezamenlijk dashboard onderwijs-jeugdhulp te komen.

11.4 Reflectievragen en toetsingsvragen

Jaarlijks wordt een oordeel gegeven over de mate waarin het samenwerkingsverband succesvol is. Dit doet het samenwerkingsverband zelf via de zelfevaluatie, waarvoor per doelstelling reflectievragen worden gesteld. De intern toezichthouder stelt toetsingsvragen en verwoordt zijn beoordeling in het jaarlijkse verslag Intern toezicht. In onderstaande tabel worden de reflectievragen, toetsingsvragen en beschikbare informatiebronnen (kwantitatief en kwalitatief) uiteengezet. In het Activiteitenplan, dat jaarlijks wordt opgesteld, staan streefwaarden voor de in te zetten activiteiten per doelstelling.

Ambitie en doelstelling	Reflectievragen Samenwerkingsverband	Toetsingsvragen Intern toezichthouder	Informatiebronnen
<p>Goed onderwijs vormt de basis Het ondersteunen en faciliteren van goed onderwijs op de scholen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voelen en tonen de scholen eigenaarschap in het bieden van (goed) onderwijs? Stimuleren de afspraken binnen het samenwerkingsverband dit? • Maken scholen gebruik van en zijn zij tevreden over de ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband? • Organiseert het samenwerkingsverband een kwalitatief professionaliseringsaanbod (inclusief projecten) voor de scholen dat aansluit op de behoeften, landelijke ontwikkelingen en ambities van het samenwerkingsverband? • Is de deelname aan het professionaliseringsaanbod en projecten voldoende en evenredig verdeeld onder de schoolbesturen? 	<ul style="list-style-type: none"> - Faciliteert het samenwerkingsverband de scholen proactief in het bieden van passend onderwijs voor alle leerlingen? - Daagt het samenwerkingsverband de scholen uit om passend onderwijs vorm te geven? 	<ul style="list-style-type: none"> - Landelijk dashboard passend onderwijs (inspectiebeoordelingen scholen) - Intern dashboard (in ontwikkeling) - Evaluaties scholen - Evaluaties activiteitenplan (inclusief kwantitatief overzicht deelname professionaliseringsaanbod) - Evaluatie en onderzoek binnen projecten - Evaluaties aangeboden extern ingekochte trainingen - Schriftelijke verantwoording schoolbesturen + 2-jaarlijks gesprek grote besturen - Gebiedsgesprekken schooldirecties
<p>Passend onderwijs in verbinding met de zorg voor jeugd Goede samenwerking met de zorgpartners realiseren.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zijn samenwerkingspartners tevreden over de samenwerking met het samenwerkingsverband? • Zijn overlegstructuren ingericht en functioneren die naar tevredenheid? • Zorgt de samenwerking met zorgpartners voor concrete afspraken die voor de uitvoerende organisaties tot verbetering leiden? 	<ul style="list-style-type: none"> - Legt het samenwerkingsverband op verschillende niveaus voldoende relaties om tot een resultaatgerichte samenwerking te komen? 	<ul style="list-style-type: none"> - Evaluatie activiteitenplan - Zelfevaluatie SWV (onderdeel bestuursverslag) - Verslagen OOGO en platform JOP. - Verslagen overleg voorschoolse instellingen - Monitoring op uitvoeringsagenda JOP
<p>Dekkend netwerk</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnen scholen voldoen aan hun zorgplicht? 	<ul style="list-style-type: none"> - Biedt het samenwerkingsverband voor 	<ul style="list-style-type: none"> - Monitoring ontwikkeling thuiszitters op basis van vier peildata per kalenderjaar:

<p>Voor iedere leerling in onze regio een plek die past bij zijn of haar onderwijsbehoeften.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe ontwikkelt het aantal thuiszitters zich en wat zijn hiervan redenen? • Hebben we alle (dreigende) thuiszitters in beeld? Krijgen zij binnen drie maanden een passend aanbod? • Signaleren wij 'gaten' in het dekkende netwerk? Zo ja, wordt hier beleid op ingezet? 	<p>alle leerlingen in de regio Zuid-Kennemerland een passende onderwijsplek?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Heeft het samenwerkingsverband in beeld welke ondersteuningsbehoeften van leerlingen wel en welke niet worden bediend? 	<p>aantal en redenen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tweewekelijks casuïstiek overleg rondom (dreigende) thuiszitters (geregistreerd, scholen melden thuiszitter bij SWV) - Schriftelijke verantwoording schoolbesturen
<p>Passend arrangeren Betrokkenen zelf passend laten arrangeren naar specifieke onderwijsvoorzieningen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Werkt de triade zoals afgesproken? • Zijn scholen en ouders tevreden over de systematiek? • Kunnen leerlingen zelf meedenken over hun ondersteuningsvraag? • Zijn de overdrachtsmomenten tussen voorschool en PO en PO en VO goed gefaciliteerd? 	<ul style="list-style-type: none"> - Werkt het systeem van de triade naar tevredenheid? - Zijn de positieve en/of negatieve effecten in beeld? 	<ul style="list-style-type: none"> - Evaluatie ouders (bij afgifte TLV); 2x per jaar reflectie - Evaluatie scholen - Schriftelijke verantwoording schoolbesturen - Landelijke dashboard passend onderwijs (bewegingen PO-VO en binnen eerste 3 jaar VO) - Aantal Onderwijsgeschillen bij besturen, aantal bezwaren TLV's en aantal klachten bij SWV
<p>Ouders en leerlingen in positie De ondersteuning van ouders realiseren zodat zij een gelijkwaardige stem hebben. Leerlingen betrekken bij hun eigen ontwikkeling.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zorgt de triade voor een gelijkwaardige rol van school en ouders in de besluitvorming? • Geeft het samenwerkingsverband ouders en jeugdigen duidelijke informatie? • Biedt het samenwerkingsverband ondersteuning aan scholen bij situaties waarin de relatie verstoord is? • Biedt het samenwerkingsverband scholen een professionaliseringsaanbod op het gebied van oudercommunicatie? 	<ul style="list-style-type: none"> - Draagt het samenwerkingsverband bij aan de versterking van de communicatie tussen ouders, leerling en school? 	<ul style="list-style-type: none"> - Verslagen OPR bijeenkomsten - Evaluatie ouders (bij afgifte TLV); 2x per jaar reflectie - Aantal Onderwijsgeschillen bij besturen, aantal bezwaren TLV's en aantal klachten bij SWV - Tweewekelijks casuïstiek overleg rondom (dreigende) thuiszitters (geregistreerd, scholen melden thuiszitter bij SWV) - Deelname trainingen op gebied van ouder- en leerling communicatie - Evaluatie activiteitenplan

	<ul style="list-style-type: none"> • Stimuleren de afspraken binnen het samenwerkingsverband de versterking van de triade? 		
<p>Verdeling van de ondersteuningsmiddelen</p> <p>De financiële beheersbaarheid en transparantie bewaken.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Heeft het SWV voldoende zicht op de financiële ontwikkelingen, risico's en prognoses? • Communiqueert het samenwerkingsverband de financiële processen aan belanghebbenden? • Is er een verantwoordingssystematiek ingericht dat zicht geeft op de doelmatige en rechtmatige inzet van de verstrekte middelen? 	<ul style="list-style-type: none"> - Hebben belanghebbenden kennis en inzicht over de manier waarop de ondersteuningsmiddelen besteed worden? - Worden de ondersteuningsmiddelen op een verantwoorde manier (doelmatig en rechtmatig) verdeeld en besteed? 	<ul style="list-style-type: none"> - MARAP mei en september - Begroting en MJB - Risicoanalyse - Bestuursverslag en Jaarrekening - Monitoring ontwikkeling GO: 3 peildata per kalenderjaar - Notitie mei over financiële stand van zaken - Bestedingsplan reserves - Intern dashboard (in ontwikkeling) - Onderzoeksrapport Inspectie - Accountantscontrole
<p>Samenwerkingsverb and passend onderwijs Zuid-Kennemerland</p> <p>Een transparante en lerende organisatie zijn.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Neemt de directeur-bestuurder deel aan de juiste bestuurlijke tafels? • Sluit het (jaarlijkse) Activiteitplan van het samenwerkingsverband aan op het (meerjarige) Ondersteuningsplan? • Zorgt het samenwerkingsverband voor kennisverspreiding en stimuleert zij kennisuitwisseling? • Is de kwaliteitszorg van het samenwerkingsverband op orde en deelt het samenwerkingsverband haar financiële- en inhoudelijke resultaten? • Zijn interne processen helder en overdraagbaar? 	<ul style="list-style-type: none"> - Is de kwaliteit van het bestuurlijk handelen van het samenwerkingsverband voldoende? - Handelt het bestuur strategisch? - Zijn organisatie en financiën op orde? - Wordt er recht gedaan aan de belangen van leden van het SWV? - Worden belanghebbenden voldoende geïnformeerd? 	<ul style="list-style-type: none"> - Bestuursverslag (inclusief zelfevaluatie) en fact sheet jaarverslag + MARAP + begroting en MJB - Bezoekersaantallen website - Aantal post LinkedIn - Deelname - Intern dashboard (in ontwikkeling) toegankelijk voor schoolbesturen - Evaluaties activiteitenplan (inclusief kwantitatief overzicht deelname) - Landelijk dashboard passend onderwijs (data in Bestuursverslag) - Onderzoeksrapport Inspectie - Monitoring voortgang landelijke verbeteraanpak passend onderwijs

12. Begroting en meerjarenraming

Het samenwerkingsverband wil geen onnodige reserves hebben zodat de beschikbare middelen maximaal worden ingezet voor de leerlingen in ons samenwerkingsverband. Op basis van de jaarrekening wordt gekeken of nieuwe investeringen gedaan kunnen worden waardoor het eigen vermogen op gewenst niveau komt. De financiële stand van zaken en eventuele investeringsvoorstellen worden besproken in de bestuursvergadering van april/mei en ter besluitvorming neergelegd in de AV van juni.

In de afgelopen jaren is door onverwachtse inkomsten vanuit het Rijk een te grote reserve opgebouwd. De begroting voor de komende vier jaar is negatief vanuit de ambitie om de reserves terug te brengen tot het weerstandsvermogen. Het samenwerkingsverband laat zich adviseren door een extern financieel adviseur.

Voor de inzet van het teveel aan eigen vermogen is eind 2022 een nieuw Bestedingsplan opgesteld. Daarin is o.a. afgesproken een bestemmingsreserve aan te leggen voor het op peil houden van het ondersteuningsbudget per leerling voor de reguliere basisscholen. Hierdoor kunnen we dit bedrag in de periode 2023-2026 op minimaal € 400 per leerling houden. We zetten in op het tegengaan van verdere groei in het gespecialiseerd onderwijs, om het samenwerkingsverband ook in de toekomst financieel gezond te houden en met elkaar te werken aan inclusie.

Op de volgende pagina is de begroting voor de periode 2024-2028 weergegeven, gebaseerd op verwachte inkomsten en de afspraken uit het Bestedingsplan 2022. Als het Rijk de in 2023 opgelegde korting meerjarig oplegt tot de signaleringswaarde van de Inspectie is bereikt kan het Bestedingsplan niet worden uitgevoerd.

Meerjarenraming / begroting 2024-2028

	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BATEN						
I Rijksbijdragen						
1 lichte ondersteuning	€ 7.412.301	€ 7.749.761	€ 7.695.513	€ 7.641.644	€ 7.588.152	€ 7.535.035
2 zware ondersteuning	€ 10.527.334	€ 10.958.312	€ 10.893.478	€ 10.829.419	€ 10.766.139	€ 10.703.643
3 impuls smw/risicoleeringen	€ 96.901	€ 103.929	€ 103.201	€ 90.363	€ 89.370	€ 89.370
<i>totaal rijksbijdragen</i>	€ 18.036.536	€ 18.812.002	€ 18.692.192	€ 18.561.426	€ 18.443.661	€ 18.328.048
II Overige baten						
1 subsidie hoog/meerbegaafdheid	€ -	€ 257.134	€ 257.134	€ -	€ -	€ -
2 middelen HDT	€ 341.666	€ 113.535	€ 55.739	€ -	€ -	€ -
3 volumebesteding IKC-leeringen van ander swv	€ 135.072	€ 206.135	€ 219.373	€ 219.373	€ 219.373	€ 219.373
4 rentebaten	€ -5.500	€ 24.000	€ 21.500	€ 13.000	€ 9.500	€ 4.500
5 <i>2023= verrekening Gunning</i>	€ 172.292	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
<i>totaal overige baten</i>	€ 643.530	€ 600.804	€ 553.746	€ 232.373	€ 228.873	€ 223.873
€ 12.690.336	€ 18.680.066	€ 19.412.806	€ 19.245.938	€ 18.793.799	€ 18.672.534	€ 18.551.921

LASTEN						
I Overdrachten						
<i>Regulier onderwijs</i>						
<i>bedrag per leerling voor aftrek verwijzingen en DWS</i>						
		€ 450	€ 430	€ 420	€ 385	€ 365
1 ondersteuningsbedrag bao	€ 6.828.303	€ 7.977.813	€ 7.485.295	€ 7.209.798	€ 6.415.271	€ 5.942.876
2 TLV op BAO	€ 858.803	€ 630.000	€ 630.000	€ 630.000	€ 630.000	€ 630.000
3 Instroombudget	€ -	€ 100.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
4 terugplaatsingsondersteuning	€ 30.000	€ 50.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
<i>sub</i>	€ 7.687.106	€ 8.757.813	€ 8.340.295	€ 8.064.798	€ 7.270.271	€ 6.797.876
<i>Speciaal basisonderwijs en SBO-plus</i>						
4 ondersteuningsbesteding inh. DUO	€ 3.601.340	€ 3.881.194	€ 3.958.818	€ 4.037.994	€ 4.118.754	€ 4.201.129
5 aanvulling volumebesteding	€ 1.098.589	€ 1.172.511	€ 1.195.961	€ 1.219.880	€ 1.244.278	€ 1.269.163
6 Gentiaan	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000
<i>sub</i>	€ 4.764.929	€ 5.118.705	€ 5.219.779	€ 5.322.874	€ 5.428.032	€ 5.535.293
<i>Speciaal onderwijs</i>						
7 ondersteuningsbesteding inh. DUO	€ 3.321.523	€ 3.230.518	€ 3.359.738	€ 3.494.128	€ 3.633.893	€ 3.779.249
8 instandhouding intensieve groepen SO3	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000
<i>sub</i>	€ 3.371.523	€ 3.280.518	€ 3.409.738	€ 3.544.128	€ 3.683.893	€ 3.829.249
<i>totaal overdrachten</i>	€ 15.823.558	€ 17.157.035	€ 16.969.812	€ 16.931.801	€ 16.382.196	€ 16.162.418

II Management & organisatie						
1 Personeelskosten	€ 875.000	€ 958.363	€ 977.530	€ 997.081	€ 1.017.022	€ 1.037.363
2 Reiskosten eigen personeel	€ 1.250	€ 1.250	€ 1.250	€ 1.250	€ 1.250	€ 1.250
3 Representatie eigen personeel (WKR)	€ 11.520	€ 11.520	€ 11.520	€ 11.520	€ 11.520	€ 11.520
4 Scholingsbudget eigen personeel	€ 60.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
5 Huisvestingskosten	€ 75.000	€ 74.400	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000
6 ICT / telefonie kosten	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000
7 Bureaustkosten	€ 14.500	€ 14.500	€ 14.500	€ 14.500	€ 14.500	€ 14.500
8 Financiële administratie extern	€ 13.000	€ 13.500	€ 13.000	€ 13.000	€ 13.000	€ 13.000
9 Accountscontrole	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000
10 Vergaderkosten	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
11 Externe ondersteuning bestuur	€ 18.260	€ 18.260	€ 18.260	€ 18.260	€ 18.260	€ 18.260
12 Vergoeding OPR	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000	€ 4.000
13 Representatie extern	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
14 Overige kosten management en organisatie	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
<i>totaal M&O</i>	€ 1.090.530	€ 1.133.793	€ 1.153.060	€ 1.172.611	€ 1.192.552	€ 1.212.893

III Uitvoeringsorganisatie swv						
1 Projecten	€ 925.000	€ 755.035	€ 686.000	€ 325.000	€ 315.000	€ 305.000
2 Ontwikkeling gespecialiseerd onderwijs	€ 340.000	€ 210.000	€ 150.000	€ -	€ -	€ -
3 Garantstelling leerlingen ITK	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000
4 Garantstelling Kopklas ITK	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
5 Maximale ruimte vangnetconstructie	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
6 Bijdrage Passend naar Pro	€ -	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000	€ 40.000
7 Versterken onderwijs jeugdhulp	€ 77.400	€ 107.400	€ 107.400	€ 107.400	€ 107.400	€ 107.400
8 Expertisepool	€ 527.000	€ 527.000	€ 527.000	€ 527.000	€ 527.000	€ 527.000
10 Organisatie activiteiten	€ 60.000	€ 70.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000	€ 60.000
11 Vormgeving en drukwerk	€ 5.500	€ 4.500	€ 5.500	€ 5.500	€ 5.500	€ 5.500
12 Website / webapplicatie	€ 6.500	€ 20.000	€ 6.500	€ 6.500	€ 6.500	€ 6.500
13 Overige kosten uitvoeringsorganisatie	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
<i>totaal uitvoeringsorganisatie</i>	€ 2.067.400	€ 1.884.935	€ 1.708.400	€ 1.197.400	€ 1.187.400	€ 1.177.400

totaal lasten	€ 18.981.488	€ 20.175.763	€ 19.831.272	€ 19.301.811	€ 18.762.149	€ 18.552.711
----------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

RESULTAAT	2023	2024	2025	2026	2027	2028
baten	€ 18.680.066	€ 19.412.806	€ 19.245.938	€ 18.793.799	€ 18.672.534	€ 18.551.921
lasten	€ 18.981.488	€ 20.175.763	€ 19.831.272	€ 19.301.811	€ 18.762.149	€ 18.552.711
resultaat	€ -301.422	€ -762.957	€ -585.334	€ -508.013	€ -89.615	€ -790

Prognose eigen vermogen op 31-12 (na korting OCW)	€ 2.560.000	€ 1.797.043	€ 1.211.709	€ 703.696	€ 614.081	€ 613.292
waarvan: weerstandvermogen	€ 550.000	€ 655.000	€ 655.000	€ 650.000	€ 600.000	€ 613.292
Waarvan: bestemmingsreserve instandh. ondersteuningsbedrag	€ 2.010.000	€ 1.142.043	€ 556.709	€ 53.696	€ 14.081	€ -
<i>signaleringswaarde inspectie</i>	€ 653.802	€ 679.448	€ 673.608	€ 657.783	€ 653.539	€ 649.317

